934 július 7.

szedett szavak
nak. — Üzleti
tarifa. — Fel-
szséggel szolgá-
irdetéseket este
a kiadóhivatal.

32-12.

olcas
négyes húzatós
nyosan vállalok
y János ucca 10.
511

ófoki
dulásra kellemes
fiatal tempera-
ny. „Partner" je-
ba.

zabóság
enetjegyiroda mel-
öltönyök 55 pen-
328

Bútor
nodernebb kivitel-
ban vállal Schul-
23. Telefon 32-06.
405

ggönyeit,
neghímezi össze-
ízlésesen Nagy
nző, Debrecen, —
ta. 267

Varroda
ncia munkát a leg-
ben és a legolcsóbb
Barta Ferencné
ével). Péterfia 31.
76

nyaklánc
eresztel Piac u.
Anna ucca 20-ig
Mivel kedves emlék,
megtalálót, juttassa
Anna 20. alá, ju-
szesül. 26
5468

Siófokra
napi gyorshoz fiatal
őt keresek két heti
szobatársnak. Cím:
s u. 23., keresztpü-
483

köntösgáti
i részére szóló 1 drb
si engedélye eladó.
bestyén, Fürdő ucca
501

állértisztítás
yel hófehérre 7 fil-
festés, vegytisztítás
n Libándinál, Pé-
4. szám. 2871

Mérlegek,
aréktűzhelyek olcsón
ők. Kígyó ucca 57.
felelősséggel. 309

sszaköltöztem
u. 2. szám alá. —
nök és bélyegző ké-
fon: 13-65. 2822

llany-, rádió-
avítást, átépítést leg-
ban készít Tóth Ist-
n u. 17. 481

Egy
r elveszett, megtaláló
nravezető kellő juta-
szesül. Apaffy ucca
549

Elveszett
ola sarkától Nagyvá-
sarkáig egy mellfű.
magas jutalomban
Vörösmarty u. 16. 630

áért felelős: Thury

jdonos a Debrecen
Ujság vállalat.
tott Nagy Károly és
örforgógépén, Debre-
ucca 49 szám alatt

TISZTELETPÉLDÁNY

VASÁRNAP, 1934 JÚLIUS 8. XXXII. ÉVFOLYAM 152. SZÁM 20 FILLÉR

debreceni független Ujság

politikai napilap

Hegedüs Sándor ravatalánál

Írta: JUHÁSZ NAGY SÁNDOR.

Megilletődve, mély fájdjalommal állok meg Hegedüs Sándor barátom ravatalánál. Nemcsak a halál szívet szorító szomorúsága borul reá a lelkemre, hanem az emberi élet-sors kegyetlensége is éget és kínoz. Gyászoljuk benne a tőlünk végleg elköltözőt, de gyászoljuk benne az élet tragikus küzdőjét is, aki még életében elvesztette sok becsületes munkájának és kemény küzdelmének jólmegérdemelt eredményeit.

Ámde a fájdalmon és gyászon át mindjárt az első pillanatban az elösmerés és dícséret szárnyaló szava tolul ajkunkra. Ezt a halottat nemcsak gyászolnunk kell, hanem ünnepelnünk is, mint a munkának és meggyőződésnek bajnokát.

Micsoda fáradhatatlan munkával küzdötte fel magát élethivatásának nehéz pályáján egészen a legelsők sorába. A kis könyves bolttól a tekintélyes könyvkiadó vállalatig saját erejéből, ésszel és szorgalommal emelkedett fokról-fokra. A könyvek gyönyörű világában szőtte üzleti álomképeit és azokat törhetetlen kitartással valósította meg. De még ezzel nem mondottunk meg mindent róla. Azt is hozzá kell fűznünk, hogy a Hegedüs Sándor munkája, üzlete és vállalkozása mindig tisztességes és becsületes volt. Ezért tudott visszavonulni élethivatásától a legrémesebb gazdasági összeomlás mostani veszedelmes korszakában teljes erkölcsi integritással és a köztisztelet változatlan megnyilatkozásai között.

A meggyőződésnek is embere volt. Eszméiért tudott és mert kockáztatni és áldozni is. Az eszmék kedvéért sokszor háttérbe szorította üzleti érdekeit. Most is látom magam előtt törékeny testét és beteges halvány arcát, amikor szinte átszellemülten, bátran és büszkén vállalta a legnehezebb küzdelmeket meggyőződésért, annak a biztos tudatában, hogy ezzel súlyos kárt és veszedelmet idéz fel saját maga ellen. Az ujság betűjének hatalmát az igazság szolgálatába önzetlenül állította, amikor az anyagi előnyök és az eszme között választania kellett. Sokszor történt ez meg és mindannyiszor az igazi emberi nagyságnak példáját szolgáltatta vele.

Hegedüs Sándor, a becsületes munkának és a meggyőződéshez való hűségnek feledhetetlen embere, könnyek között búcsúzunk tőled. Isten veled!

Éhinség fenyegető borzalmai bontakoznak ki Németországban

Burgonyavonatokat foglalnak le és Berlinben kenyeret csak feláron lehet kapni — Az a hir, hogy Hitler szabadságra megy, a legnagyobb nyugtalanságot keltette — A junius 30-i eseményeknek 241 halottja van

Berlin, július 7. Hogy mennyire nem pártállam, azt a legjobban a leszerelt és szabadságolt véd- és rohamosztagosok magatartása bizonyítja. Ma reggel szenzációs híreket kaptunk, amelyeket eddig gondosan el lehetett titkolni a szigorú cenzura és karhatalmi intézkedések következtében. Kiderült ugyanis, hogy Braunschweigben, Beuthenben, Bautzenben, Münchenben, Kölnben, Frankfurtban

a szabadságolt véd- és rohamosztagosok a forradalmat követő napokban igen komoly ellenállást tanusítottak.

Súlyos összeütközésekre került a sor a demobilizált SA és Himmler feketeruhás rohamgárdája között, melynek számos halottja volt. Bajorországban, Sziléziában, Pomerániában, Szászországban a leépített SA és SS katonák

az utóbbi 48 óra alatt nyiltan szembehelyezkednek Göring és Himmler csapataival.

Százszámra ödöngenek a városok munkásnegyedeiben, lerongyolódva, tépett és szakadt ruháikban s

a legvadabb agitációt folytatják Hitler és Göring ellen.

Sorozatos razziák az elfogöttak százait szállítják be az agyonzsúfolt fogházakba, de az agitációt nem lehet megállítani. A rohamosztagosok civilruhás tömegeit tömegesen fogják el Berlin munkásnegyedeiben. Náluk nagy mennyiségű röpcédulát találtak, amelyeknek szövege

a munkásságot általános sztrájk kihirdetésére buzdítja.

Egy ilyen röpcédula szövege a következő:

„Munkások! Hitler, a nagyipar vak eszköze. Itt a legjobb alkalom. Az általános sztrájk kezetekbe adja a hatalmat."

Esenben ma éjszaka kommunista röpiratok ezreit szórták szét az uccákon, amelyben a munkásságot az általános sztrájk kihírdetésére szólítják fel. E röpiratokat kommunisták és leépített horogkeresztesek terjesztették.

Egy nap halottainak száma: 241

Berlin, július 7. A kivégzettekről új lajstrom került a közvéleménybe. E lajstromot több amerikai lap is közölte. Eszerint a Röhm-zendülésel kapcsolatban eddig 241 halottja van a június 30-i eseményeknek. A halottak közül Münchenre 122, Berlinre 60, Boroszlóra 54, Drezdára 4 és Stuttgartra 1 áldozat esik.

Roham az élelmiszerkereskedések ellen

Berlin, július 7. A hatodik napját éli a negyedik birodalom és ezen a hatodik napon kaptuk azokat a teljesen megbízható forrásból származó híreket, hogy

vidéken a kormány utasítására burgonyavonatokat foglalnak le.

Bár még a legnagyobb titokban, de

megindult az élelmiszerek rekvirálása;

Bajorországban, Szászországban, Poroszországban titkos rendeleteket adtak ki, amelyek szerint a nagybirtokosok egyelőre nem rendelkezhetnek szabadon gabonakészleteik fölött.

Tegnap éjszaka Frankfurt am Main közelében

az egyik rendezőpályaudvaron két burgonyavonatot fogtak le.

A hírek szerint a burgonyát kormányintézkedésre Berlinbe szállítják.

Olyan szimptomák ezek, amelyek csalhatatlan következtetésekre adnak lehetőséget. Berlinben az utóbbi huszonnégy óra véres eseményei keltettek pánikot, a lappangó rémületet és teljes bizonytalanságot egy újabb váratlan esemény zavarta meg.

A lakosság az utóbbi napokban valóságos runt indított az élelmiszerkereskedések ellen.

A távolról

fenyegető körvonalai bontakoznak ki az éhinségnek,

amely egyelőre az élelmiszerhiányban mutatkozik.

Vidéken az őstermelők elrejtik készleteiket. A tej-, hús- és vajszállításban súlyos akadályok mutatkoznak, mert a kormány többhelyütt „erélyes intézkedésekkel" akarta megakadályozni az élelmiszerkészletek raktározását. Kölnben, Münchenben, Frankfurtban hasonló a helyzet.

Berlinben tegnap rengeteg péküzletben kenyeret már csak felárral lehetett kapni.

Páris, július 7. Mint a Havas-Iroda Berlinből jelenti, ma reggel a német főváros élelmiszer csarnokaiban nem lehetett elegendő burgonyát kapni s egyes városnegyedekben

a rendőrségnek kellet a rendet helyreállitani.

A berlini burgonyakészletek kifogyását a földmívelésügyi miniszter rendeletének tulajdonítják, amely szerint csak plombált zsákokban lehet burgonyát eladni, kg.-ként 11 pennyért. A környékbeli termelők elégedetlenek ezzel az intézkedéssel s beszüntették a burgonyaszállítást. Hétfőn kétezer mázsa burgonyát hoznak Hollandiából a német fővárosba.

A nap szenzációja a berlini lapoknak azon jelentése, hogy

Hitler a jövő hét keddjén szabadságra megy.

Hitler a Deutschland hadihajón látogatást akar tenni a norvég partokon. Kíséretében lesz *Blomberg* tábornok és a birodalmi véderő több magasrangú tisztje.

Hitler szabadságát e válságos időkben a legkülönbözőbb magyarázatokkal kommentálják. Maga az a tény, hogy Hitler ilyen válságos viszonyok között elutazik Németországból,

a legnagyobb nyugtalanságot keltette.

A hírre valóságos forrongás tört ki Berlinben. A rövid jelentés oly nagy izgalmat keltett, hogy

Berlin uccáit a kormány újra megszállta

rendőrcsapatokkal és csendőrséggel.

Schleicherné gyilkosát agyonlőtték

London, július 7. Berlini jelentés szerint az SS-nek azt a tagját, aki Schleichernét megölte, Hitler parancsára agyonlőtték.

23,144—1934. V.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város házipénztára által kezelt útadóalap-pénztár 1933. évről szerkesztett zárószámadását az 1890: I. t.-c. 28. §-a alapján a városi számvevőség 9. számú szobájában f. évi július hó 9. napjától kezdődőleg 15 napi közszemlére tettem ki. Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy az ellen esetleges felszólamlásait hozzám a fenti határidő alatt beadhatja.

Debrecen, 1934 július hó 7.

Polgármester.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy **folyó év július 12-én (csütörtökön) délután 3 órakor** Debrecenben, Széchenyi ucca 34. szám alatt közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen egy MAG. gyártmányú 7 lóerős, nyitott, 4 személyes, üzemképes gépkocsi végrehajtást szenvedő terhére és veszélyére, 400 pengő kikiáltási árban, de szükség esetén azon alul is, a vételár, vételi illeték és fényüzési forgalmiadó azonnali készpénzben való lefizetése ellenében a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Elárverezendő gépkocsi megtekinthető az árverés színhelyén bármikor.

Debrecen, 1934. évi július hó 6.

Dr. Lintner Sándor sk.,
kir. közjegyző.

Jegyezze fel a címünket!

Nyomtatvány
Könyv
Klisé

szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk.

Szépen dolgozunk és jutányos áron!

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár. klisé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József út 49
TELEFON 20-18.

Csak két hétig tart e kedvező alkalom!

5-öt kap és csak 4-et fizet!

ÖNBOROTVAPENGÉT MOST VÁSÁROLJON!

1 drb. „DÉLIBÁB" luxus penge, 0.1 mm. — — 0.30 P
1 „ „DÉLIBÁB" extra penge, 0.3 mm. — — 0.16 P
1 „ „DÉLIBÁB" normál penge, 0.5 mm. — — 0.10 P

Kizárólag TÓTH GYULA vasüzletében kapható. Városház sarkán.

Az angol sziámi ikrek egyszerre mennek férjhez sok nehézség után, mert több anyakönyvvezető megtagadta a házasságkötést erkölcstelenség címén

London, július 7. Violet és Daisi Hilton, a 26 éves angol sziámi ikrek, a newyorki anyakönyvvezetőnél bejelentették, hogy Violet férjhez akar menni Mauritze Lambert 29 éves karmesterhez. Az anyakönyvvezető megtagadta a házasulási engedélyt azzal az indokolással, hogy ilyen házasság erkölcstelen és tisztességtelen volna s pusztán reklámfogásnak kell tekinteni. Nevark anyakönyvvezetője hasonló okokból megtagadta az engedélyt. Marion, arkansasi város anyakönyvvezetője ellenben hajlandónak nyilatkozott, hogy megköti a szokatlan házasságot. Az ikrek csípőben nőttek össze. Táncolnak, isznak, golfoznak és igen ügyes varrónők. A másik iker, Daisy ugyancsak menyasszony s akkor akarják közös lakodalmukat megülni, ha a vőlegény — egy londoni ökölvívóbajnok — beutazási engedélyt kap az Egyesült Államokba.

Amikor a lakó kotkodácsol, de rajta van a szeme az adóbevallási íven

Azaz, hogy nem is egészen a lakó adott csodálatos hangokat. Csupán reményteljes csemetéi utánozták kiváló művészettel a tisztes, búbos, háziállat hangját. Azonban a csemeték tevékenysége is tökéletesen elég volt hozzá, hogy a háziasszony megállapítsa, miszerint az olyan lakó, aki nem fizet és akinek tekintélyes számú apróságai harsányan kotkodácsolnak, egyszóval az ilyen lakó nem kívánatos elem egy tisztes polgári ház falain belül. Ilyenformán a háziasszony elhatározta, hogy felmond a sokoldalu lakónak. Elhatározaásának véghezvitelét számos kedélyes körülmény mozdította elő, melyeknek erkölcsi értéke az alábbiakból világlik ki majd.

Van ugyanis egy tisztes macska is a háznál, mely a közelmúltban két erőteljes kisebb macskának adott életet s ezeket páratlan anyai önfeláldozással igyekszik tisztes kandúrokká felnevelni. Eme macska egyéb ragyogó tulajdonságai között még két kiváló tulajdonsággal is bír. Az egyik kitűnő képessége, hogy nagyon szereti a zsenge csibéket, a másik pedig az, hogy sajátos bőrviszketegségben szenved, melyet népiesen rühnek szokás nevezni. Hogy rühes, azt már jóval előbb ráfogták, mielőtt megbetegedett volna. Hogy csirkét is fog, sajnos erre csak később jöttek rá, amikor már a csibeállomány kövérebb százalékát megfalatozta. A macskát erre elverték. A véletlen folytán életben maradt csirkéket kiszállították a tanyára. Azután visszamenőleges számításokkal megállapították, hogy az agg macska naponta öt-hat csirkét fogyasztott el. Ennek következtében mellékbüntetést is szabtak ki rá. — Gyógykezelni kezdték állítólagos bőrbaja ellen. Az eddig rendületlenül kotkodáló csemeték ámulatukban elnémültak, midőn a gyógybedörzsölést elszenvedett macskafamiliát meglátták. Megesett a szívük a ragacsos külsejű családon, elszállították a macskákat a közeli moslékosdézsához és szabályszerüen lefürösztötték őket.

Eme műveletnek azonban nem a macskákra, hanem inkább a háziasszonyra volt nagy hatása. Szeliden leintette a bőrgy gyász csemetéket, egyben örökre eltiltotta őket a moslékosdézsának macskafürösztési célokra való igénybevételétől. Jóságos intelmei harsány és csúfondáros kotkodácsolást váltottak ki az illedelmes gyermekekből.

E történelmi fontosságú esemény idejében a lakók egyikénél egy hölgylátogató tartózkodott, akit a szívhez szólő kotkodácsolás szintén kicsalt az udvarra. A hölgyön vadonatúj tükörbársony ruha volt. És nem ismerte a szóbanforgó csemeték merészségének hatáskörzetét. Megbotránkozott tehát a kotkodácsoláson. Vajh ne tette volna! Különösen nagy könnyelműség volt részéről, hogy az egyik csemetét nyakon csördítette. Ez a csemete ugyanis már nem is csemete, hanem süvölvény és ha valaki szájon keni — ami pedig tiszteletteljes modoránál fogva gyakran megesik vele — a nyakonteremtést eszközlőnek fejszével való családírtást szokott beigérni.

Most enyhén fogta fel az esetet. Eltekintett az egész család kiírtásától, a kotkodácsolást is beszüntette. Mindazonáltal elsietett, valószínüleg fejszéért. A közeli pincébe ment. Fejszét azonban nem talált. Csupán egy karót vett magához. A karó nem volt kétméteres. Valamivel hosszabb volt. Pár centivel. Meszet kavartak vele már régóta. A meszes hordóban állt és következésképpen meszes volt, vastagon, nyakig. Ezt vette magához az érzékeny lelkületü fiucska és ügetett vissza gyorsan a tükörbársonyruhás hölgyhöz. A zsenge gyermek aztán két kézre kapta a karót és szerény képességeinek teljes latbavetésével kontyon vágta vele a tükörbársonyruhás hölgyet.

A tarkónlegyintés után a hölgy erősen hasonlított egy hipnótizált eszkimóhoz. Kellő távolságból úgy nézett ki, mint a „Behavazott szobor" című kép egy nemrégi amatőr fényképkiállításon. Másféléves kisdede, aki elkísérte mamáját erre a végzetes látogatásra — és aki a karóból ugyan nem, de a mészből szintén kapott egy családi adagot — vidáman kezdett tapsikolni, látván, hogy anyukája nyár elején is képes hóemberré átváltozni. Az előzőleg elnémult kotkodácsoló kölykök pedig méla röhejbe törtek ki.

A karóval felszerelt süvölvény látva, hogy a mészkavarós enyelgés milyen derültséget keltett, szolgálatkészen hozzálátott, hogy megismételje az előadást. A bemeszelt hölgy viszont erre felocsúdott ámulatából és megrohanta ellenfelét, éppen mikor az célbavette a karóval. Mindössze annyit ér tel, hogy megragadhatta a műszer meszesebbik végét. A mozgékony gyermek azonban ekkorára már kétszer hasbarugta.

A hölgy kissé meglepődött. Ezen állapotát kihasználva, a süvölvény elmenekült. A hölgy sóhajtva lemosta magáról a vakolatréteget, majd azon véleményének adott kifejezést, hogy a karóval dolgozó fiucskát Aszódra kéne adni előképző tanfolyamra, míg annyira megnő, hogy végleg elhelyezkedhetik Vácon. Aztán megemlékezett a szülésznőről is, aki eme legszebb reményekre jogosító gyermek világrajövetelénél segédkezett. Pótolhatatlan hibául rótta fel neki, hogy elmulasztotta az újszülött fejét a fürösztéskor megfelelő ideig a víz alatt tartani. Nem sokáig, csak pár perccel tovább, mint ameddig kibírta volna. Azután halkan átkozódva eltávozott. Mosdóvizét takarékossági szempontból visszaöntötték a meszeshordóba.

Ezek után természetesen felmondtak a lakónak. Menjen meszelni és kotkodácsolni máshová. A lakó azonban nem ment máshová. Nem fizetett semmit és nem ment sehová. Mikor már a gyermekek kotkodácsolás helyett rátértek a kukorékolás nemes művészetére, elhatározódott, hogy hatóságilag fogják eltávolítani a lakót. Ez azonban nem ment símán, sőt sehogysem ment. A lakó ugyanis nagyarányú számításokat eszközölt. Kikalkulálta, hogy mennyi házbért fizetett valójában és mennyi vallódott be a háziúri adókínvallódás nemes céljából kinyomtatott hivatalos papiroson. A két summát egymás alá írta. Kisebbiket, a bevallottat, kivonta a be nem vallott nagyobbikból és az egész számadást prezentálta a hiázasszonynak. A háziasszony fogcsikorgatva tudomásul vette a számadások eredményét. Majd nagy lelkiáldozatok árán barátságosan elmosolyodott. Biztosította diskréciójáról a lakót. A lakó lovagiosan kijelentette, hogy nem fogja a számadás helyességét mással felülvizsgáltatni. Főleg az adóhivatalt nem kéri meg ilyen szívességre. Le tudja ő lakni a differenciát így is pontosan. Azóta lakik. A csemeték pedig szívhezszólóbban kotkodácsolnak, mint valaha.

Sz. M. J.

JÓ VIDÉK

A tanítók tudvalevőleg vidéken sok helyen nem kapják meg rendesen a fizetésüket. Tudja ezt a falu lakossága is. Az egyik gazdának a kisfia az iskolában megkérdezte a tanítótól:

— Tanító úr, kérdezteti a papám, szereti-e a lobát?

— Hogyne! — válaszolt a tanító.

Egy hét mulva kérdezte a tanító a gyerektől:

— Mi van a libával?

— Meggyógyult — felelte a lurkó.

Vásároljon hirdetőinknél.

A homokkerti ref. olvasóegylet családias jellegű műsoros estje

Minden tekintetben művészi szinvonalunak igérkezik az a pompás műsorral induló családias jellegű műsoros házi est, melyet a Homokkerti Ref. Olvasókör rendez július hó 8-án, vasárnap este 8 órai kezdettel az egyesület nagytermében. Három egyfelvonásos darab kerül színre kiváló kreációval. Továbbá Balla Irénke énekel a tőle megszokott kedvességgel magyar dalokat. Külön érdekessége lesz az estnek az, hogy Török Károly igazgató-tanító, a kör elnöke ismét deszkára lép és a magyar dalköltészet régibb és legmodernebb termékeit énekli az ő egyéni stilusával az egyesület zenekarának kisérete mellett. Az est műsora a következő:

1. Magyar dalokat énekel Török Károly ig. tanító úr, az egyesület elnöke. 2. A szélmalom. Szereplők: Kárpáthi Jenő, Rózsamezei Géza, Hidassy István, Schvartz Sándor, ifj. Oláh István. 3. Párjelenet. Előadják: Nagy Lulóka és Schvartz Sándor. 4. Magyar nótákat énekel: Balla Irénke. 5. A nyul. Szereplők: Schvartz Sándor, Nagy Lulóka, Hidassy István, Kárpáti Jenő, Csendom Rózsika, ifj. Csendom Lajos. Műsor után tánc. Zenét Földi István és zenekara szolgáltatja. Sugó: Malmos József. Rendező Molnár József. Ügy. tisztv. Varga Bertalan.

BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ
ERDÉLY KARLSBADJA.
Megnyilt május 15-én

Nagy orvostanároktól ajánlva az összes gyomor, epekő, cukor, hólyag, máj, prostata és gége megbetegedéseknél.

Szobák pensióval vagy anélkül gen olcsó árak mellett. Szigoruan diétás konyha házikezelésben.

Szénsavas, sós, ásványvízfürdők, hidegvízkurák és pakolások orvosi felügyelet mellett. Inhalatorium.

Különféle szórakozások: Tennispálya, strandfürdő, minden este tánc, hetenként kétszer tombola és táncverseny.

Teljesen ingyenes fürdővizum.— Félárú vasúti jegy.

Prospektust készséggel küld a fürdőigazgatóság **BIKSZÁD.**

Felakasztotta magát férje exhumálása után egy csökmői arzénes asszony

A főméregkeverő még a gondjaira bizott 11 hónapos lánykát is megölte, hogy ne kelljen rá vigyáznia — Szorul a hurok a három méregkeverőnő nyaka körül A vizsgálat uj borzalmai

Rémregénybe illő, ujabb fordulatokkal gazdagodik hovatovább a csökmői arzénes mérgezések ügye. Mint ezelőtt pár nappal beszámoltunk róla, *Preineszberger* Jenő dr. vizsgálóbiró pénteken szállott ki ujra Csökmőn, hogy két arzéngyanus holttestet exhumáltasson. Az exhumálandó holttestek már tizegynéhány esztendeje pihennek a csökmői temető földjében, csak annak a pontos nyomozásnak köszönhető, hogy ezek a régi csökmői szörnyüségek az igazságszolgáltatás napvilágára kerülnek, amely ez ügyben már hosszu idő óta folyik.

A nyomozások és a vizsgálat lefolytatása során gyanus volt a vizsgálóbirónak már az az asszonytriász amelyet *Sz. Nagy* Jánosné, *Z. Nagy* Bálintné és *Győri* Andrásné képeztek Csökmőn. — A három asszony sülve-főve együtt tartózkodott és csak megerősitette a vizsgálóbiró azon gyanuját, hogy ők a mérgezések főbünösei. A gyanu alapos beigazolódását bizonyitja, hogy

a háromtagu méregkeverőtársaságból két asszony, Z. Nagy Bálintné és Sz. Nagy Jánosné, a csökmői boszorkány, már a debreceni kir. ügyészség foglya.

Győri Andrásné volt tehát soron. Mint szintén megirtuk, kevéssel ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a csendőrségre, amely férjgyilkossággal vádolta Győrinét.

A lefolytatott csendőri nyomozás alapján a vizsgálóbiró elrendelte hát a tizegynéhány évvel ezelőtt elhalt Győri András holttestének exhumálását, valamint az Sz. Nagy Jánosék udvarában egykor lakott és Győri Andrással egyidejüleg meghalt *Löwy* Magda 17 hónapos gyermekét is. A péntekre tervezett vizsgálóbirói helyszini kiszállást egy nappal megelőzően a vizsgálóbiró értesitette a csendőrséget, hogy készitsenek elő mindent az exhumálásra és értesitsék Győri Andrásnét is, hogy jelenjék meg az exhumálás napján a községházán, mivel a vizsgálóbiró ki fogja hallgatni. Győrinét már megelőzőleg kihallgatta a vizsgálóbiró egy régi arzénes ügyben tanuként és akkor az asszony feltünően zavartan viselkedett, majd hazamenvén, azt mondta ismerőseinek, hogy

ha esetleg az ura hulláját is exhumálnák, ő azt nem tudná tulélni.

A csendőrök tudósitása, hogy meg kell jelennie a vizsgálóbiró előtt, rettenetes hatással volt az asszonyra. Tudatában volt annak, hogy eddig még minden arzénes mérgezés kiderült a hullarészek vegyvizsgálatából és elhatározta, hogy nem fogja bevárni, mig szörnyü büne kiderül. Csütörtökön éjjel,

az exhumálás reggelére virradólag felakasztotta magát a lakásán és reggelre meghalt.

Győri Andrásné azonban már nem az egyedüli a csökmői asszonyok közül, akik az igazságszolgáltatás sujtó keze elöle a halálba menekülnek.

Mult hónap 21-én Nagy Julia, hetvenhat éves csökmői lakos ugrott kétségeesésében a kutba, mivel a csendőrök egy arzénes esettel kapcsolatosan kihallgatták.

Egyébként a két halott közül, akiket a vizsgálóbiró pénteken exhumált, csak az egyiknek a halála terheli az öngyilkos Győriné lelkét. A férje, Győri András halála, aki jóllehet csak 58 éves volt, mégis terhére volt a fiatal asszonynak, aki már második felesége Győri Andrásnak. Ezenfelül

Győri András ivott is. Minden oka megvolt hát feleségének, hogy eltegye láb alól.

Tipikus csökmői eset. Fiatal asszony és iszákos öregebb férj. Ebből halálozás szokott Csökmőn származni, még pedig hirtelenül.

A másik halott egy szerencsétlen, tizenhéthónapos kisgyermek, akinek halál a csökmői javasasszony, a méregkeverő Sz. Nagy Jánosné lelkiismeretét nyomja. — A gyermek apja, Löwy Jakab ugyanis a boszorkánál lakott és mivel gyakran volt távol,

a vénasszonyt kérte meg, hogy vigyázzon a gyermekre.

Ez azonban csak néhányszor esett meg. Pár hét mulva egyszer a gyermek apja távollétében rosszul lett és mire az apa hazajött, már menthetetlen volt. Mivel a bestiális lelkü vénasszony, Sz. Nagyné, arra is képes volt, hogy saját unokáját mérgezze meg, valószinü, hogy

szörnyü mániájának esett áldozatul a kis Löwy Magda is.

A vizsgálóbiró mindkét holttestet exhumáltatta pénteken és a hullarészeket elküldette az Országos Vegyvizsgáló Intézetbe a szokásos vizsgálat céljából. A közeljövőben még hat holttestet fognak exhumálni Csökmőn. De ettől függetlenül a csendőrség más esetekre vonatkozólag is nagyszámu névtelen feljelentést kapott és ezekben az ügyekben is folyik a nyomozás. A hurok a csökmői méregkeverő asszonyok körül most már olyan szorosra huzódott, hogy nincsen belőle menekülés.

Érdekes egyébként, hogy egyes pesti lapok ugy irják meg a dolgot, miszerint Győriné féltékenységből ölte meg férjét, aki a lapok szerint Löwy Magdával szerelmi viszonyt folytatott. Tekintettel azonban a szegény gyermek korára, ekkora beteges hajlam még Csökművel kapcsolatosan sem tételezhető fel.

— **Elhízott egyéneknél** a már régóta szívesen alkalmazott természetes **„Ferenc József"** keserüvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyeddé teszi. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a **Ferenc József** víznek a máj és a végbél felé irányuló vértolulásoknál, valamint aranyérnél és prostatabajoknál is valóban áldásos hatása van.

Debreceni Gyula előadást tart a rádióban

Nagy sikert ért el *Debreczeni* Gyula, a debreceni úri társaságok egyik közismert és népszerü tagja. Debreczeni Gyula éveket töltött annak idején Afrika rengetegeiben, sok veszélyes kalandon ment keresztül, rendkívül érdekes élménye volt. Az egyik négerszázadnak a parancsnoka volt, de nagyszerü és feledhetetlen vadászkalandokon is keresztülment.

Élményeiről néhány évvel ezelőtt országos sikert aratott könyvet adott ki, majd a Független Ujság olvasói előtt ismertette érdekfeszitő közleményekben afrikai kalandjait. Most pedig a rádió kérte fel Debreczeni Gyulát arra, hogy a mikrofonba tartson előadást az ország rádiópublikuma számára. Debreczeni Gyula a meghivást elfogadta és július 12-én, csütörtökön délután 7 órakor tartja nagy érdeklődéssel várt előadását „Hogyan él az európai nő Keletafrikában?" címmel.

Debreczeni Gyula egyébként lapunk mai számában is nagy rendkívül érdekes, tökéletes meglátásról és megértésről tanuskodó cikkel szórakoztatja olvasóinkat.

VÍGSZÍNHÁZ
Ma 2 sláger! Utoljára!
LÁNYOK A VÁSÁRON
Liane Haid.
EGY LÁNY, AKI MINDENT TUD
Dolly Haas
Hétfőn új műsor! Claude Farrere világhírű regénye: **A CSATA.**
Fősz.: **Anna Bella. — SZIVEK MELÓDIÁJA. Eggerth Mártha.**
Előadások kezdete: Vasárnap: 4—½7—9, Hétfőn: 6—9 órakor.

URÁNIA
Ma és hétfőn utoljára!
2 hatalmas attrakció!
GAÁL FRANCISKA világfilmje:
CSIBI
H. G. Wells fantasztikus regénye:
A LÁTHATATLAN EMBER
Előadások kezdete: Vasárnap 3—½5—7—9.30. Hétfőn: ½5—7—9.30.
Az első előadás mérsékelt helyárakkal!

APOLLÓ
Ma utoljára! Vígjáték esték!
JÖNNEK A HUSZAROK
Katona-vígjáték. **Ursula Grabley.**
NÁSZÚT 3-ASBAN
Brigitte Helm.
Előadások kezdete: 3—½5—7—9.30.
Első előadás mérsékelt helyárakkal!

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Az adóhivatal páriái

Irta: Thury Levente

Farkas Frigyesnek, az adóhivatal ötvenkétéves szellemi szükségmunkásának öngyilkos kisérlete a közvélemény figyelmét ismét a városi adóhivatal megdöbbentő viszonyaira hivta fel. Az eddigi adatok nem mutatnak mást, minthogy a szerencsétlen szellemi szükségmunkás összeroppant az alatt a hajsza alatt, amelyben szünet nélkül versenyt kell futni az adóhivatal tisztviselőinek az életért, a mindennapi kenyérért. — Kétórai ebédidővel naphosszat kell ülniök a dögletes levegőjü, tulzsufolt adóhivatali helyiségekben, vagy inukszakadtáig kell gyalogolniok a kézbesitendő értesitésekkel. Csak ez az egy tisztviselő folyamodott eddig az öngyilkossághoz, hogy szabaduljon ebből a keserves robotból, de voltaképen csodálkoznunk kellene, hogy csupán ez az egy akadt.

Két dolog van, ami miatt már régen szégyenünk, minden debreceni embernek, a városi adóhivatal. Az egyik a helyiség, a másik a munka.

Ami a helyiséget illeti, husz esztendő óta mindenki tudja, hogy a városi adóhivatal szük, poros, sötét, levegőtlen helyiségei életveszélyesek. Szegény boldogult Tüdős Kálmán tiszti főorvos alig hagyott ki közigazgatási bizottsági ülést, hogy ne figyelmeztesse erre a város vezetőit. Akikben meg is volt a jóakarat ahoz, hogy valamiképen segitsenek a lehetetlen helyzeten, de az adóhivatal megujitását egybe kell kapcsolni az uj városháza felépitésének kérdésével s ha az egyikre nincsen pénz, elmarad a másik is. Néhai jó Tüdős Kálmán megmondta, hogy az adóhivatal levegőtlen szobái a tüdőbetegség melegágyai s azóta azokba a helyiségekbe kétszer vagy háromszor annyi embert zsufoltak be, azóta annyi sok baj szakadt a szegény debreceni adófizetőre, hogy négyszer annyi ügyfél kénytelen felmenni oda alkudni, instanciázni, tudakozódni és elszivni a tisztviselők elől a levegő csökkent oxigéntartalmát.

Tessék elképzelni most a mai egészségügyi viszonyokat. Azt hiszem, hogy ha a városi adóhivatal egy magánember vállalkozása lenne s az iparfelügyelőség kiszállana, leménné a hivatali szobák levegőtartalmát, megszámolná a bennük dolgozó tisztviselőket, azonnal betiltanák a munkát ezekben a helyiségekben. A város, mint magas erkölcsi testület, nem engedheti meg magának még azt sem, amiért magánvállalkozót még csak megintenek, de nem büntetnek meg. És ezeket a lehetetlen állapotokat mégis türnie kell. Tessék utánanézni a város alapitványi helyeinek az Auguszta-szanatóriumban, csaknem mindig az adóhivatal tisztviselőit utalják oda, vagy tessék megvizsgáltatni tuberkulózisra a városi adóhivatal tisztviselőit, azonnal belátja mindenki, hogy Debrecenhez nem méltó embereket dolgoztatni azokban a helyiségekben.

És mégis minden a régiben marad, mert a városnak nincs pénze arra, hogy megépittesse az uj városházát, viszont: ki meri elvállalni az ódiumát annak, hogy kettészakitja a tervet? — Eltekintve attól, hogy ma már a felének a megcsinálására sincs anyagi fedezet.

A másik rész az adóhivatali munka. Az adótisztviselő reggel 8 órakor ül le az iróasztalához, délután 2-kor szabadul és négykor már ismét a hivatalban van, dolgozik este 7 óráig. Napi 9 órai munka ez, nehéz szellemi munka ez, mert nemcsak számolásról van szó, hanem felvilágositások adásáról, tárgyalásokról száz és száz ideges, elkeseredett, kétségbeesett, panaszkodó, könyörgő, dühösen tiltakozó s habzó szájjal átkozódó adófizetővel, akinek mind igazsága van, de mindegyikükkel szemben kikerülhetetlen feladata az adóhivatalnak, hogy beszedje tőlük az adójukat. Lehet-e csodálkozni rajta, hogyha néha ideges az adóhivatali tisztviselő? Ha testi megrokkantsága, tönkremenetele, idegeinek rossz állapota, általános testi és lelki kimerültsége néha egy-egy nem helyes kifejezésben robban ki? És az, hogy ilyen eset csak néha fordul elő, a legnagyobb dicséret az adóhivatal tisztviselőire, akik hallgatagon szenvednek valóságos mártiriumot.

Emellett az adóhivatal tisztviselője ki van téve annak, hogy bármikor kiküldik: kézbesitse a felgyülemlett értesitéseket. Mert olyan sok az akta, hogy a kézbesitő hajduk már nem birják a munkát. Gyalogol hát szélben, hidegben a tisztviselő s hordja az intést, értesitést, szenvedi a közönség gyülöletét, rója a sáros vagy poros utakat s ha többszörösét elvégzi annak a munkának, amire egy hajdu képes, a feljebbvalója ezt még mindig kevésnek találja. Hiszen a hajdu mindennapi munkáját végzi, a tisztviselőnek viszont hamarább ki kell hordani egy bizonyos számu aktát, sietnie kell, mert ezalatt már újabb aktatömeg halmozódik fel az iróasztala mellett.

Nem maga a kézbesités az, amit kifogásolunk, bár mind középiskolát végzett emberek ezek a tisztviselők. Hiszen a munka becsületes, akármi is legyen. És a mai világban ki kell békülnie sok embernek azzal, hogy végzettségének mélyen alatta álló munkát kénytelen vállalni. De a munka testet ölő, idegroncsoló tempója ellen tiltakoznunk kell az emberiesség szempontjából, akár az iróasztal melletti, akár a kézbesitői munkáról van szó.

Az az öngyilkos kisérlet, amely pénteken egy tisztviselő vérével festette be az adóhivatal folyosójának betonját, figyelmeztető mindnyájunk számára. Minden debreceni polgár, mind felelősek vagyunk azért, hogy ezeket az embereket pária-sorsba sülyesztette a hivataluk, a munkájuk. Akármennyire nincs pénz az uj városháza épitésére, az adóhivatal helyiségein segiteni kell valahogy. Falak áttörésével, padlók felszedésével, kicserélésével egészségesebbé kell tennünk azokat a helyiségeket. Meg kell szüntetnünk a zsufoltságot. Az a munka, amit az ilyen modernizálás hoz, másképen is jól jön. A munkanélküliek közül is sok embernek az életét táplálja tovább. Ami pedig a tisztviselők munkáját illeti, ha az uj és ujabb rendeletek egyre jobban összekuszálják az adóügyet, szerződtessen, alkalmazzon a város ujabb tisztviselőket. Tiltakozunk az ellen, hogy Európa közepén napi kilenc órát lehessen dolgoztatni tisztviselőkkel. Tessék ebben a kérdésben végre rendet teremteni, enyhiteni az adóhivatal páriáinak sorsán! Ez nemcsak az emberiesség parancsa, hanem közérdek is.

PAJTÁS . . .

Irta: ifj. BENKE TIBOR.

Répa a két hátulsó lábára ereszkedett a küszöb előtt és a gazdáját nézte. Néha kissé balra aztan kissé jobbra fordította a fejét, aszerint miképen látott jobban.

Czege Pista ugyanis a küszöbön ült, balkezében kis tányér tejet, jobbkezében meg Répa egyhetes kölykét tartogatva.

Ráncosarcú öregasszony jött fürge lépésekkel az ólak felől.

Pista felnézett.

— Anyó! Nézd csak meg ezt a kutyát. Ezt megtartom. Egeszen fekete, csak a balfülin lesz egy kis fehér folt.

Az öregasszony megállt. Szeretettel nézte a fiút.

— Azán mi lesz a neve?

— Már kitaláltam. Pajtás. — Felemelte Répa legifjabb csemetétjét és egész közel hajolt a fülihez.

— Érted-e Pajtás! Igy foglak hini! —

Éppen utolsókat kondult az esti harang, amikor befordult a kisbíró a kapun.

— Adj Isten jó estét. Szege Istvánt keresem.

Pista kiszólt a kertből.

— Ehun vagyok. Mi lesszik?

— Irat az irás fiam. Holnap reggel hétkor sor alá kerülsz a községházán.

A legény átvette a sárga cédulát és elgondolkodva nézegette...

A nap szürke felhődarabot huzott arca elé, de az utolsó sugár még nagyot csillant a Bodrog hídján álló katona szuronyán.

Kifelé a vonathoz Czege Sándor öregjuhász időnként rámordult a párjára.

— Ne bőgj, mert én nem tudom mit teszek Neked! — Ilyenkor az öregasszony odasendesült kissé.

Pista ment elől, szótlanul, csupán a ládáját cserélte meg néha a vállán.

A vonat elpöfögött Miskolc felé és a két öreg megindult vissza az uton. Most nem szólt semmit Czege Sándor öregjuhász akárhogy ritt az anyó. Ő maga is hátramaradt és csak lépkedett révedező szemmel... És hullltak, egyre hullltak a könnyek az út porába — mint ahogy az már ezer éve szokásba volt ezen a vidéken.

Sok-sok levél után megjött az utolsó egy tavaszi reggelen.

— Megsebesültem. Visznek haza. A Pajtás megvan-e még? Anyó ekkor már rég künn feküdt a virágos fejfa alatt. Pistának azonban ezt nem irta meg senki... Aztán leesett a hó és egyszer szomorú féllábu katona ült haldokló Czege Sándor öregjuhász ágya mellett.

Göndörszőrű fekete puli hasalt a küszöbön. Az elmuló öregember odapillantott és halkan megszólal:

— Minden, minden elveszett fiam. Csak ez maradt... Amikor ujra tavasz lett, Czege Pista a féllábu juhász elmélázva heverészet a patak partján és Paj ás éberen vigyázott a nyájra.

Egyszer csillogó új bricska porzott az uton. Hatalmas kövér kopasz ember állt Pista előtt.

— Maga elsején elmehet. Vasárnap jöjjön be átadásra a majorba.

A féllábu juhász nem szólt. Csak nézte kissé lehajtott fejjel a kövér embert...

Vasárnap délben Czege Pista már kifelé indult a majorból. Füttyentett.

— Pajtás ne! — Valaki utána szólt:

— A kutya ittmarad. A nyájhoz tartozik. A legény csak megállt. Hallgatva nézte, hogy csalják oda Pajtást és mint kötik a vaskarikához.

Aztán sietve huzogatva a mankóját a porban, mert nem akarta hallgatni, mit visz véghez Pajtás a láncon.

Ettől fogva egyedül élt Czege István egy elhagyott csőszkunyhóban. Nem volt már sem öregapja, sem öreganyja, sem Pajtás. Még a „95 mintájú" gyalogsági puskája sem volt meg már, amit úgy megszokott az utóbbi években s amivel meglőhette volna magát. Csak a mankója volt és régi csillagos bicskája, amit még iskolás korában kapott...

Valamelyik éjjel forró lehelletet érzett az arcán... Tényleg a Pajtás volt.

Majd szétszedte a kalyibát. Végre nagynehezen megnyugodott. Nedves orrát gazdája nyakához dugta és időnként szusszant egyet.

Reggelre kihozta az ördög az új juhászt a konyhóhoz.

— Czege István add vissza a kutyát, amit elloptál az éjjel.

A szegény sokat szenvedett féllábu Czege István 10-es honvéd még akkor is csak nyugodtan válaszolt.

— Én biz nem loptam el. Magá ól jött. De ott van. El lehet vinni.

Az új juhász füttyentett. Pajtás nem jött. Erre odalépett, láncot akasztott a nyakába és huzni kezdte. Pajtás nem jött. Nem morgott, nem ugrált — csak éppen nem jött. Meg mintha a szeme sarkából egy kicsit gazdájára nézett volna. Czege István ezt észrevette. Igy történt, hogy amikor az új juhász botja elsőt suhintott Pajtás felé, ugyanakkor megvillant a csillagos bicska Czege István kezében.

Az új juhász nyakához kapott, azután hörögve esett hanyatt. Magasra szökött a vér a szétvágott sebből és néhány perc mulva már nem mozgott az ember. Czege Pista pedig leült egy köre és elnézett a hegyek felé. A vonat sikoltva futott át a Bodrog hídján.

Dél lehetett, amikor a falu sarkán lassu kényelmes léptekkel kifordult két csendőr.

Szabadtéri hangverseny a nagyerdei Stadionban
1934. julius 18 án, szerdán este 8 órakor a
MÜNCHENI FILHARMONIKUSOK
(Reichssymphonie Orchester.)
FRANZ ADAM vezényletével.
Müsoron: BEETHOVEN, BRAHMS, LISZT zenekari művek
Helyárak: ülőhely már 30 fillértől kezdve
Jegyelővét: Méliusz, Bika, Idegenforgalmi Iroda
Rendezi: ZENEKEDVELŐK KÖRE.

Villany és víz ondulálás
legmodernebb gépekkel mérsékelt árban készit
Kolozsváry
hölgyfodrász-szalon
Dégenfeld-tér 2. • Tel. 33-12.

Nagyságák és kis cselédek alkuja és veszekedése a juliusi cselédpiacon

Régi kalendáriumokban egy igen alkalmas és kegyeletes szokás nyomaira lehet bukkanni. Nevezetesen a hónapok nevei után felírva vagyon az uralkodó csillagzat neve. Ilyenformán: Vízöntő hava, Bak hava, vagy pláne Mérleg hava. És így tovább. Felette hasznos és igen aktuális volna ezt a régi szokást új formában feleleveníteni. Például májushoz: Háziurak és lakók hava, másik hónaphoz: váltólejárat hava. És ami a legfontosabb a következőt: Háztartási alkalmazottak változásának hava. Talán az utolsó lenne a legaktuálisabb és ez pótolná a legnagyobb hiányt. Ezt minden elsejére bátran be lehetne írni. Mert szörnyű és megrendítő az, ami ilyen vonatkozásban elsején történik.

Legtöbbször is az történik, hogy a cseléd — pardon háztartási alkalmazott — elmegy. Mivel pedig a cseléd kell, a háziasszony, vagy esetleg a háziúr szintén elmegy és megpróbál másikat keríteni. Csakhogy az utóbbi már nem megy ám olyan könnyen. A háztartási alkalmazott felfogadására elszánt személy tehát útra kél és megérkezik egy terjedelmes nagyságú udvarra, ahol hatalmas táblák hírdetik, hogy itt szakácsnőtől a tanyára is bejáró mindenesig különböző kategóriába tartozó alkalmazottak várják, hogy életük hátralevő napjait szorgos munkában s lehetőleg egy helyen töltsék el. Olyan helyen, ahol nincsen vikszos szoba, ordítozó ikergyermekek, délután kelő szobaúr, hetenként nagymosás, megmászandó emelet, süket nagymama, kedveskedő fiatalúr és más ilynemű szörnyűségek. Ezeket azonban a zavaró körülményeket az alkalmazott felfogadásakor nem igen szokás dobraütni. Valamint hogy az alkalmazott is mélységesen hallgatni szokott a különböző fegyvernemeknél szolgáló, tekintélyes számú unokaöccseiről és bátyjairól, akik a hét különböző napjain szorgosan látogatják. Tehát ezeket a kölcsönösen a legfurfangosabb keresztkérdések segélyével próbálják egymásból kiszedni. Érdemes egy kicsit odafigyelni, hogy is történik az ilyesmi:

Fiatal kis ujonc cselédke áll szendén egy nagyapai külsejű, öreg paraszt árnyékában. Előtte egy pápaszemes, korosabb hölgy strapálja beszélőkéjét:

— Drága fiam, higyje el, hogy nálunk alig van valami dolog. Igazán mondom, hogy nem bánja meg, ha eljön hozzám. De persze nem annyiért, mint amennyit maga mond, fiam. Az rettenetes sok.

— Ha nincs dolog, minek teccik cselédet fogadni — vakkant fel az öreg a pipaszár mellől. A hölgy visvillaszemekkel végigméri és szó nélkül megy tovább.

— Csak két szoba van, igazán és nem is vikszos? — vallat egy csinos fiatal nagyságát a jövendő alkalmazott. — Igazán és a gyerek csakugyan nem sír?

— Dehogy sír, a szavát sem lehet hallani!

— És a nagymosás?

— Ó ,lelkem, az csak minden három hétben van nálunk és néha mosónőt is szoktam fogadni, ha sok a ruha. Különben is csak a második ágyhuzás után szoktunk mosni?

— Csak harmincért megyek — mondja a bubifrizurás rózsaszál, olyan hangon, mintha azt mondaná, hogy hóhér tegye kötelességét. És nem megy.

— Második emelet, két iker, vikszos szoba három, minden kéthétben nagymosás, az kellene nekem éppen — morfondirozik egy tenyeres talpas hajadon, mikor hozzálép a beállási alkalom, enyhén őszülő hölgy barátságos képében:

Tárgyalnak sokáig. Végül azt mondja a hölgy:

— Nem bánom lelkem megadom, amit kér, csak egyet kikötök. Ha rajtakapom magát, hogy a fürdőszobába jár mosdani és a mi türülközőnket használja, akkor fiam baj lesz. Tudja, én rögtön észreveszem, ha valaki a türülközőt használja, az én szememet nem lehet megcsalni. — Még nem mondom, ha a mi kéztörlőnket használja türülközni, de azt is csak a mosás előtt. Na fiam!

Avval mennek. Utközben a tenyerestalpas valószínüleg esküt tesz arra a fonos körülményre, hogy egyáltalában nem is szokott mosdani és így a családi türülközőt részéről semmi veszély nem fenyegeti.

— Nézze meg csak lelkem, — mondja egy tisztes külsejű, esernyős öregúr egy feltünően jóképű lánynak — én egyedülálló özvegyember vagyok, de maga azért bátran kijöhet hozzám tanyára. És lelkem, ami a legfontosabb, nálam szabad az egész délutánja. Az egész délután.

És hogy lehetőleg ábrázolja is a délután nagyságát, akkorát kanyarított az esernyővel, hogy majdnem leverte az öreg nagyapai külsejű magyarnak a kalapját ,aki az „onokaformájú" leánygyermeket azóta már egy pápaszemes család oltalmába igyekezett beszerkeszteni. A pápaszemes család tagjai hárman voltak. Az atya, az anya és egy gimnázista fiucska. Három pápaszem szegeződött egyszerre a nagyatyára és zsenge unokájára. Aztán a nagyatya mondott egy összeget, amelytől a család szemmelláthatólag megszédült.

— Micsoda? — harsant fel megbotránkozva az atya hangja — ennyit egy ilyen gyereknek? Tudja maga azt lelkem, hogy Németországban az ilyen kislányok összegeket fizetnek, csakhogy egy-egy nagyobb háznál megtanítsák őket a háztartás csinjára-binjára. Összegeket fizetnek ,tudja?

— Aztán meg látná — kontrázott közbe villogó pápaszemmel a mama is — milyen szivesen mennek ott a nehezebb helyekre az ilyen kisleányok, bizon. Mert ott lehet ám sokat tanulni.

A konok nagyatyát azonban nem érdekelték a németországi viszonyok. Kiköpött a pipaszár mellől és imigy szólt:

— Akkor tessen Németországba menni cselédír!

Ott is hagyta a szemüveges család rögtön, mint Szent Pál, anno dacumál az oláhokat.

Távolabb egy korosabb hajadon körül idősebb és fiatalabb úr hadonásznak hatalmas esernyőkkel. Innen, távolról, úgy néz ki az egész jelenet, mintha a két férfiszereplő véres esernyőpárbajt bonyolítana le a tenyeres-talpas alkalmazottjelölt vezetőségédi közreműködésével. — Valóban azonban nem így van. A fiatalabb már súlybavette az esernyőt és behaló vizsgálat alá veszi ime az alkalmazott könyvecskéjét. Öregúr is felkészült a vizumozásra. Hatalmas ókulárét tisztogatott meg egy vereskockás zsebkendővel. Nézték ketten a cselédkönyvet. A cseléd meg magyarázta:

— Tecciktudni, a naccsága nem vót otthon ,mikor eljöttem és az úr írt bele.

— Igen igen az úr beleírt, ezt látom, — mondta a fiatal, de ki is van húzva.

— Igen kérem ,mert később hazajött a nagysága és kihúzta, de másikat nem írt bele, mert elfelejtette.

— Nem szeretek az ilyesmi, egyáltalában én nem szeretek. Ur beír, nagysága kihúz, én nem szeretek, — mormogott tört magyarsággal az öregúr.

— No — folytatta a fiatal a vallatást — aztán tud-e mosni, vasalni, főzni, takarítani? Ámbár nálunk a mosás, az semmi. A takarítás — az is semmi. Van mindössze egy szoba és egy konyha — hát az semmi. Kérdezze meg azt, aki nálunk volt, semmi. A helyzet viszont az, hogy nálunk dolog az van. Mi nem tagadjuk le, hogy nincs dolog. De meg is fizetünk érte.

— Micsoda — hördült fel, mikor az alkalmazottak gyöngye kifejezte igényeinek pénzbeli egyenértékét — micsoda, hogy tizenhat pengő, hát azt hiszi, hogy megőrültem? Hiszen ez egész summa!

— Ur beirí nagysága kihúz — hápogott felháborodva az öreg is — és még kéri tizenhat pengő, nahát.

Elrohantak, visszarohantak. Megcsóválták az esernyőt. Ujra elébeálltak a hajadonnak:

— Tudja maga mit beszél szerencsétlen? — hörgött felháborodva a fiatal alkalmazottszerző. — Hát nincs magának lelke, hát nem gondol arra, hogy a betegsegélyzőt is mi fizetjük majd meg magáért? A betegsegélyzőt!

És verte a szónoklathoz buzgón esernyőjével a taktust.

— Gondolja meg! — morogtak vésztjóslóan mind a ketten egyszerre, hajmeresztő esernyőrázások kíséretében a leányzó orra alatt.

A hajadon azonban nem gondolta meg magát, még a betegsegélyzővel való kecsegtetésre sem. Erre felháborodattan otthagyták.

A fiatal mégegyszer visszafordult:

— Tudja mit mondok én magának? Azt mondom, hogy holnap már eljönne maga tíz pengőért is. Csakhogy akkor már hiába jön, mert akkor már nem kell. Érti? Ez a helyzet!

A hajadon azonban teljes érzéketlenséggel viseltetett a vázolt helyzet irányába. Erre aztán az öregúr rázta meg utoljára feléje a paraplét:

— Majd jönne makameg a nyóc penge is, csak akkor nem kell. Esz a helzet!

És távozának az Ur ezerkilencszázharmincnegyedik esztendeje Julius, azaz Háztartási alkalmazottak változásának havában, annak is első borongós hetében, dohogva és alkalmazott nélkül, vészes esernyőcsóválások közepette.

Hiába ez a helyzet.

Sz. M. J.

MARADÉKOK illérekért
MARADÉKOK illérekért
MARADÉKOK illérekért
1—2—3—4—5 méteres darabokban selymek, bureltek és mosó aruk
óriási választékban.
Klein divatház
(Ecker, Klein, Sugár)

Gyászrovat

Özv. Módy Elekné Moldován Mária, egyházi gondnok özvegye 64. évében elhunyt. Temetését a Köztemető díszravatalozójából vasárnap délután 4 órakor református szertartású ima után Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Széplaki Sándor férfiszabó 24. évében elhunyt. Temetése Köztemetőben hétfőn délután 4 órakor lesz református szertartású ima után. Lakás: Kinizsi ucca 69. Temetését Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Ecsedi István temetését vasárnap délután 5 órakor Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Darabont József pénzügyi fővigyázó, 57 éves, temetése hétfőn délután öt órakor lesz Köztemető ravatalozóteréből **Dankó** temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Exhumálás. Ignáth család holttetemeinek erhumálása kedden reggel lesz Kossuth uccai temetőből Köztemetőbe **Dankó** temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Oláh Lajos temetése vasárnap délután négy órakor lesz Köztemetőben **Dankó** temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Pásti János temetése vasárnap délután öt órakor lesz Köztemetőben, **Dankó** temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Özv. Kiss Bálintné Dióss Juliánna temetését vasárnap délután fél hat órakor Köztemető terméből Bartha vállalata végzi.

— **Kereskedelmi alkalmazottak kirándulása.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete 8-án, vasárnap családias kirándulást rendez a Nagyerdőre, melyre tagjait és kedves ismeröseit ezúton is szeretettel meghívja az elnökség. Gyülekezés reggel 8 órakor a nagyerdei villamos végállomás városcsarnokában. Étkezés batyuból, italokról a rendezőség gondoskodik. Később jövők részére délelőtt 9 és 10 órakor, délután 2 órakor vezetőkről gondoskodunk.

Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát

avagy

néhány szó a debreceni kereskedelem propaganda-iszonyáról

A debreceni közgazdasági hetilapban, a Tiszántúli Ipar és Kereskedelemben szól hozzá a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár sikereihez **Engel** László, a Takarékosság Kereskedelmi rt. ügyvezető igazgatója — és megállapítja, hogy a Debreceni Hét keretében a szabadtéri előadás kapta a legjobb propagandát — mely propaganda azonban nemcsak a Háry János előadásainak sikerét biztosította ,hanem az egész „Debreceni Hét" és összes többi ágazatainak elmulasztott és rendkívül nélkülözött propagandáját is részben pótolta. Jól esik Debrecen város kereskedelmi életének egyik vezérgyénisége részéről az elismerés, méltánylása annak a nehéz, idegtépő munkának, amit végeztünk. Vigasz, hogy ha már munkánk nem hozta meg számunkra az anyagi sikert, legalább elismerést szerzett Cikke további részében Engel László úr külön köszönetet mond a sajtónak azért, hogy most oly fényesen rámutatott arra, hogy a propaganda nélkülözhetetlen a modern üzlet életében.

Köszönjük ezt az elismerést is és itt csak azt akarom mondani, hogy ha már kiálltuk a vizsgát, bebizonyítottuk — a három debreceni reggeli lap — hogy értünk mesterségünkhöz, a propaganda-szervezéshez — vegye tudásunkat igénybe is Debrecen kereskedő és iparos társadalma.

A Háry János propagandája országos viszonylatban is feltünést keltett. Szakmai körök is elismerik — és méltóztassanak elhinni: a mi szakmánkban legnehezebb elnyerni a mások elismerését — hogy ezt kitünően csináltuk. És higyjék el Debrecen város kereskedői, iparosai: mi nemcsak a Háry előadásnak tudtunk sikeres propagandát csinálni, de sikerre tudnánk vinni más akciókat is.

Ne méltóztassanak azt hinni, hogy a Háry propagandájába azért adtuk szivünket, lelkünket, mert mi lapkiadók a vállalkozásban érdekelve voltunk. Mi éppen olyan szivvel-lélekkel dolgoznánk Debrecen kereskedő- és iparostársadalmának bármely akciójánál, ha annak propagálásával bennünket megbíznak. Hiszen tisztában vagyunk vele, hogy Debrecen város kereskedő- és iparostársadalmának boldogulása jelenti a mi vállalataink prospelását is. Egy hajón utazunk mi Debrecen iparos- és kereskedőtársadalmával — s ha a hajó süllyed, vele süllyedünk mi is. Állítom ,hogy ha Debrecen kereskedő és iparostársadalma szorosabb kapcsolatot tartana fenn a debreceni számbajöhető sajtóval :ez nem csak ránk, a lapokra lenne előnyös, de legalább olyan mértékben a másik oldalra is.

Miért ne jöhetnénk össze Debrecen város kereskedő- és iparostársadalmát képviselő szervezetek vezetőivel, miért ne tárgyalhatnánk meg, mit lehetne az üzletek forgalmán lendíteni?

Méltóztassanak csak a tavalyi első vásárra gondolni. Hetek alatt ütötte nyélbe **Vági** István ipartestületi elnök segítőtársaival. Kétkedve fogadta mindenki az ötletet — s valljuk csak be — alig biztak a kezdeményezők is a sikerben. A propagandát ott ránk bízták s tessenek csak elővenni a három reggeli lap mult év augusztus vége, szeptember elejei számait, meglátják, mint lelkesítettük bele a közönséget nemcsak a vásár látogatásába — de a vásárlásba is. És ezt mi — más alkalommal is megtennénk, ha módot adnak rá.

Ugy vélem pl. a Kereskedő Társulat vezetőségének lenne a kötelessége — mint Debrecen város kereskedői testületének, hogy tagjai üzleteinek fellendítése érdekében propaganda-ostromot intézzen a közönséghez aziránt, hogy debreceni ember Debrecenben szerezze be minden szükségletét.

A Független Ujság évek óta próbálja a közönségét ilyen irányban nevelni. De ezt magárahagyottan teszi, soha a kereskedőtársadalomtól ehhez az akciójához támogatást még olyan értelemben se kapott, hogy csak adatokat szolgáltattak volna arravonatkozóan, hogy egyes cikkek árai olcsóbbak Debrecenben, mint a fővárosban. A Kereskedő Társulat dolga lenne az ilyen adatok beszerzése ,a lapokkal való előzetes megállapodás alapján aztán „Vásárolj Debrecenben" akció levezetése.

Ne méltóztassanak azt mondani, hogy ilyen akciónak nem lenne sikere, — Engel László igazgató úr állapítja meg cikkében, „hogy fel lehet építeni akár az Eiffel tornyot, az nem vált ki érdeklődést, ha nincsen kellőleg propagálva, viszont ha kellőleg propagálom a Nagytemplomot, Eiffel tornyot is tudok belőle érdeklődés szempontjából csinálni." Épigy: hiába van a debreceni kereskedőnek jobb, olcsóbb portékája, mint a fővárosi áruháznak, ha azt titokban tartja, ha nem világosítja fel a vásárló közönséget arról, miért előnyösebb itthon vásárolni, mint Budapesten.

Tudom: azt mondják, hiába a legjobb propaganda is, ha közönségnek nincsen pénze vásárolni. Kétségtelen nincsen annyi, mint régebben volt, de valami mindig akad és miért ne vásárolja el ezt itt Debrecenben?

Hamarosan — július 14-én kezdődik a nyári kiárusítások két hete. Jó alkalom lenne ez is arra, hogy egy kis lendületet hozzunk a város kereskedelmi életébe.

Nem gondolják a kereskedőtársadalom vezetői: érdemes lenne a három reggeli lap kiadóhivatali vezetőivel leülni megbeszélni egy tervezetet, mint kellene ezt a kiárusítási két hetet úgy propagálni, hogy az a kereskedőtársadalomra a leghasznosabb legyen?

Nem lenne-e kiváló alkalom ez arra, hogy — megfelelő propagandával — a közel vidéket is becsábítnók Debrecenbe a kiárusítási két hét alatt vásárolni?

Tudom: a kereskedőtársadalom legtekintélyesebb tagjai huzódoznak a nagyobbszabású propagandától, mert úgy vélik, hogy annak hasznát látnák azok is, akik kihuzzák magukat költségek viselése alól. Valóban így van. De ha a kereskedőknek az a csoportja, mely hajlandó a modern üzleti élet egyik sarkalatos eszközére áldozni, kellőképen szervezkedik, kellő módon csinálja meg propagandaterveit: remekül meg lehet oldani, hogy csak azok a kereskedők vegyék hasznát a propagandának, akik arra áldoznak.

Mi — a három reggeli lap — itt állunk Debrecen város kereskedő és iparos társadalmának rendelkezésére. Dolgozni szeretnénk, szakmai tudásunkat szeretnénk e város kereskedői, iparosai javára fordítani. Itt vagyunk: tessenek szolgálatainkat igénybevenni.

Fáy Fisher Andor.

Sulamith érkezésekor...

Nagy M.-nek küldöm.

Különös gondolatok csörtetnek az éjszakában...
Este és Csönd: frigyre léptek már
ablakom alatt, s szobámban mégis
valami bágyadt, rembrandti barnaság
dereng... valami rejtett fény lappang
a közelben... ki tudja?... talán egy fehér
pont a falról: Ady Endre bus bal szeme fehérje...
Órák hullanak s vesznek az éjszakába: gondolkozom
s megint oly keserü lett ime
ize a számnak: ujra utamba törtek bitangul a társak:
vénhedett oszlopként döltek elébem
(kik „ifjuságnak" vallják magukat
vervén vézna melleiket...:)
Oh nem félek én, azért soha megtorpanni,
s vetélten félrehullni nem fogok...
De fáj, hogy láttatni adatott sorsom:
a végén én is, jaj, elballagok én is
Golgota felé...

De lám, a fény mindig ott lappang
a homályban: egy tiszta Lány lépett
sorsomba (tán keleti mesék tartogatták
számomra őt, a legszebb Sulamithot...)
Oh Sulamith...! Nem félek én már,
s nem riadok fel éjszaka sem:
vigasztalás számomra hófehér arcod,
s kék szemeid (melyek büszkén csillannak át
a gyönge, jövőtlen lányok szemetén...)
S ha muszáj-sorsom végül is betelik:
Te enyhited meg a durva „feszitsd meg"-et...!

B. Kovách Bornemisza László.

Más nevében és számlájára csinált adósságot egy ismeretlen fiatalember

Bernfeld Miklós Hatvan ucca 2. szám alatt lakó kereskedő szombaton megjelent a rendőrségen és feljelentést tett egy húszéves szobafestősegéd ellen, aki az ő nevében visszaéléseket követett el. A szobafestősegéd ugyanis megjelent a Deutsch Albert és fiai cégnél s előadta, hogy Bernfeld Miklós küldte bevásárlás végett. Különféle édességeket vásárolt a kereskedő számlájára, aztán eltávozott. Ezt a bevásárlást többször megismételte, amíg aztán kiderült, hogy Bernfeld Miklós semmit sem tud a dologról.

A szobafestősegéd ellen megindult az eljárás.

KONCZ KELMEFESTŐ

32 év óta fennálló üzemének

árait mélyen leszállitotta

Öltönytisztitás volt 5-6 most . . . . . **3-4 pengő**
Női ruha tisztitás volt 4-6 most . . . . . **2-4 pengő**
Gallértisztitás 10 helyett most . . . . . **9 fillér**

Üzletek: Péterfia 30. sz., Simonffy u. 2. sz., Szent Anna u. 2. sz.

VÁLTOZNAK AZ IDŐK

Az urnő: És miért hagyta el előbbi helyét?

A szobalány: Mert, mikor nem voltam otthon, a méltóságos asszony mindig hordta a ruháimat.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

HEGEDÜS SÁNDOR MEGHALT

Debrecen polgári társadalmának, kereskedelmi és gazdasági életének nagy gyásza van: szombaton délután 62 éves korában elhunyt Hegedüs Sándor. Súlyos betegségek gyötrelmeit szenvedte el soksok éven keresztül Hegedüs Sándor, akinek törékeny testében csodálatraméltó szívósság és akarat párosult. A Természet hihetetlen élniakarást plántált belé és ez az energia csak lassan-lassan távozott belőle. Orvosai, hozzátartozói már nagyon régen óvták minden munkától, teljes pihenést írtak elő számára, de Hegedüs Sándorban dacos lobogással égett a kötelességteljesítés lángja, nem hallgatott a szerető, aggódó jótanácsokra, mert a Munka, életének legszentebb ideálja űzte, hajtotta újabb és újabb feladatok elvégzésére.

* * *

Értékes, szép élet volt Hegedüs Sándor élete. Mindig büszkén hívatkozott arra ismerősei és barátai előtt, hogy nem könnyen szerzett, öröklött vagyonból valósította meg célkitűzéseit, hanem a saját erejéből, szorgalmából, tehetségéből. Self made man volt a szó legjobb értelmében. Egy szatmári könyvkereskedésben tanulta ki a szakmát s mint fiatal segéd már annyit keresett, hogy keresetéből félre is tudott tenni. Kora reggeltől késő estig dolgozott a könyvespultok mögött s este nem a könnyelmű szórakozásokat kereste, hanem otthon tanult, olvasott, művelődni akart, kultúrszomját csillapította. Hamarosan Debrecenbe került a szorgalmas, ambiciózus fiatalember és legjobb testvéri barátjával, Sándor Imrével társulva, üzletet nyitottak. A kis üzlet évről-évre fejlődött, gyarapodott; Hegedüs Sándor modern üzleti elgondolásai egymásután valósultak meg s rövidesen a szakma egyik elitvállalkozására emelték. 1914-ben szerezték meg a Piac ucca egyik legszebb épületét, a 34. számú házat, amelynek üzletszinti helyiségében egy olyan artisztikus berendezésű, hatalmas könyvüzletet emeltek, amelyhez fogható a fővárosban sem akadt. Ekkor már a Piac uccai Aczél-antiquarium is a tulajdonukat képezte s 1918-ban megvásárolták a Hoffmann és Kronovitz-féle nyomdavállalatot, továbbá a Debreceni Független Ujságot is. A vállalkozás részvénytársasággá alakult, amelynek Hegedüs Sándor nemcsak többségi részvényese lett, hanem az irányító lelke, mozgatója, legszorgalmasabb munkása. Üzleti fantáziája számára szinte korlátlan tér nyílt s nagyvonalú elgondolásait a rendkívül nehéz viszonyok között is maradéktalanul megvalósította. A részvénytársaság üzletköre egyre bővült, a modernizált nyomdavállalatban éjjel-nappal folyt a munka, vonalozó intézetet szereltetett fel és a szépirodalmi, tudományos könyvek egész légióját adta ki. Különösen a református hitélet vezetőinek valláserkölcsi, történelmi és filozófiai műveit sokszorosította, terjesztette s ezzel a cég nevének országhatárokon túl is népszerűséget és megbecsülést szerzett. Hosszú időn át szerződéses viszonyban állt a tiszántúli ref. egyházkerülettel is s a zsoltá·os-könyvek és tankönyvek millióit hozta forgalomba. A két üzlettárs 1922-ben megvásárolta a Margit-fürdőt, amelyet később horribilis befektetéssel modernizáltak s a kor nívójára emelkedett egészségügyi intézményévé fejlesztettek. Ugyancsak a vállalat érdekkörébe került a Papírforgalmi r. t. is, amelynek az egész országban voltak üzletfelei.

* * *

Hegedüs Sándorról mindenki elismerte, hogy zseniális üzletember. Agyában egymást kergették a teremtő gondolatok s ötleteit imponáló határozottsággal, leleményességgel, kitartással tudta megvalósítani. Száz és száz tisztviselőnek, munkásnak teremtett munkaalkalmat, hatalmas üzleteket bonyolított le s aki csak egyszer is összeköttetésbe került vele, tanubizonyságot tehet arról, hogy a szó angol értelmében vett bussinesman volt: korrekt gentleman. Az adott szó szentségét soha meg nem sértette. A koronaromlás idején, amikor szinte óránként változtak az árak, Hegedüs Sándorral bárki ép olyan nyugodtan köthetett üzletet, minthah a pénz árfolyama a legszilárdabb lett volna. Szemrebbenés nélkül szenvedett el milliós veszteségeket, ha kellett, de soha nem bujt a paragrafusok mögé, ha helyt kellett állni a megállapodásaiért. Csak a tiszta üzleteket szerette és a mammutvállalat minden porcikájában az ő mobilis szellemét tette úrrá. Nem hazardírozott, megvetette a konjunktúrális idők gyanus hasznait: sem a becsület, sem az üzleti etika nyilegyenes országútjáról nem tért le soha.

* * *

Nem volt hiú ember, mint ahogy a munka igazi fanatikusait sohsem a hiúság hajtja előre. De a közszereplést, ha nem is kereste — vállalta Hegedüs Sándor. Vállalta a közért való munkát, ha szaktársai vagy polgártársai a közélet porondjára szólították és ezt a munkát éppen olyan lelkesedéssel, odaadással végezte, mint a vállalatának az ügyeit. Éveken keresztül elnöke volt a vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetségének és rengeteget dolgozott a nyomdaipar érdekeinek védelmében. Beltagja volt a debreceni iparkamarának, amelynek egyetlen üléséről sem maradt el és tevékeny működést fejtett ki. Egyik zászlóvivője volt annak a küzdelemnek, amelyet a legális ipar és kereskedelem vívott a közpénzekből agyontámogatott közüzemek és szövetkezetek ellen. Tagja volt a városi törvényhatóságnak is és mint városatya a közgyűlési teremben is minden alkalommal síkraszállt a város javáért s az iparos és kereskedő érdekekért. Soksok közérdekű testületben és intézményben vitt még szerepet Hegedüs Sándor, aki olyan általános tiszteletnek, becsülésnek örvendett Debrecenben, amilyent méltán meg is érdemelt.

* * *

Ám nemcsak jó kereskedő volt, hanem jó munkaadó, jó ember is. Szigorú, igazságos, rendetkövetelő főnök volt, aki nemcsak követelte a szorgalmat másoktól, hanem nap-nap után példát mutatott. Reggel ő jelent meg legkorábban a munkahelyén és este az ő íróasztalán égett legtovább a villany. Több, mint tíz éve annak, hogy gyötrő kórok kezdték aláásni egészségét, de a legszörnyűbb fájdalomrohamok ideje alatt is görcsösen ragaszkodott az irodai szobájához. „Nem érek rá betegnek lenni, mert sok a munka!" — mondogatta gyakran, amikor a tisztviselői maguk kérték, hogy az íróasztalt cserélje fel az ággyal, de a munkája mindig sok volt Hegedüs Sándornak s nem egyszer csak gyöngéd erőszakkal lehetett rávenni arra, hogy az egészségére is gondoljon.

Tudott tekintélyt tartani a munkatársai között, de szerették is a munkatársai. Melegen érző ember volt, alkalmazottai sohsem fordulhattak hozzá kérő szóval anélkül, hogy ne segített volna. Szíve és pénztárcája mindig nyitva állt a bajbajutott munkásai számára, át tudta érezni a kisemberek gondjait, hiszen maga is alul kezdte.

És jótékony ember volt. Nem hivalkodóan segített a szegényeken, hanem titokban, hogy senki se lássa. Meg voltak a „házi szegényei", akik akárhányszor keresték fel, soha sem távoztak tőle üres kézzel.

* * *

A dekonjunktúra, a gazdasági nyomorúság ostorcsapásai végigvertek az egész magyar életen s nem kerülték el a Hegedüs és Sándor r. t.-t sem. Hegedüs Sándor, mint üzletember, nem volt képes lelkileg belehelyezkedni a garaskodó, leépítéses új világba. Ő az alkotás, a tervezés, az építés embere volt, aki nem abban látta egy üzletember célját, hogy összevonja az üzemeket és az alkalmazottakat az uccára taszítsa, hanem éppen ellenkezőleg: fejleszteni, bővíteni akarta a kereteket, több munkaalkalmat, több munkát akart. Gyűlölte a lemondást, a kishitűséget, Hegedüs Sándor hívő, optimista lélek volt. Nem abban telt öröme, hogy milyen ügyes trükkel lehet száz munkása közül harmincat elküldeni, hanem abban, hogy miként lehet többet és jobbat produkálni, mint azelőtt. Nem volt képes beleélni magát a zsugorítás művészetébe: ő mindig feljebb akart menni a létrán, nem lefelé a mélybe. Gigászi erővel szegült szembe a dekonjunktúra szennyes hullámainak és erejének végső latbavetésével mindent elkövetett, hogy a vállalatát épségben tartsa. Az egyre rosszabbodó viszonyok azonban, sajnos, gátat vetettek a legjobb igyekezetének is és két esztendővel ezelőtt likvidálni volt kénytelen a Hegedüs és Sándor részvénytársaság.

* * *

Hegedüs Sándor egy heroikusan munkás pályafutás végeztével szegényen és nagyon betegen vonult vissza az üzleti élettől. Az utolsó két esztendő rengeteg testi megpróbáltatást jelentett számára, de bizonyos, a fizikai kínszenvedésnél is mardosóbbnak érezte, hogy „tétlenül" tölti az idejét. A munka nemcsak életcél, hanem narkózis volt a számára és akik közelről ismerték, azok tudják, hogy Hegedüs Sándor végzetét siettette a „pihenés". Egészen a legutóbbi hetekig bízott, remélt és szinte örült, ha a városi közgyűlésen, vagy az iparkamara választmányában megjelenhetett, hogy legalább ott munkálkodhasson.

* * *

A fájdalmas búcsúzás során szólni kell Hegedüs Sándorról, a pater familiásról is, mert rajongó szeretettel vette körül szűkebb családjának tagjait. Tizenhét éves volt, amikor atyja meghalt. Öt gyermek maradt árván és köztük Hegedüs Sándor volt a legidősebb. Minden felesleges fillérét családjára fordította: két öccsét felnevelte, két húgát kiházasította s ugyancsak ő nevelte fel és házasította ki egyik húgának árva leányát is. Ideális férj volt, hűséges hitvesének melegszívű párja. Megható szeretettel övezte körül matróna korú édesanyját, akinek a szívében most egy világ omlott össze legkedvesebb gyermekének ravatalánál.

* * *

Ma, vasárnap délután négy órakor az izraelita temető halottasházából helyezik örök nyugalomra Hegedüs Sándort. A temetésen barátainak és jóismerőseinek nagy seregén kívül megjelennek majd Debrecen társadalmi és gazdasági életének reprezentánsai is, hogy megadják a végtisztességet annak a férfiúnak, aki hű fia volt Debrecennek, kimagasló tényezője volt ipari és kereskedelmi életünknek s nem utolsósorban talpig derék, tisztességes, jó ember volt, akinek elvesztése a fájdalom őszinte könnyeit csalja ki mindnyájunk szeméből.

Felhivás
öröklakás
építésben résztvevők részére

Öröklakás építési akciónkat kibővítettük
2 szobás lakások is készülnek

A **Debreceni Első Takarékpénztár** pénzügyi támogatásával a **Poroszlay út 24. és 59. számú** telkünkön egy-egy társasházat (1924: XII. t.-c. szerint) óhajtunk építeni, amely ben különállóan elkerített telkeken teljesen modernül felszerelt fürdőszobával ellátott 2—3—4 szobás lakások vannak.

Az egyes lakásokat 2000—5000 pengő lefizetése mellett **örök áron eladjuk,** ugy, hogy egyidejüleg a **jelentkezőknek, akik nemcsak tisztviselők, hanem szabadfoglalkozásúak is lehetnek, oly kölcsönt biztosítunk,** hogy a fennmaradó összeg húsz év alatt a lakásnak megfelelő mai **olcsó lakbérrel le is törleszthető.**

Érdeklődőknek felvilágosításokat minden délután 3—6 óra között **Fürdő u. 2. számú** irodánkban készséggel adunk.

Tóth és Sebestyén R. T.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 7-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Szilágyi Sándor hentessegéd, leány: Erzsébet. Bundi István földmunkás, leány: Ilona. Balogh Gábor lakatossegéd, leány: Ilona.

Házasságok: Kiss Ferenc—Bákay Margit. Szántó János—Lisztes Margit. Zsirosi Árpád—Erdei Mária. Nagy Gábor—Rásó Zsuzsánna. Nagy József—Sárközi Viola. Báthori János—Bisi Ágnes. Szilágyi István—Virágos Erzsébet. Gaál Lajos—Fülöp Margit. Vas József—Hajdú Mária. Kállai Gyula—Boros Zsuzsánna. Andrási Jenő—Heberestreit Mária.

Halálozások: Kreszta Ferencné Varga Erzsébet ref, 34 éves, Tiszaszentmárton.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Irógép
gyárilag uj, **késedelmes átvevő terhére** készpénzért igen olcsón eladó Hunyadi u. 17. Földszint balra. Délelőtt 10 óráig. este 7 óra után

Istentiszteleti rend

Vasárnap, július 8-án

A református templomokban. — Nagytemplom délelőtt 10 óra: Kiss Antal Jenő, délután 5 óra: dr. Farkas Pál. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Uray Sándor, 11 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Lukács László. — Kossuth u. délelőtt 10 óra: dr. Módis László, délután 5 óra: Biró Béla. — Árpádtér délelőtt 10 óra: Makláry Károly, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispotály délelőtt 10 óra: dr. Farkas Pál, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kántor József, délután 3 óra: Csiki Pál th. — Kerekestelep délelőtt 10 óra és délután 3 óra: vitéz Szabó Endre. — Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. — Csapókert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor. — Lukaháza délelőtt 10 óra: Halász András. — Nyulas délelőtt 10 óra: Illés Sándor. — Téglaskert délutás 3 óra: Kulcsár Lajos th. — Wolaffkatelep délután 3 óra: Orosz János th.

— **Istentisztelek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásos estély vagyeskar és zeneszámokkal. — Kedden este fél 8-tól fél 9-ig vendégszónok: Illés László lelkész tart előadást: „A zsidó nép jövője" címen.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise. A szentbeszédet Fodor Antal s. lelkész tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban — (Miklós ucca 3. szám) ma délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. — Prédikál Pass László lelkész.

Fájdalomtól megtörve, szomorú szívvel tudatjuk, hogy a legjobb gyermek, szerető hűséges férj, jó testvér és rokon

Hegedüs Sándor

Debrecen szab. kir. város Törvényhatósági Bizottságának és a Kereskedelmi Csarnok választmányának tagja, a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara beltagja,

f. évi július hó 7-én, áldásos életének 62-ik, boldog házasságának 29-ik évében hosszas szenvedés után meghalt.

Drága halottunkat f. hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor fogjuk az izraelita temetőben tartandó gyászszertartás után örök nyugalomra helyezni.

Áldott emlékét kegyelettel és szeretettel fogjuk őrizni.

Debrecen, 1934 július 7.

Felesége:
Özv. Hegedüs Sándorné
sz. Haas Olga

Édesanyja:
Özv. Hirsch Adolfné
sz. Lázár Juliska

Testvérei:
Hegedüs Gyula és neje
Hegedüs Dezső és neje
Hegedüs Kálmán,
neje és családja
Ihász Henrikné,
sz. Hegedüs Sarolta

Sógorai, sógornői és rokonai:
Özv. Dr. Freund Jenőné
Haas Ferenc, neje és családja
Özv. Haas Oscarné és családja
Ihász Henrik
Dr. Jakab Endre, neje és Jakab Andriska
Dr. Rényi Andor, neje és családja
Freund István és neje.

Minden külön értesítés helyett.

Az én Hamszini boyom

Az én Hamszini boyom a boyok gyöngye volt. Büszke s öntudatos, ki méltóságteljes komolysággal töltötte be nálam „Lájbdiner" fontos szerepét.

De menjünk sorjában, azaz kezdjük elölről.

Egyik szafárimon (karaván utazás Afrikában) mphisim ((néger szakácsom) maláriát kapott s már napok óta nem tudott nemes hivatalának eleget tenni. Boyom csak immel-ámmal kotyvasztott össze valamit, vagy főzte háromszor naponta a minden afrikai -európai rémét, az örökös „kuku na mchele"-t. (Rizs tyukkal.)

Rizs tyukkal? — mondják Önök, — nem is volna rossz! Dt ha meggondolják, hogy heteken, hónapokon keresztül, háromszor napjában, sovány, gémberedett négertyuk, köleses, homokos rizzsel összekotyvasztva mit jelent: könnyen elképzelhetik, hogy micsoda érzéseket vált ki ennek az eledelnek megjelenése.

Mondom, mphisim az orrán feküdt s nekem valaki más után kellett néznem, aki a napi kuku na mchelét tovább folytassa.

A legelső néger faluban, melyet útba ejtettem, hivatom a szultánt s előadom neki, mi járatban vagyok.

— Egy boyt? Éppen itt van egy. Születi felvalták a krokodilok s ő a falu nyakán maradt. Nagyszerű boy, jó tröben van, szép és okos s könnyen be fog tanulni nálad! — mondja nagy ékesszólással.

— Basszi! Hozd elő a fiút hadd lássam, — szólok neki. Alig telik bele negyedóra, jön nagy sebbel-lobbal a szultán, egy ványadtképű, sovány, szurtos négerporontyot, huzva kezénél fogva maga után. A fiú úgy 14 éves volt, de nem látszott tíz évesnél idősebbnek.

Derékig meztelen, csak dereka köré volt egy szakadozott, piszkos rongy tekerve.

Az egész fiun csak a szeme volt szép. Értelmes, ragaszkodó négerszemek.

— Főztél már európainak? — kérdezém.

— Nem, de egy európainál lakott mphisi megtanított rá.

— Hát mit tudsz főzni?

— Kuku na mchelét!...

— No akkor rendben van, gondolom.

A fiút felfogadtam.

Aznap este már jött be a sátramba s kijelentette, hogy mivel most már ő a mbyana mkubwa mphisije — egy nagy úrnak a szakácsa — illő, hogy jól legyen öltözve, hát egy régi ruhával ajándékozzam meg.

Ruhámat magára huzta s bár irgalmatlanul nagy volt neki, az a legkevésbé sem bántotta. A kabát ujját, nadrágszárát föltürte s a bőségbe. — mint mondta, — majd belehizik nálam, — a jó koszton.

Ettől a perctől kezdve, mintha kicserélték volna. Fejét fennhordozta; unott vontatott hangon beszélt, ami a négereknél az előkelőség első fontos ismertető jele. Szultánjáról, falujabeliéről csak mint mshenzik — ((vad négerek)-ről emlékezett meg, kezével megvetőleg legyintve.

— Buta, vad négerek, uram — mondá, miközben elégedetten, öntudatos felsőbbséggel legelteté szemeit tőlem örökölt ruháján.

Főzni irgalmatlanul rosszul tudott, bár tudománya a kuku na mchelén kivül nem terjedt tovább. Ig yaztán más szakácsot fogadtam később és Hamszinit boy-szolgálatra fogtam.

Tabórában laktam s boldogabb néger az egész városban nem volt, mint „mbwana Hamszini" — Hamszini urnál, — mikor délutánonként — a néger szolgáknak Afrikában mindennap délutánja szabad egészen este 6 óráig — fehér, sarkig érő „kanzu"-jába, (fehér, arab kaftánszerű ing), fehér „kofi"-jában — sapkájában — s szandáljában, kezében kis ébenfa bottal ment.

Hogyne! Ő a „mbwana leutnant" személyes inasa s mbwana leutnant csak egy van a városban, a többi csak „mzungu" — európai altisztek s civilek.

Ennélfogva meg volt győződve arról, hogy feltétlenül megérdemli, hogy a többi négerek között, ő mint elismert tekintély s tényező szerepeljen. S csakugyan, rövid idő mulva már a többi négerek tiszteletteljes üdvözléssel köszöntötte, mit ő lereszkedő szemhunyorítással fogadott.

Addig, míg nagyzolási hóbortja csak a négerek fölötti uralkodásra terjedt ki, nem elegyedtem be a dologba, de lassankint kicsi lett neki a fekete birodalom s új hódításra áhítozott.

Aszkáriaim, kik századjelentéseket hoztak lakásomra, teljesen „mbwana Hamszini" — mint magát neveztette, — papucsa alá kerültek.

— Nataka nini! — Mit akarsz! — ripakodott egy-egy aszkárira, ki katonai jelentést hozott számomra.

— Jelentést hozok a hadnagy urnak! — mondja zavarodottan a fekete vitéz, elbátortalanítva a boy fönnhéjázó hangjától.

— Mit jeelntesz már megint? — Egyebet sem tudtok, mint az embert zavarni! — fedi szigorú hangon Hamszini úr az [illegible]

— [illegible]ni upapata kofi! — Hamszini azonnal pofont kapsz, — kiáltok ki dühösen, mire boyom megijedve tuszkolja be a katonát a jelentéssel.

Más rossz szokása is volt.

Többször észrevettem, hogy a konyaks whisky-készletem rohamosan fogy. Rájöttem, hogy Hamszini úr dézsmálja az italokat.

Kapott 15-öt a boldogabb részére.

Később aztán ha whiskimből ivott, mnidig megfelelő vízmennyiségével pótolta a hiányt.

Mindig nyaggatott, adjak neki egy kemény gallért. Végre teljesítettem kívánságát s látom egy délután ünnepélyesen étálni, nyakán a kemény, álló gallérrel, — ing nélkül, csak kabáttal fedve testét.

Bár még csak 17 éves volt, erővel házasodni akar s mindenáron előleget akart tőlem, hogy feleséget vásárolhasson magának. (Tudnivaló, hogy Keletafrikában úgy vásárolják a szülőktől a feleséget.)

— Már ki is szemeltem magamnak egyet! — mondotta.

— Mennyibe kerül? — érdeklődtem.

— Rupia szittini! — Hatvan rupia — feleli. — Vannak szegényebb családok is, kiknek lányát 40 rupiáért meg lehetne venni, de én — beláthatod, olyan népekhez nem ereszkedehetem le! — mondja öntelt hangon.

Alig volt még a mézeshónapokon túl, — mikor már jött hozzám ujabb házassági előlegért.

— Minden előkelőbb feketének van 2—3 felesége, — érvelt. — A szomszédban tudok egy jobb családot, szép fiatal leányuk van. Esetleg 40 rupiáért meg tudom csinálni az üzletet.

Több rendbeli pofonokat helyeztem kilátásba, ha el nem hordja magát.

* * *

Szegény Hamszini! Egy titokzatos, kiszámíthatatlan végzet ugyanarra a sorsra kárhoztatta, mint a szüleit.

Egy vasárnap délután — rettenetesen tüzelt a nap, — Hamszini, ki ebédutáni álmából kelt fel, jónak látta, hogy fáradt tagjait a közeli Rufidji folyó hűs hullámaiba merítse.

Éppen egy ajándékba kapott kis oroszlánkölyökkel játszadoztam ,mikor egyszer óriási jajveszékelés és lótás-futás üti meg füleimet.

— Mamba amemkamata! Mamba amemkamata! — Elkapta a krokodil! — Elkapta a krokodil!

Magamból kikelve rohanok ki s már szaladnak is felém síró, jajveszékelő asszonyok, gyerekek.

A szerencsétlen fiú többszöri tilalmam dacára — a négerek hallatlan nemtörődömségével lement fürödni a krokodilusoktól csaknem hemzsegő folyóba s ez lett a végzete. A többi fürdőzők csak egy velőket hasító sikoltást hallottak s a másik pillanatban megrettenve látják, hogy Hamszini, mintha puskából lötték volna ki, felszökik a vízből, — derekát egy óriási krokodil tartja szájában. Egy pár kétségbeesett karcsapás, halálfélelemtől üregéből kidülledt szemek — s már el is tünt a rémes látomány.

A hullámok lassan kisimultak — s szegény Hamszini el volt temetve.

Debreczeni Gyula.

Erdőkben és erdők közelében tüzet rakni tilos

A város közigazgatási bizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1879:XXXI. t.-c. 25. §-ának 3. pontja alapján kiadott 834/921. kb. számú véghatározata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén az erdőkben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdők közé ékelt tisztásokon is csak az elsőfokú közigazgatási hatóság felhatalmazása alapján, a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott írásbeli engedélye mellett szabad.

Aki ez ellen vét: erdei *kihágást* és amennyiben a szabályellenes eljárásból tűzvész származott, *vétséget* követ el és az 1879/XXXI. t.-c. 109. és 112. §-ai szerint büntettetik.

A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet az idézett törvény 114. §-a értelmében minden idegent, akit a kijelölt túrista erdei és közútakon kívül találnak, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett törvényszakasz 8. bekezdése szerint eljárni.

Kelt Debrecen 1934. évi január hó 14-én.

Báró Vay László
főispán,
a közigazgatási bizottság elnöke.

— **A legjobb körökből származó özvegy úriasszony** anyahelyettesnek, vagy házvezetőnőnek menne úri családhoz. Cím a kiadóhivatalban.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra!

Irógép

gyárilag uj, **késedelmes átvevő terhére** készpénzért igen olcsón eladó Hunyadi u. 17. Földszint balra. Délelőtt 10 óráig, este 7 óra után

Istentiszteleti rend

Vasárnap, július 8-án

A református templomokban. — Nagytemplom délelőtt 10 óra: Kiss Antal Jenő, délután 5 óra: dr. Farkas Pál. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Uray Sándor, 11 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Lukács László. — Kossuth u. délelőtt 10 óra: dr. Módis László, délután 5 óra: Biró Béla. — Árpádtér délelőtt 10 óra: Makláry Károly, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispotály délelőtt 10 óra: dr. Farkas Pál, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kántor József, délután 3 óra: Csiki Pál th. — Kerekestelep délelőtt 10 óra és délután 3 óra: vitéz Szabó Endre. — Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. — Csapókert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor. — Lukaháza délelőtt 10 óra: Halász András. — Nyulas délelőtt 10 óra: Illés Sándor. — Téglaskert délutás 3 óra: Kulcsár Lajos th. — Wolaffkatelep délután 3 óra: Orosz János th.

— **Istentisztelek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásos estély vagyeskar és zeneszámokkal. — Kedden este fél 8-tól fél 9-ig vendégszónok: Illés László lelkész tart előadást: „A zsidó nép jövője" címen.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise. A szentbeszédet Fodor Antal s. lelkész tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban — (Miklós ucca 3. szám) ma délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. — Prédikál Pass László lelkész.

Fájdalomtól megtörve, szomorú szívvel tudatjuk, hogy a legjobb gyermek, szerető hűséges férj, jó testvér és rokon

Hegedüs Sándor

Debrecen szab. kir. város Törvényhatósági Bizottságának és a Kereskedelmi Csarnok választmányának tagja, a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara beltagja,

f. évi július hó 7-én, áldásos életének 62-ik, boldog házasságának 29-ik évében hosszas szenvedés után meghalt.

Drága halottunkat f. hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor fogjuk az izraelita temetőben tartandó gyászszertartás után örök nyugalomra helyezni.

Áldott emlékét kegyelettel és szeretettel fogjuk őrizni.

Debrecen, 1934 július 7.

Felesége:
Özv. Hegedüs Sándorné
sz. Haas Olga
Édesanyja:
Özv. Hirsch Adolfné
sz. Lázár Juliska
Testvérei:
Hegedüs Gyula és neje
Hegedüs Dezső és neje
Hegedüs Kálmán,
neje és családja
Ihász Henrikné,
sz. Hegedüs Sarolta
Sógorai, sógornői és rokonai:
Özv. Dr. Freund Jenőné
Haas Ferenc, neje és családja
Özv. Haas Oscarné és családja
Ihász Henrik
Dr. Jakab Endre, neje és Jakab Andriska
Dr. Rényi Andor, neje és családja
Freund István és neje.

Minden külön értesítés helyett.

Az én Hamszini boyom

Az én Hamszini boyom a boyok gyöngye volt. Büszke s öntudatos, ki méltóságteljes komolysággal töltötte be nálam „Lájbdiner" fontos szerepét.

De menjünk sorjában, azaz kezdjük elölről.

Egyik szafárimon (karaván utazás Afrikában) mphisim ((néger szakácsom) maláriát kapott s már napok óta nem tudott nemes hivatalának eleget tenni. Boyom csak immel-ámmal kotyvasztott össze valamit, vagy főzte háromszor naponta a minden afrikai -európai rémét, az örökös „kuku na mchele"-t. (Rizs tyukkal.)

Rizs tyukkal? — mondják Önök, — nem is volna rossz! Dt ha meggondolják, hogy heteken, hónapokon keresztül, háromszor napjában, sovány, gémberedett négertyuk, köleses, homokos rizzsel összekotyvasztva mit jelent: könnyen elképzelhetik, hogy micsoda érzéseket vált ki ennek az eledelnek megjelenése.

Mondom, mphisim az orrán feküdt s nekem valaki más után kellett néznem, aki a napi kuku na mchelét tovább folytassa.

A legelső néger faluban, melyet útba ejtettem, hivatom a szultánt s előadom neki, mi járatban vagyok.

— Egy boyt? Éppen itt van egy. Születi felvalták a krokodilok s ő a falu nyakán maradt. Nagyszerű boy, jó tröben van, szép és okos s könnyen be fog tanulni nálad! — mondja nagy ékesszólással.

— Basszi! Hozd elő a fiút hadd lássam, — szólok neki. Alig telik bele negyedóra, jön nagy sebbel-lobbal a szultán, egy ványadtképű, sovány, szurtos négerporontyot, huzva kezénél fogva maga után. A fiú úgy 14 éves volt, de nem látszott tíz évesnél idősebbnek.

Derékig meztelen, csak dereka köré volt egy szakadozott, piszkos rongy tekerve.

Az egész fiun csak a szeme volt szép. Értelmes, ragaszkodó négerszemek.

— Főztél már európainak? — kérdezém.

— Nem, de egy európainál lakott mphisi megtanított rá.

— Hát mit tudsz főzni?

— Kuku na mchelét!...

— No akkor rendben van, gondolom.

A fiút felfogadtam.

Aznap este már jött be a sátramba s kijelentette, hogy mivel most már ő a mbyana mkubwa mphisije — egy nagy úrnak a szakácsa — illő, hogy jól legyen öltözve, hát egy régi ruhával ajándékozzam meg.

Ruhámat magára huzta s bár irgalmatlanul nagy volt neki, az a legkevésbé sem bántotta. A kabát ujját, nadrágszárát föltürte s a bőségbe. — mint mondta, — majd belehizik nálam, — a jó koszton.

Ettől a perctől kezdve, mintha kicserélték volna. Fejét fennhordozta; unott vontatott hangon beszélt, ami a négereknél az előkelőség első fontos ismertető jele. Szultánjáról, falujabelijéről csak mint mshenzik — ((vad négerek)-ről emlékezett meg, kezével megvetőleg legyintve.

— Buta, vad négerek, uram — mondá, miközben elégedetten, öntudatos felsőbbséggel legelteté szemeit tőlem örökölt ruháján.

Főzni irgalmatlanul rosszul tudott, bár tudománya a kuku na mchelén kivül nem terjedt tovább. Ig yaztán más szakácsot fogadtam később és Hamszinit boy-szolgálatra fogtam.

Tabórában laktam s boldogabb néger az egész városban nem volt, mint „mbwana Hamszini" — Hamszini urnál, — mikor délutánonként — a néger szolgáknak Afrikában mindennap délutánja szabad egészen este 6 óráig — fehér, sarkig érő „kanzu"-jába, (fehér, arab kaftánszerű ing), fehér „kofi"-jában — sapkájában — s szandáljában, kezében kis ébenfa bottal ment.

Hogyne! Ő a „mbwana leutnant" személyes inasa s mbwana leutnant csak egy van a városban, a többi csak „mzungu" — európai altisztek s civilek.

Ennélfogva meg volt győződve arról, hogy feltétlenül megérdemli, hogy a többi négerek között, ő mint elismert tekintély s tényező szerepeljen. S csakugyan, rövid idő mulva már a többi négerek tisztelteljes üdvözléssel köszöntötte, mit ő lereszkedő szemhunyorítással fogadott.

Addig, míg nagyzolási hóbortja csak a négerek fölötti uralkodásra terjedt ki, nem elegyedtem be a dologba, de lassankint kicsi lett neki a fekete birodalom s új hódításra áhítozott.

Aszkáriaim, kik századjelentéseket hoztak lakásomra, teljesen „mbwana Hamszini" — mint magát neveztette, — papucsa alá kerültek.

— Nataka nini! — Mit akarsz! — ripakodott egy-egy aszkárira, ki katonai jelentést hozott számomra.

— Jelentést hozok a hadnagy urnak! — mondja zavarodottan a fekete vitéz, elbátortalanítva a boy fönnhéjázó hangjától.

— Mit jeelntesz már megint? — Egyebet sem tudtok, mint az embert zavarni! — fedi szigorú hangon Hamszini úr az [illegible]

— [illegible]mi unapata kofi! — Hamszini azonnal pofont kapsz, — kiáltok ki dühösen, mire boyom megijedve tuszkolja be a katonát a jelentéssel.

Más rossz szokása is volt.

Többször észrevettem, hogy a konyaks whisky-készletem rohamosan fogy. Rájöttem, hogy Hamszini úr dézsmálja az italokat.

Kapott 15-öt a boldogabb részére.

Később aztán ha whiskimből ivott, mnidig megfelelő vízmennyiségével pótolta a hiányt.

Mindig nyaggatott, adjak neki egy kemény gallért. Végre teljesítettem kívánságát s látom egy délután ünnepélyesen étálni, nyakán a kemény, álló gallérrel, — ing nélkül, csak kabáttal fedve testét.

Bár még csak 17 éves volt, erővel házasodni akar s mindenáron előleget akart tőlem, hogy feleséget vásárolhasson magának. (Tudnivaló, hogy Keletafrikában úgy vásárolják a szülőktől a feleséget.)

— Már ki is szemeltem magamnak egyet! — mondotta.

— Mennyibe kerül? — érdeklődtem.

— Rupia szittini! — Hatvan rupia — feleli. — Vannak szegényebb családok is, kiknek lányát 40 rupiáért meg lehetne venni, de én — beláthatod, olyan népekhez nem ereszkedehetem le! — mondja öntelt hangon.

Alig volt még a mézeshónapokon túl, — mikor már jött hozzám ujabb házassági előlegért.

— Minden előkelőbb feketének van 2—3 felesége, — érvelt. — A szomszédban tudok egy jobb családot, szép fiatal leányuk van. Esetleg 40 rupiáért meg tudom csinálni az üzletet.

Több rendbeli pofonokat helyeztem kilátásba, ha el nem hordja magát.

* * *

Szegény Hamszini! Egy titokzatos, kiszámíthatatlan végzet ugyanarra a sorsra kárhoztatta, mint a szüleit.

Egy vasárnap délután — rettenetesen tüzelt a nap, — Hamszini, ki ebédutáni álmából kelt fel, jónak látta, hogy fáradt tagjait a közeli Rufidji folyó hűs hullámaiba merítse.

Éppen egy ajándékba kapott kis oroszlánkölyökkel játszadoztam ,mikor egyszer óriási jajveszékelés és lótás-futás üti meg füleimet.

— Mamba amemkamata! Mamba amemkamata! — Elkapta a krokodil! — Elkapta a krokodil!

Magamból kikelve rohanok ki s már szaladnak is felém síró, jajveszékelő asszonyok, gyerekek.

A szerencsétlen fiú többszöri tilalmam dacára — a négerek hallatlan nemtörődömségével lement fürödni a krokodilusoktól csaknem hemzsegő folyóba s ez lett a végzete. A többi fürdőzők csak egy velőket hasító sikoltást hallottak s a másik pillanatban megrettenve látják, hogy Hamszini, mintha puskából lőtték volna ki, felszökik a vízből, — derekát egy óriási krokodil tartja szájában. Egy pár kétségbeesett karcsapás, halálfélelemtől üregéből kidülledt szemek — s már el is tünt a rémes látomány.

A hullámok lassan kisimultak — s szegény Hamszini el volt temetve.

Debreczeni Gyula.

Erdőkben és erdők közelében tüzet rakni tilos

A város közigazgatási bizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1879: XXXI. t.-c. 25. §-ának 3. pontja alapján kiadott 834/921. kb. számú véghatározata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén az erdőkben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdők közé ékelt tisztásokon is csak az elsőfokú közigazgatási hatóság felhatalmazása alapján, a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott írásbeli engedélye mellett szabad.

Aki ez ellen vét: erdei *kihágást* és amennyiben a szabályellenes eljárásból tüzvész származott, *vétséget* követ el és az 1879/XXXI. t.-c. 109. és 112. §-ai szerint büntettetik.

A tűzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet az idézett törvény 114. §-a értelmében minden idegent, akit a kijelölt túrista erdei és közútakon kívül találnak, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett törvényszakasz 8. bekezdése szerint eljárni.

Kelt Debrecen 1934. évi január hó 14-én.

Báró Vay László
főispán,
a közigazgatási bizottság elnöke.

— **A legjobb körökből származó özvegy úriasszony** anyahelyettesnek, vagy házvezetőnőnek menne úri családhoz. Cím a kiadóhivatalban.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra!

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON!

Olvassa el minden ember!

Debreceni ember, aki ebben a városban keresi kenyerét, szerezze be minden szükségletét Debrecenben. E város iparosai, kereskedői nem adják árúikat drágábban, mint a fővárosiak! Az itt felsorolt kereskedők, iparosok minőség és ár tekintetében is felveszik a versenyt a fővárossal

Antiquar könyvek állandó vétele és eladása, ugyanott üzleti könyvek, papiráruk és irószerek legolcsóbb beszerzési helye Aczél Antiquarium, Széchenyi u. 2.

Antalfy József könyv- és papirkereskedése Szent Anna- és Varga uccasarok összes iskolák tankönyvei kaphatók.

BÁLINT JÓZSEF asztalosmester BUTORRAKTÁRA CSAPÓ UCCA 67., a posta mellett.

Ifj. BAJKAI JÁNOS uriszabó HUNYADI UCCA 71. SZ.

Dr. BERTÓK LAJOS könyvkereskedése PIAC UCCA 4. SZÁM.

BODNÁR MIHÁLYNÉ hölgyfodrász és kozmetikai intézete MIKLÓS U. 2. Elsőrendü kiszolgálás. — Olcsó árak.

BORGIDA orth. kóser étterem, HATVAN U. 11. szám. Legjobb, legválasztékosabb ételeiről nevezetes. —

DEUTSCH LAJOSNÁL Piac ucca 38. mindig frissen pörkölt kávé kapható.

IRÓGÉP használt és új DITTLER ANDRÁS HUNYADI UCCA 17. SZÁM ALATT

Dóró Lajos (Falusi Károly utóda) polgári és katonai cipész. Készit tiszta angol csizmákat olcsó áron. Csapó u. 41

Egeressy Gyula illatszertár és háztartási cikkek Hunyadi u. 21. Illatszerek, piperecszappanok, szeplő és májfolt elleni arckenőcsök.

FÜRDŐRUHÁT olcsón Excelsior Harisnyagyár bizományosánál LONDON JÓZSEF, PIAC U. 46. SZ.

Hálószobák, ebédlők konyhaberendezések legolcsóbban beszerezhetők Fenyvesi Bútoráruházban Kistemplombazár

FEUERMANN BERNÁT böröndös -s bőrdíszműáru készitő PIAC UCCA 26—28. SZ. (Passage)

GAZDÁK ÉS IPAROSOK olcsó és jó öltönyöket, sapkákat csak FOGELNÉL kaphatnak CSAPÓ U. 15.

FRANK JÓZSEF és TESTVÉRE uriszabósága PIAC UCCA 46. SZÁM.

Ganofszky Lajos mezőgazdasági gép, motor- és autófelszerelési vállalat, Hunyadi 23. Tel. 11-58 Péti só bizományosa

KILÓS MARADÉKOK, selymek, mosóanyagok állandóan DÉGENFELD-TÉR, Tisza-palota

FÜRDŐSZOBA berendezések, gáztüzhelyek állandó kiállítása, Gyenesnél, Szent Anna ucca 8. Telefon 19-37.

HORVÁTH SÁNDOR rádió, villamossági, műszerész cikkek szaküzlete és műhelye Hunyadi u. 22. Telefon 17 57.

HUNGÁRIA KÉZIMUNKAÜZLET Piac ucca 14. Uj kézimunkaanyagok és uj elönyomás.

Izsák József rt. vegyészeti gyár. Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata. Festék, háztartási és illatszerek országosan ismert legjobb bevásárlási helye. Debr. fiók Csapó 17.

ZÁLOGCÉDULÁT lejártat is, legmagasabb árért veszek. Mindennemü ingóságok vétele és eladása. Csapó u. 16.

BUTORAIT legjutányosabban KILLER cégnél vásárolhatja Piac ucca 68.

TROPIKÁL ÖLTÖNY . 31 P
BURETT ÖLTÖNY . . 7 P 50 f
Budapesti férfiruhaáruházban Csapó 6.

Lerchner Elemér vízvezeték és díszműbádogosmester. Javításokat legolcsóbban vállal. Batthyány u. 7. Tel. 23-12.

MÜVÉSZI FÉNYKÉPEKET LIENERTŐL, CSAPÓ UCCA 1. SZ. Fotocikkek, amatőrmunkák!

Lipcsei Szőrmeház üzletét áthelyezte PIAC UCCA 59. SZAM

Intim, olcsó, elegáns Márkus Karcsi „János vitéz" vendéglője. Csapó u. 41. 30 fill. zóna, cigányzene, kitünő borok

Legolcsóbban készit és javit ÉKSZEREKET, MOSKOVITS SÁNDOR, Batthyány ucca 17. Városi bérház.

NEULÄNDER ANDOR karosszéria és kocsigyára gyárt új kocsi és autó karosszériát. Erzsébet u. 28.

SODRONY ÁGYBETÉTET legjobb minőséget készit NEUMANN, PETERFIA UCCA 19.

NOVÁK GYÖRGY kárpitos és diszitő munkákat olcsón vállal. BATTHYÁNY UCCA 7. SZ. ALATT

Női és férfi divat, kötött, szövött áruk, szabókellékek és rövidáruk a legolcsóbb árban PETRIK KÁROLY rőfös és rövidárú üzletében, Szent Anna ucca 5.

Ha eladó ékszere, törtaranya, fogaranya vagy zálogcédulája van, bárkinél többet fizetek. Pollák ékszerész, Piac u. 79.

CIPŐK, KALAPOK legolcsóbban RÉVÉSZ ZSIGMONDNÁL Püspöki palota, Hatvan ucca 1. szám.

ROSENBERG és HAMMER Piac ucca 8. Telefon 24-30. kerékpár, rádió, csillár, villanyszerelés.

Sesztina Lajos vasnagykereskedese Raktáron tart háztartási és egészségügyi cikkeket, fürdőszobaberendezéseket.

AUTO, traktor, motorkerékpár és autogén hegesztést szakszerüen és olcsón készit SIPOS és RÉVI, Széchenyi ucca 34.

SUGÁR URISZABÓSÁGA Piac ucca 9. szám, elismerten elsőrangú és mégis olcsó.

VARRÓGÉPEK szakszerű javitását vállalja SCHENKENGEL IMRE PIAC U. 89.

SCHIFFER JÓZSEF üvegcsiszoló és tükörgyártási telepe SZÉCHENYI UCCA 42. SZ. ALATT

ELEGÁNS ÖLTÖNYÖK TARRNÁL készülnek. — Olcsó fazonárak. SAS UCCA 4.

Szemüvegek és fényképészeti cikkek Ungár József látszerész és fotószaküzlete SZÉCHENYI UCCA 1. szám. Amatőr munkák szakszerü kidolgozása

Mutassa meg ROSSZ FOGÁT, műfogát VÁRY fogmütermébe. ROTHERMERE U. 3. SZ

URIDIVAT, DIÁKSAPKA és egyenruházati cikkek legolcsóbban PIAC U. 56. Menetjegyiroda mellett.

WEISZ SÁNDOR férfi és fiú ruha áruházában CSAPÓ UCCA 10. SZÁM. mindenkor legolcsóbban vásárolhat.

WERNER SÁNDOR uridivat kalap, tropikál ing, nyakkendő üzlete PIAC UCCA 72. SZ.

Hirdessen a Független Ujságban

Kérelem a Hév.-hez

Kaptuk az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztőség! Mi, a Horthy Miklós sugárút, Bárczy ucca, Poroszlay út, Komlóssy út, Balassa Bálint ucca, Pécsi ucca, Gyöngyössy ucca, Bólyay ucca, Mikszáth ucca, Nádor ucca, Kórház ucca, stb. lakói azzal a tisztelettel kéréssel fordulunk önökhöz, hogy érdekünkben méltóztassanak felszólalni, illetve kérelmünket tolmácsolni a Helyi Érdekü Vasút igazgatóságánál.

Nagyon jól tudjuk, hogy a Hév. vezetősége mindig a közérdeket tartja szem előtt, amin: ez kitünik az ölelkező szakaszok létrehozásánál is. A mi kérésünk az volna, hogy a fővonalon érvényes ölelkező szakaszhatárt a Honvéd uccáról tegye át a Bárczy uccai megállóhoz, de legalábbis a Margitfürdőhöz. További kérésünk volna még, hogy a HÉV igazgatósága, amely havi hatpengős, napi kétszeri utazásra érvényes vonaljegyeket bocsájt ki, ezt a jegyet napi négyszeri utazásra érvényesítse. Indokolásul felhozzuk, hogy a 10 pengős havi bérletjegy, amely minden vonalra korlátlan utazásra érvényes, nincs arányban a napi kétszeri utazásos hatpengős havi jeggyel.

Ha a havi hatpengős jegyekkel való utazhatás számát felemelik, úgy ezzel nemcsak a közérdeket fogják szolgálni, hanem ennek folytán, a jegyek nagyobb vásárlása folytán a helyivasút is bőségesen megleli számítását. Kérelmünk tolmácsolását kérve, maradunk tisztelettel:

Aláírások:

Hasonló kéréssel a Bozzay-, Geréby- és Bihari-telep lakói, továbbá a csapókerti, Csigekert, Hatvan uccai kert lakosai is éltek.

A kérelmet azzal a bizalommal adjuk közre, amellyel ilyen kérdésekben mindig fordultunk Gál Samu igazgatóhoz, aki eddig mindenkor honorálta felszólalásainkat és igyekezett a közönségnek azokban kifejezett kívánságait teljesíteni. Igy történt az új Hatvan uccai megálló esetében is és ezért hisszük, hogy a jelen esetben is igyekszik honorálni az ő szolgálatkészségével a közönség óhajait.

A belügyminiszteri vizsgálók véglegesen eltávoztak Debrecenből

A belügyminiszter által elrendelt vizsgálat vezetői, élükön dr. *Cserzy* és dr. *Hódy* miniszteri számvevőségi számtanácsosokkal, szombaton délben véglegesen elutaztak Debrecenből, miután az elrendelt vizsgálattal elkészültek. Dr. Cserzy tanácsost dr. *Vásáry* István polgármester délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta.

Értesülésünk szerint a vizsgálók eljárásukról ezer kopogott oldalnyi jelentést készítettek, amelyet most átadnak *Tatits* Árkád államtitkár és *Janda* Károly miniszteri tanácsosnak, akik a vizsgálat legfelsőbb vezetésével meg vannak bízva. Valószínűnek kell tartani, hogy e terjedelmes vizsgálati anyag áttanulmányozásával nem lesznek készen ősznél hamarabb és így talán a jövő év elején történhetik minden irányban döntés a minisztérium részéről.

— **Örökbe adnak egy kisgyermeket.** Szegény szülők, akik hat gyermekükkel nagy szegénységben élnek, örökbe adnák 3 és féléves kisfiukat, aki egészséges, szép, kedves kis gyermek. Cím a kiadóhivatalban.

ZAVARJÁK A HALÁSZT

— Hej, szomszéd, fogott már valamit?

— Igen, egy-két kibicet, akik nem tudják a szájukat befogni.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Mérték után készítek,

a megrendelő választása szerinti anyagból, a legszebb kivitelben, a legmodernebb géptechnikával

MINDENFÉLE KÖTÖTTRUHÁT,

u. m. kosztümöt, sportruhát, fürdődresszt, pizsamát, szvettert, gyermekruhát, sálat stb-t.

KALMAN JÁNOSNÉ,

Ferenc József (Piac) u. 43. sz. I-ső emelet, 2. sz. Svetits palota.

Az Arpádtéri egyházrész tanácsülése

Igen népes tanácsülést tartott az Arpádtéri református egyházrész Kassai u. 12. szám alatti gyülekezeti termében *Makláry* Károly lelkipásztor, kormányfőtanácsos és *Kovács* Lajos postatanácsos, egyházrészi h. gondnok elnöklete alatt. Éneklés, bibilaolvasás, imádság után Makláry Károly lelkipásztor meleg szeretettel köszöntötte az egyházrészi tanács megjelent tagjait és midőn első ízben volt alkalma az egyházrész tanácsában elnökölnie, a szeretetteljes együttműködés Istenországát építő együttes munkájára kérte fel a megjelenteket. Ez alkalommal tett esküt az egyházrész új tanácsosa, Makláry Károlyné, kit Kovács Lajos egyházrészi h. gondnok a megtisztelő szeretet melegével üdvözölt. Makláry Károly lelkipásztor indítványára az egyházrészi tanács állandó előadójává Magyar Bertalan v. o. lelkészt választotta meg. A Nőegylet elmult évi áldásos, gazdag munkájáról Juvancz Sándorné nőegyleti jegyző adott kimerítő jelentést. Tárgyalta az egyházrészi tanács Kovács Lajosné és Aszalós Imre nőegyleti, illetve egyházrészi pénztárnokok által elkészített zárószámadást a buzgó munkásoknak odaadó munkájukért elismerését nyilvánítva. Több fontos ügynek a letárgyalása után a tanácsülés Makláry Károly lelkipásztor zárószavaival is imádságával ért véget.

HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező

Haláp-csárda és hozzá tartozó 32 k. hold föld;

köntösgáti iskola mellett levő 9 kat. hold, 79 négyszögöl területű;

Tócó-laposi 15 k. hold, 98 négyszögöl területű;

Papzugi 19—22. számú 7 hold, 10 négyszögöl területű parcella;

Szabó István-féle halápi 6 hold, 85 négyszögöl területű;

Balogh Mihály uccai 7 hold, 776 négyszögöl területű ingatlanok;

a kincseshegyi tó és környéke, továbbá

a Kincseshalom ucca 5. sz. a. házasingatlanokat árverés útján kívánom bérbeadni.

Az árverést **f. hó 10-én délelőtt 10 órakor** a gazdasági ügyosztálynál, városháza félemelet 12. számú szobában fogom megtartani.

Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1934. évi július hó 5.

Polgármester.

Házat keresnek megvételre tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

Sport

Eger, Jászapáti, Miskolc, Debrecen legjobbjai indulnak a vasárnapi debreceni uszóversenyen

A vasárnap délutáni úszóversenyre a nevezések még csütörtök estig befutottak a kerülethez s azokat áttekintve, most már teljes és tiszta képet alkothatunk a verseny nagy erkölcsi és sportbeli sikerét illetően. A bajnoki számokban a kerület minden számottevő versenyzője indul, minden számban megfelelő számú induló biztosítja a verseny érdekességét.

A 100 méteres gyorsúszás kerületi bajnokságban 5 induló közül az elsőség Fülöp, Kiss egri és Szigethy jászapáti versenyzők között fog eldőlni.

A 100 méteres hátúszásban Fehér László (Jászapáti) biztos győztesnek tekinthető, még pedig országos viszonylatban is kiváló idővel, a mezőnyből csak klubtársa, Kisfaludy szoríthatja meg.

A 200 méteres mellúszást az egri Mezey nyeri, akit a mezőnyben Farkas (Jászapáti) fog követni, azonban jó hírek előzik meg a másik egri egyesület, az ETE versenyzőjét, Klein Tibort is.

A verseny kétségtelen legérdekesebb száma a 3x200 m. gyorsúszó staféta lesz. Ezt a számot eddig Debrecenben egyáltalán nem kultiválták, a Magyar Uszó Szövetség is első ízben tette kötelezővé ennek a szép és érdekes versenyszámnak a kiírását. A bajnokság az Egri Mive és a Jászapáti Összetartás csapatai között fog eldőlni, a 3-ik helyre azonban a DEAC csapatát várhatjuk Miskolc előtt.

Az ifjúsági számok nevezései is a legjobban sikerültek: számonként 7—8 úszót neveztek az egyesületek, azonban az erőviszonyok annyira kiegyensúlyozottak, hogy minden előzetes tippelés hiábavaló és illuzorius dolog. Az ifjúsági számoknál tekintetbe kell vennünk azt is, hogy azokat legtöbb esetben outsider nyeri, egy eddig ismeretlen tehetség, mint ahogy az a multban is nagyon gyakran előfordult.

A 14—16 éves fiúk részére kiírt számokra még több nevezés futott be az ifjúsági számoknál is, azonban itt még jobban fennáll a győztes személye körüli bizonytalanság, mint az ifjúsági számoknál, azonban a mezőnyöket tekintve, nagyon jó eredményekre lehetünk a fiúversenyben elkészülve.

A 14 éven aluli gyermekeknél egyenesen több futamban kell a mezőnyöket elindítani, annyi jelentkező van e számokra.

A hölgyversenyeknél már — sajnos — visszaesés mutatkozik, kevés nevezés és elég gyenge mezőnyök indulnak, tekintve hogy a hölgyek rendszeresen nem igen tréniroznak. Reméljük azonban, hogy a standardokat ennek dacára is megúszák.

Az ifjúsági hölgyversenyek mezőnye azonban már lényegesen jobb képet mutat s ezt biztatásnak vehetjük a jövő hölgyúszósportját illetően.

A verseny utolsó száma a Miskolc—Debrecen városok közötti barátságos vízipólómérkőzés. Az a fölény, amely eddig a debreceniek javára mutatkozott, most teljesen eltünt, úgy hogy két teljesen egyenlő erejű csapat érdekes és izgalmas küzdelme lesz, amelyből bármelyik csapat nyerhet. A honi pálya előnyét tekintve, bízunk a debreceni csapat minimális győzelmében.

A verseny előkészítése a legprecizebben történt meg, úgy hogy síma és zavartalan lebonyolítása biztosítva van. A versenybírói tisztséget a Keleti Kerület elnöke, *Ady* Lajos tankerületi főigazgató látja el, akinek a verseny lebonyolításában a kerület teljes tisztakara segédkezik.

A rendezőség a közönség kényelmére is mindent megtett, mindenki az általa megválasztott jeggyel jogosított helyről zavartalanul és jól fogja a versenyt látni.

❖❖❖

II. OSZTÁLYÚ ALOSZTÁLY-DÖNTŐ MÉRKŐZÉS

Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a DVSC Diószegi úti pályáján kerül lejátszásra a keleti kerület két II. osztályú bajnok csapatának, a debreceni alosztály-bajnok Debreceni Munkás Testedző Egyesület és a kúnsági alosztály-bajnok Karcagi MOVE futballcsapatának döntő mérkőzése az első hely elnyeréséért. — Az első fordulóban a karcagi csapat győzött 3:2 arányban sáros, nehéz pályán. A DMTE kitartó, lelkes csapata be akarja bizonyítani, hogy az első fordulóban szenvedett veresége nem reális s mindent elkövet a győzelem megszerzéséért. A debreceni pálya s a szokott környezet mindenesetre előnyt jelent a DMTE csapatának. Igen szép és heves mérkőzésre van kilátás s bízunk abban, hogy a szimpatikus munkás csapat szép győzelmet fog aratni Karcag csapata felett.

Előzőleg fél 4 órai kezdettel a DMTE kölyök-csapata a Dohánygyár kölyök-csapatával fog játszani barátságos mérkőzést.

A rendező egyesület igen olcsó propaganda-helyárakat állapított meg, hogy mindenkinek módjában álljon a nívósnak ígérkező mérkőzést megnézni. Ülőhely 30 fillér, állóhely 20 fillér.

❖❖❖

A KERÜLETI DEKATLON-BAJNOKSÁG

Szombaton délután rendezte meg a MASz a kerületi dekatlon-bajnokság első részét a DEAC pályán. A 100 m-es síkfutás, távolugrás, súlylökés, magasugrás és 400 méteres síkfutás összesített eredménye alapján: 1. Boda (DEAC) 3090.88 ponttal, 2. Gallé (DEAC) 3090.88 ponttal, 3. Csányi (Czuna) (DEAC) 2481.47 ponttal, 4. Nagy (DVSC).

A verseny második része vasárnap délután fél 4 órai kezdettel lesz ugyancsak a DEAC-pályán. Ez alkalommal a 110 méteres gátfutás, diszkoszvetés, rúdugrás, gerelyvetés és 1500 méteres síkfutás küzdelmei kerülnek sorra. Boda nagyszerű formában van, 6000-en felüli kerületi rekorddal akar győzni.

❖❖❖

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület f. hó 11-én, szerdán este fél 8 órakor tartja évi rendes közgyűlését Hunyadi ucca 1. szám alatti tornatermében. Tagok pontos megjelenését kéri a Vezetőség.

METEOR MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap:
„KÖLYÖK ÉS ÉN", amerikai világfilm **Maurice Chevalier, Baby Le Roy** főszereplésével. — Megelőzi: **A fényes kiséró!** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBBODOTT A GABONA.

Eladások:
Rozs: 150 q 8.50 ppar.
Tengeri: 150 q 10.40 ppar.
Repce: 300 q 24.25 ppar.
Bab: 100 q 16.— dunai.
Mák: 50 q 46.25 dunai.

Határidőüzlet:
Búza: október 15.80, 60, 66, zárlat 15.72—73, március 16.80, zárlat 16.75—80.
Rozs: október 9.43, zárlat 9.24—25, március 10.18, zárlat 10.14—16.
Tengeri: július 10.38, 31, zárlat 10.34—35, augusztus 10.30, 25, 20, 25, 30, 26, 21, zárlat 10.24—26.

Készáruüzlet:
Rozs: pestv. 8.40—8.50, egyéb rozs 8.50—8.70, tak. árpa (új) 10.25—10.50, zab I. 11.90—12.10, tengeri ti. 10.35—10.45, repce 23.00—24.25, mák (kék) 46—48.
Búza: —, rozs 5 fillérrel, zab 10 fillérrel, tengeri 5 fillérrel olcsóbb.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 14.50 — 14.00 — 13.80, rozs 8.00—7.00, árpa (új) 9.00—8.50, árpa (ó) 11.00, tengeri 10.50—10.00—9.50—8.00, hibás 7.50, lucerna 7.30—7.00, 6.50—6.00, széna 7.00—6.50—5.50—5.00—4.50—4.00, lóhere 6.00—5.00, bükköny 4.00—3.50, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 10—12 fillér.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.30—17.70, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dínár 7.80—8.30, 100 dollár 341.10—345.10, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.15, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70.

*

A színarany kilója 5625—5630 pengő.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Északi, északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként, főleg az ország északi részein még kisebb futó záporesők, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hirek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hirek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, julius 8.

9.15: Hirek. 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Kovács Sándor. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: Közvetités Siófokról. — 1.30: Közvetités a siófoki fürdőtelep étterméből. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. 2.00: Odeon-Parlophon hanglemezek. 3.00: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Csiki László m. kir. gazdasági akadémiai r. tanár: „Savanyitott takarmányok készitése". 3.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 4.30: „Szent Margit kertje." Rapaich Rajmond előadása. 5.00: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 6.00: A rádió tárgysorsjáték huzása. 7.00: Revere Gyula hárfázik. 7.30: „Történelem utján." Zilahy Lajos előadása. — 8.00: Sportesemények. 8.15: „Világhir a ligetben." Rádiójáték sok muzsikával, még több vidámsággal, két részben. — 10.40: Hirek, sport- és lóversenyeredmények. 11.00: Közvetités a Dunakorzó kávéházból. Guttenberg György jazzzenekarának müsora. 11.30: Közvetités a Kovácsevics-étteremből. Lakatos Tóni és Lakatos Misi zigánycenekara muzsikál.

HÉTFÖ, julius 9.

6.45: Torna. Utána His Master's Voice és Columbia hanglemezek. 9.45: Hirek. 10.00: Amerika őslakói Kolumbus korában. — Tiz perc egészségügy. Mit igyunk nyáron? (Felolvasás.) — Közben: Odeon—Parlophon hanglemezek. 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara hangversenye. 12.30: Hirek. — 1.20: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés. 1.30: Ákom Lajos vokálkvintettje. 2.40: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. 3.30: A rádió diákfélórája. „Utazás egy régi kép körül." (Balatonfüred.) 4.00: „Utazási láz és ideges utasok." (Az utazás fegyelme.) Mitterpacher Gusztáv előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 5.00: Faragó György zongorázik. 5.30: „A kegyenc." Ábrahám Ernő elbeszélése. 6.00: Rigó Jancsi és cigányzenekara. 7.15: A rádió tárgysorsjáték huzása. 8.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar müsorának közvetitése a székesfővárosi Állat- és Növénykertből. 9.20: Hirek. 10.35: Időjárásjelentés. 10.40: Polydor—Brunswick hanglemezek.

Nyári esték!

Kedvelt szórakozó és vacsorázóhelyek Debrecenben. Az itt következő vendéglők kellemes kerthelyiségekkel, friss levegővel, kitünő ételekkel, pompás italokkal várják a t. közönséget.

Nagyerdei Vigadó, Arany Bika Pálmakertje

Angol Királynő
kerthelyisége. Cigányzene.
SZABÓ DÁLÉNEKES

A KORONA ÉTTEREM konyhája és borai vezetnek. Tulajdonos TÓTH IMRE 5% kedvezmény e szelvény felmutatójának

FEHÉR LÓ VENDÉGLŐMET áthelyeztem Kigyó u. 12. Kitünő kuglipálya. Állandó hideg és meleg ételek. Polgári árak. Finom hüsitő italok. Pontos, figyelmes kiszolgálás HAMBURG ARNOLD, a Fehér Ló volt tulajdonosa.

Halló! Halló!
FILLÉRES VENDÉGLŐ
Egy pár fillérért már ízletes polgári ebédet lehet kapni. — Zóna állandóan kapható. Pontos, figyelmes kiszolgálás.
POLGÁRNÁL CSAPÓ UCCA 34

Bagolyvár vendéglő Hid ucca 14. Gázgyárral szemben. Kellemes, hangulatos, családias, vendéglő Kuglizó. Nyári lugasok. Kitünő konyha. Remek italok. Cigányzene

Orosz Laci régi hirnevü Zöldfa vendéglője Deák Ferenc ucca 24. Reggelig nyitva. — Kitünő italok ételek. — Cigányzene. — Olcsó árak. E hirdetés felmutatójának 10 százalék engedmény

A volt „PAPAGÁLY" vendéglőt Csapó u. 93. sz. alatt ujonnan megnyitottam. Elsőrendü ételek és különleges italok állandóan kaphatók. Este cigányzene. A Vörösmalom tulajdonosa.

KISÁLLOMÁS VENDÉGLŐ, Hatvan ucca 71. sz. Elsőrendü ételek, zóna nagy választékban 40 fillértől kezdve. Hegyaljai borkülönlegességek. Cigányzene éjjel 2 óráig. Hartstein vendéglő.

BIHARI
az „ÖREG TENGERÉSZ"
ujonnan megnyitotta kisvendéglőjét, ahol elsőrendü hullaházi bor állandóan kapható.

RÉVI OLCSÓ VENDÉGLŐJE
és külön éttermei
HATVAN UCCA VÉGÉN
Kisállomással szemben.

Leveles csárda a Nagyerdőn Elismert jó magyar konyha, kitünő italok — Debrecen legolcsóbb szórakozó helye S I M I bácsinál

— **Hegedüs Sándor temetése.** Hegedüs Sándort, a debreceni közgazdasági élet nagy halottját vasárnap délután 4 órakor temetik az izraelita temető halottasházából. A temetésre az Arany Bika elől délután fél 4 órakor autóbuszjárat indul.

— **Konyári Sóstó-fürdőn gyógyulhat, üdülhet, szórakozhat legolcsóbban. Napi pensio 3.50-től.**

— **Szakosztályi ülések.** A nőiszabó iparosok és rokonszakmabeliek szakosztálya e hó 9-én, hétfőn este hét órakor, a köművesiparosok szakosztálya e hó 11-én, szerdán este hat órai kezdettel az ipartestület tanácstermében rendkívül fontos ügyek tárgyalása céljából ülést tart.

— **Báró Vay Lászlóné megszállt területen.** Báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő szombaton megszállt területre útazott, Marosvásárhelyre, rokoni látogatásra. A bárónőt férje, báró Vay László főispán a határig kísérte el.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

URADALM MUHARMAG
és garantált fajazonos tarlórépamag ismét kapható. Vásároljon zöld trágyának csillagfürtöt
Mezőgazdáknál,
Hunyadi u. 13.

— A **Debreceni Jótékony Nőegylet** június 17-i fagylaltdélutánjára utólagosan dr. Baloghh István 2 P-vel felülfizetett, melyet e helyen köszönettel nyugtáz az elnökség.

— **Ma, vasárnap van a tábortüzi ünnepély a fa- és fémipari szakiskolában.** Az állami fa- és fémipari szakiskola 162-ös Irinyi cserkészcsapata ma este 8 órai kezdettel tábortüzi ünnepélyt rendez az intézet udvarán. Előzőleg délután 5 órától a tábortüz kezdetéig megtekintheti a közönség az intézet fa- és fémipari műhelyeit, a rajz- és munkakiállitást. Ügy az intézet, mint a tábortüz megtekintése díjtalan. Semmiféle belépődij nincs.

— **Hercz Ernő** és felesége, **Farkas** Ilona Budapestre való költözésük alkalmából azoktól a kedves ismerőseiktől és jóbarátaiktól, akiktől személyesen nem köszönhettek el, ezúton vesznek búcsút.

— **Keféket,** háztartási cikket, illatszerek, fésüáruk legolcsóbban beszerezhetők Sarkadinál, Széchenyi ucca 1.

— **A mészárosiparosok szakosztálya** 8-án, vasárnap este 6 órai kezdettel az ipartestületben ülést tart.

— **A Nyilastelepi Ref. Olvasókör** e hó 8-án müsoros fagylaltdélutánt rendez. Belépődij nincs. Egy adag fagylalt 20 fillér. Zenét Fenyvessy (Gránicz) Balázs tangó-jazz zenekara szolgáltatja. Rendezőség.

— **Mentőszekrények,** kötszerek, vatták, vegyszerek legolcsóbban a Központi Drogériában, Városháza épület.

— **Elhalt nagyasszony.** Dr. szombathelyi Bodroghy Istvánné, az aradi kir. törvényszék egykori elnökének özvegye, szül. bécsi Bécsy Malvin, életének 83-ik évében Budapesten elhunyt. A nagyasszony földi maradványait a budapesti Kerepesi temetőben levő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Kiterjedt, nagy és előkelő rokonság gyászolja. Az elhunytban Maizner János hirlapiró nagynénjét gyászolja.

— **Fegyvereket,** lőszereket, fegyverjavitásokat legolcsóbban Nagy István puskaművesnél, Vár ucca 9.

— **A hordár létszámban egy rendszám megüresedett.** A pályázók erkölcsi bizonyitvánnyal felszerelt kérvényüket 20-áig az elsőfokú közigazgatási hatóságnál beadhatják.

— **Kata varrodában** divatos nyári ruhák 3 pengőtől készülnek. Varga u. 24.

— **Öngyilkosság.** Ifj. Boros Mihályné mikepércsi lakos csütörtökön a lakásán felakasztotta magát és mire észrevették, már meghalt. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Orth. kóser szalámi és húscsemegeüzlet** Paneth szalámigyár lerakata, Piac ucca 9. szám.

— **A Budapesti Ingatlan Bank rt. új vezetősége.** A kislakás építkezés finanszirozása révén az országosan ismert Budapesti Ingatlan Bank rt. vezetőségében változás állott be. Az intézet élére, mint elnök-vezérigazgató Tarján Vilmos, a Köztisztviselők Fogy. Szövetkezetének ny. vezérigazgatója került. Az új vezetőség, amelynek működését a multban is a kispolgári társadalom önsegélyezésnek megszervezése jellemzi, az intézetet a legnyilvánosabb gazdálkodás és ellenőrzés mellett a polgári társadalom sokoldalú bankintézményévé óhajtja kifejleszteni. Az intézet eddig legfőképpen az építőtakarékossági hitelek organizálásával foglalkozott és a társas gyüjtés alapján megmozgatott tőkéket mindenkor utolsó fillérig, az építőtakarékoskodás céljaira, nevezetesen házépitésre és konvertálásra fordította. Erről egyébként a nyilvános elszámolás és a tagoknak lehetővé tett széleskörü betekintés tanuskodik. Az intézet legközeebbi programmja, hogy az építkezési hiteleket személyi hitelekkel kibővíti, még pedig olyformában, hogy az oda belépő alkalmazotti és tisztviselői tagokat bevásárlási hitelekkel látja el. A „RATA" Árubeszerzési Központ, mely a közeli napokban alakult meg, a Székesfővárosi kereskedő társadalom elitébb cégeivel karöltve és azok érdekeltségében kirakati készpénzáron részletfizetésre vásárlást tesz lehetővé. Ez egyenlőre Budapest és közvetlen környékére vonatkozik, később üzletkörét a vidékre is kiterjeszti. Az intézet intenziven foglalkozik bankszerű kölcsönök folyósításával is, azonban ezt is egyenlőre Budapest és környéki ügyfeleink végzi, továbbá olcsó házhelyeket árusit kedvező

— **A polgármester szabadságon.** Dr. Vásáry István polgármester hétfőn kezdi meg nyári szabadságát.

— **100 napos tengeri,** szudáni fű, muharmag, köles, bükköny vetőmag legolcsóbban beszerezhetők Schäfer Testvéreknél, Bádogos ucca 2.

— **Nyári mulatság a Nagyerdőn.** A debreceni Munkásszervezetek Szövetsége ez év július 8-án, ma, vasárnap egésznapos nagy nyári mulatságot rendez. Lesz hangverseny, színdarab, sportbemutató, tréfás jelenetek, tombola, szépségverseny, tánc, zsákbafutás, kondértörés. A zenét elsőrendű zenekar szolgáltatja. Belépőjegy személyenként 20 fillér, gyermekek 10 éven alul nem fizetnek. A mulatságot a katonai lövölde háta mögötti tisztáson tartják meg.

— **Villany-, rádiószereléseket,** javításokat olcsón, szakszerűen készít Kolozsváry József, Vár ucca 2. Zenede bejáratával szemben.

— **Konyári Sóstó-fürdőn** élénk fürdőélet van. Élvezik a gyönyörű fenyves parkot, jó cigányt a fürdővendégek. Nagy gyógyhatású gyógyfürdő, mely gyógyít minden rheumatikus, csúzos fájdalmat, vese-, női bajokat, emellett erősíti a szívet, ideget. Kitűnő iszappakolások, gőz- és strandfürdő. Bőséges ellátás, jó magyar és kóser konyha. Napi pensió már 3.50-től. Kérjen prospektust.

— **Paula** elismert villanyonduláló, hat havi garanciával, művészi vízhullám, budapesti munkaerő. Piac u. 9., I. emelet.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Nyugdíjazás.** Hajdú vármegye törvényhatósága 40 évi szolgálat után nyugdíjazta Hatvani István I. osztályú vármegyei hajdút. Hatvani István hosszú szolgálati ideje alatt feletteseinek legteljesebb elismerését érdemelte ki és mindig dícséretben volt része. Ünnepségek alkalmával sokszor megcsodálták díszruhás daliás alakját, amely a vármegye viharosabb és derűsebb napjaiban egyaránt kemény magyar arccal állott a vármegye urai mellett és teljesítette becsülettel szolgálatát.

— **Női, férfi fehérneműeket** olcsón készít Berkovits, Szent Anna ucca 5.

— **Betöltik az árvaszéki elnöki állást.** Az árvaszéki elnöki állás tudvalevően dr. Tóth Emil nyugdíjazása óta üresedésben van és a tisztséget helyettesként dr. Tatay Zoltán tölti be, aki tudvalevően nagyképzettségű, kiváló tisztviselő és a helyettesítést általános megelégedésre látja el. Megírtuk, hogy a belügyminiszter az állás végleges betöltésére az engedélyt megadta. Így a választás a legközelebb tartandó rendes közgyűlés tárgysorozatára kerül. Kétségtelen, hogy az elnöki állást dr. Tatay Zoltánnal tölti be a törvényhatóság. Az ő megválasztása folytán megüresedő állásokra a választást csak az őszi közgyűlésen ejtik meg. A legközelebbi rendes közgyűlés, amelyet a zárszámadások letárgyalása miatt kell megtartani, minden valószínűség szerint e hó 15-e utáni napokban lesz.

— **Szerbtövis irtása.** Minden birtokos köteles birtoka egész területén a *szerbtövist* (Xanthium spinosum) virágzása előtt *irtani.* A lekaszált szerbtövist és egyéb gyomot gondosan össze kell gyűjteni és elégetni, vagy mélyen elásni, mert különben a mag a lekaszált növényen is beérhetik és tovább terjedhet. Aki az írtást elmulasztja, súlyos pénzbüntetéssel bünhödik.

Az adófizetés összegéből nem lehet levonni az inségadót

A debreceni ipartestület elnökségéhez több panasz futott be, hogy az iparosok részére engedélyezett részletfizetésre beküldött összeget az adóhivatal nem az együttesen kezelt közadókra, amelyre a részletfizetési kedvezmény vonatkozik, fordítja, hanem abból levonja az inségadót és csak a maradványt írja a közadók javára, miáltal veszélyeztetve van a részletfizetési kedvezmény.

Az ipartestület elnöksége az előljáróság elé vitte a kérdést és megfelelő konkrét adatokkal alátámasztott panasszal fordult a pénzügyminisztériumhoz.

Többszöri sürgetésre az Ipartestületek Országos Központja értesítette az ipartestületet, hogy a pénzügyminisztérium 82.893—1934. VII. a. sz. rendelete szerint az a körülmény, hogy az inségadóra az együttesen kezelt közadótartozásnak a törlesztésére engedélyezett fizetési kedvezmény nem vonatkozik és hogy az inségadó az együttesen kezelt közadótartozáson felül fizetendő, továbbá, hogy annak idején a befizetésekből elsősorban a szükségadó előírás volt kiegyenlítendő, — nem szolgálhat kellő alapul arra, hogy az együttesen kezelt közadótartozás törlesztésére engedélyezett fizetési kedvezmény feltételei értelmében történt részlettörlesztésekből elsősorban az inségadótartozás fedeztessék. A városi adóhivatal — erre vonatkozó rendelkezés hiányában — a szükségadó mikénti kiegyenlítésének analógiájára ilyen gyakorlatot meghonosítani jogosult nem volt. Az e tekintetben meghonosított helytelen gyakorlatnak a kir. pénzügyigazgatóság részéről történt korábbi megszüntetését a pénzügyminisztérium tudomásul vette.

Az értesítés alapján felkéri az ipartestület mindazon tagjait, akiktől ezután a kapott részletfizetési kedvezményre befizetett összeget nem erre a célra, hanem az inségadó kiegyenlítésére fordítják: adókönyvükkel, valamint a befizetést igazoló nyugtával forduljanak az ipartestülethez.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. JULIUS 8. CSÜTÖRTÖK. Kápolnay Irén, Budapest legnépszerübb kabaretművésznője, az Angol Királynő nyári színpadán vendégszerepel.

Bruckner Ernő a Csapó ucca 26. sz. házat 50.000 koronáért megvásárolta Gebauer Károlynétól.

Stégmüller Árpád a Török Bálint ucca 20. sz. házat 12.000 koronáért vette meg Varga Ferencnétől.

1909. JULIUS 9. PÉNTEK. A hivatalos termésbecslés szerint az idén szük termés lesz Magyarországon, mert a tavalyi 41 és fél millió mázsa búzával szemben 35 millió mázsára van kilátás.

Budapesti Koronás Áruházban (Piac ucca 7.) hatóságilag engedélyezett végeladás.

1914. JULIUS 8. SZERDA. Az első katonai biztosító intézet titkárává Leichter Gábor távozásával Balogh Gyulát nevezték ki.

A Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet bankosztálya (Simonffy ucca 13. sz.) kölcsönt ad sorsjegyekre, értékpapirokra és elsőrendű vidéki takarékpénztárak részvényeire.

1914. JULIUS 9. CSÜTÖRTÖK. Sáfár László ref. igazgató-tanító 59 éves korában elhunyt.

Az igazságügyminiszter úgy döntött, hogy uniformizálni fogja az egész bíróságot .A bírói talár bő dominó lesz fekete köpenyszerű. A tanácselnöknek posztó. Könnyű, fekete, félcilinder magasságú, négyszögletű, lapostetejű süveg. A köpeny jobbmellén és a süveg oldalán a magyar korona lesz kihimezve. Az irodatisztek és kezelők a rendes vasútas szabású egyenruhát kapják, fekete színben, fekete sujtással, lilaszínű hajtókával; a rangfokozatokat rozettával jelölik, az irodaigazgató ezüst gallért kap. Az ügyészek uniformisa olyan lesz, mint a bíróké s egy zsinór fogja kitüntetni a kabát ujjának szegélyén az ügyészi jelleget. Az ügyvédek talárjának formáit később állapítják meg.

1924. JULIUS 8. KEDD. Vajda Béla állatorvos (Budapest) és Feldmann Gabriella (Debrecen) házasságot kötöttek.

A Hungária kávéházban minden este H. Kiss Jancsi budapesti szalonzenekara szórakoztatja az elit-közönséget.

A DTE 6:1 arányban szenvedett vereséget a budapesti VAC-tól. A debreceniek gólját Kaiser rúgta.

1924. JULIUS 9. SZERDA. 85.000 koronába kerül egy pár selyemharisnya Benyáts Emil harisnyaházában.

A Csokonai színházban a Szerencsetánc című operett van műsoron.

A Meteor mozi a „Bella Donna, a méregkeverőnő" című filmet pergeti Pola Negri főszereplésével.

— **Konyári Sóstó-fürdőn** gyógyulhat, üdülhet, szórakozhat legolcsóbban. Napi teljes penzió 3.50—5 P-ig.

— **Lopások.** Erdőss Béla városi számtiszt motorkerékpárjáról ellopták a szerszámtáskát, amelyben különböző alkatrészek voltak. — Lőrinczi Jenő állampénztári tanácsos Barna ucca 15. szám alatt levő lakásából elloptak egy 120 pengő értékű ezüst cigarettatárcát. — Bundza György, lábodi lakostól a nagyállomáson felsőkabátját lopták el. — Özvegy Molnár Antalné, Szabolcsi uccai lakásából ágyneműeket loptak el. — Létray Géza honvédtörzsőrmesternek és Weisz Sándor kereskedőnek a kerékpárját lopták el. A rendőrség a lopások ügyében megindította a nyomozást.

— **Szabadságon a főispáni titkár.** Dr. Dömsödy Imre tb. tanácsnok, főispáni titkár tíz napi szabadságra ment. Távolléta alatt a főispáni titkári teendők ellátásában dr. Nagy Sándor tb. főszolgabíró helyettesíti.

— **Adományok két nyomorgó család részére.** Két nagy nyomorban élő családra hívtuk föl a napokban a figyelmet. Az egyik Leichtmann Sámuel volt pékmester, aki most vak feleségével együtt elöregedve nyomorog minden segítség nélkül, a másik Roth Lajos és felesége, két agg, tehetetlen beteg ember, akik közül a férfi az éhségtől esett össze az uccán. Leichtmann Sámuel részére 2 pengő érkezett be, Roth Adolf részére adományoztak: N. N. 1, N. N. 5, N. N. 2, Nó N. 1, N. N. 1 pengőt, Csonka József 50 fillért.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár vonaton, akár tengelyen vagy postán behozott fogyasztási adóköteles cikkeit — bor, sör, hús és szeszes italokat — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedő birsággal elmarasztaltatik.

Debrecen, 1934 június 27.

Városi adóhivatal.

ANGOL JÓKEDV.

Emilia hat éves. Először látott szivárványt. Mutatták neki, hogy milyen szép. A kislány az égre pillantott, majd tárgyilagos hangon megkérdezte:

— Micsoda reklám ez?

*

— Bobi, Bobi — sopánkodik az anya. — Miért verekszel örökké Johnyvel. Mult héten vettem neked ezt az új ruhát és máris el van szakadva. Vehetek másikat.

— Attól félek, anyukám — szepeg Bobi — hogy Johny anyukájának új gyereket kell majd vennie.

*

Barbarának kanyarója volt. Amikor már lábbadozott, az orvos sok finom gyümölcsöt rendelt neki, hogy minél előbb talpraálljon.

Charles, az öccse, egy ebédnél már nem állhatta tovább szó nélkül. Sóvárogva mondta:

— Ugy-e anyukám, ha Barbara egészen meggyógyul, én is megkaphatom majd a kanyarót.

Könyvkötéseket,
egyszerü és diszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron beköttünk.

Nagy Károly és Társai
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár, klisé műintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

Hathónapi börtönt kapott az úrilány, aki féltékenységből tiltott műtéttel vádolta meg vőlegényét, egy orvost és egy gyógyszerészt

Hiába békült ki közben vőlegényével a lány s hiába biztos az esküvő, a tábla helybenhagyta a börtönbüntetést

Néhány hónappal ezelőtt egy feldult arcú, ideges fiatal nő jelent meg a nyiregyházi rendőrségen. Előadta, hogy *Zsarnóczay* Bertának hívják, jólismert nyiregyházi úricsalád leánya s most bűnvádi feljelentést akar tenni volt vőlegénye, *Perger* Dezső, magántisztviselő ellen.

— Mivel vádolja őt a kisasszony? — kérdezte a panaszt felvevő rendőrtiszt.

A fiatal leány egy pillanatig habozott, aztán remegő hangon mondotta:

— Azzal, hogy rávett engem arra, hogy tiltott műtétet végeztessek magamon.

A rendőrtiszt meglepetten hallgatta az úrilány kijelentését, aztán hozzálátott a panasz felvételéhez. Zsarnóczay Berta elmondotta, hogy vőlegénye oly hevesen udvarolt neki, hogy végül is nem tudott ellenállni és szorosabb viszony kezdődött közöttük. Erről tudomást szerzett a leány családja is és a családi körökben oly nagy felháborodást váltott ki a dolog, hogy szülei kizárták házuktól Zsarnóczay Bertát.

A fiatalokat azonban ez nem zavarta, boldogan éltek, amíg aztán egy napon a leány észrevette, hogy boldogállapotba került. Szólt vőlegényének, hogy most már legokosabb volna, ha hamarosan megkötnék a házasságot, de Perger Dezső kijelentette, hogy anyagilag még nem áll olyan jól, hogy férj és feleség lehessenek.

— Ellenben rávett engem arra — folytatta feljelentésében a leány —, hogy menjek el egy orvoshoz és távolíttassam el születendő gyermekemet. Eleinte hallani sem akartam erről, később azonban mégis engedtem vőlegényem kívánságának. Felkerestem az egyik nyiregyházi orvost, megvizsgáltattam magam és az orvos végre is hajtotta a műtétet. A műtét kitünően sikerült, azonban továbbra is gyógykezeltetnem kellett magam és az orvosságokat egy nyiregyházi gyógyszerésznél vásároltam. A gyógyszerésznek tudomása kellett, hogy legyen arról, milyen célokra veszem az orvosságot.

A leány vallomása a legnagyobb meglepetést váltotta ki a nyiregyházi rendőrségen. Azonnal megindították az ügyben az eljárást és a legnagyobb apparátussal folyt a nyomozás. Megindították az eljárást Perger Dezső ellen, a műtétet végző orvos és a gyógyszert árusító patikus ellen. Kihallgatásuk során azonban mindhárman tagadtak.

Perger Dezső kijelentete, hogy a leány neki sohasem panaszkodott ilyen irányban. Annál kevésbé ajánlhatta tehát neki azt, hogy távolíttassa el a magzatát. Őneki különben is elhatározott szándéka feleségül venni a leányt, tehát semmi oka nem lett volna arra, hogy megszabaduljon a születendő gyermektől.

Természetesen az eljárás tovább folyt e vallomás ellenére is és kihallgatták az állítólagos műtétet végrehajtó orvost. A rendőrségen az orvos azt a meglepő kijelentést tette, hogy a leányt személyesen nem is ismeri, sohasem járt a rendelőjében és nem tudja elképzelni, miért vádolja éppen őt az angyalcsinálással.

Kihallgatták a leány által megjelölt patikust is, aki a legnagyobb megdöbbenéssel értesült az ellene emelt vádról. A legerélyesebben kijelentette, hogy a leány nem ismeri, sohasem járt a gyógyszertárában.

Most már a rendőrség előtt is gyanús lett a dolog és ismét beidézték kihallgatásra Zsarnóczay Bertát. A fiatal leány most már nyugodtabban jelent meg a kapitányságon és csillapodott hangulatban vallott újra a detektívek előtt. Egyszerre aztán a következő váratlan kijelentést tette:

— Kérem, visszavonom a feljelentésemet.

— Visszavonja? — lepődött meg a detektív. — Milyen okból vonja vissza a kisasszony?

A leány maga elé meredt, aztán földreszegett tekintettel válaszolta:

— Azért, mert nem igaz belőle semmi. Én találtam ki az egész mesét.

Ez a kijelentés a szenzáció erejével hatott. Erre még nem igen volt példa a magyar bűnügyi krónikában, hogy egy fiatal úrileány hasonló mesével vádolja sajátmagát. De Zsarnóczay Berta tovább vallott:

— Bosszúból, elkeseredésemben tettem meg a feljelentést Perger Dezső ellen. Kérem, én nagyon szeretem a vőlegényemet még most is és... és nem tudtam belenyugodni abba, hogy elhagyott... Mert éreztem, hogy eltávolodik tőlem, már nem szeret úgy, mint annakidején és ezt valahogy éreztette is velem...

Részletesen előadta a leány, hogy vőlegénye elhidegülése annyira bántotta és a fiatalember hűtlensége — természetesen ezeket az érzelmeket csak ő tételezte fel a fiatalemberről — annyira elkeserítette, hogy bosszút esküdött. Sokáig töprengett, amíg végre rájött arra, hogy mi lesz a legalkalmasabb arra, amivel a börtönbe juttathatja a fiatalembert. Rájött a tiltott műtét meséjére és szándékát végre is hajtotta: Perger Dezsőt valóban feljelentette, amiért rábírta őt arra, hogy távolíttassa el magzatát. Természetesen az egész magzatelhajtásból egy szó sem volt igaz.

Zsarnóczay Berta újabb vallomásáról azonnal jegyzőkönyvet vettek fel. Az eljárást megszüntették úgy Perger Dezső, mint a megvádolt orvos és gyógyszerész ellen. Az ügy azonban nem maradt annyiban, mert most már Zsarnóczay Berta ellen indult meg az eljárás háromrendbeli hamis vád bűntette miatt. És ez az eljárás szabályszerűen le is folyt, a fiatal leány számára nem volt semmi, amivel mentesíthette volna magát a súlyos vád alól. A törvényszék bűnösnek mondta ki a leányt és hathónapi börtönre ítélte.

Fellebbezés folytán került az ügy most a debreceni ítélőtábla Nagy Kálmán tanácsa elé. A leány védelmét dr. *Gáspár* Jenő nyiregyházi ügyvéd látta el, aki ezúttal terjedelmes beadványt intézett a bírósághoz. Előadta, hogy a leány hosszú ideig jegyben járt Perger Dezsővel és csupán a rossz viszonyok miatt nem kötötték meg a házasságot. Zsarnóczay Bertát a fiúval való kapcsolata miatt szülei kizárták házukból, de a leány még ezt az áldozatot is meghozta a vőlegényéért, akit halálosan szeretett. És amikor úgy látta, hogy a fiatalember fokozatosan elhidegül tőle, elhagyja őt, annyira szívére vette ezt, oly nagy haragot érzett, hogy óriási elkeseredésében valósággal elvesztette fejét és úgy szánta rá magát a valótlan vádak rendőrség elé terjesztésére.

Beadványában aztán egész váratlan fordulatról is hírt adott Gáspár József dr. Előadta, hogy Zsarnóczay Berta közben kibékült vőlegényével, kölcsönösen megbocsátottak egymásnak és a leány most egész az esküvőig vőlegénye szüleinél lakik. A védő kérte a bíróságot, hogy miután most már mindkét fél megbékült egymással, bekövetkezett a megbocsátás, mentse fel Zsarnóczay Bertát a vád alól.

A debreceni ítélőtábla azonban szintén bűnösnek mondotta ki a fiatal nyiregyházi úrilányt hamis vád bűntettében és a törvényszék hathónapi börtönbüntetését, mint a legenyhébb büntetést ezért a bűncselekményért, helybenhagyta. A védő az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be a Kúriához.

A szerelmesek között tehát már bekövetkezett a happy-end. A vőlegény megbocsátott, most már csak az a kérdés, hogy a Kúria is megbocsát-e?

REMÉNYI GYÖRGY.

Névnapi bonyodalmak három korsó sör és annak kifizetése, valamint rejtélyes megivása, vagy meg nem ivása körül

A debreceni ujságírógárda legjobbszívű tagja nemrég névnapját ünnepelte. Egyik jóbarátja azonban a vádbeli időben más helyre volt hivatalos teára. Szerencsétlenségére a névnapi meghívás és a teázási invitálás percnyi pontossággal egyugyanarra időre esett. A jóbarát röviden és velősen gondolkozott a megoldandó gordiusi bogon. Aztán derüs ábrázattal elment a teára.

Néhány nap mulva összetalálkoztak az ünnepelt és a távolmaradt ünneplő egy szív és gyomorvidámító, alkohológiai fióküzlet hűs boltivei alatt. A távolmaradt ünneplő jókívánatait, majd sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a jókívánatokat nem a kellő időben és helyen fejezhette ki. Ezekután még mindig maradt kifejeznivalója, mely kifejeznivalókat az ünnepelt növekvő balsejtelemmel végig. A későnjövő gratuláns ugyanis arról emlékezett meg ékes szavak kíséretében, hogy habár a névünnepen nem lehetett személyesen jelen, igyekezett azért a zordon akadályozó körülményekhez képest e felebaráti kötelességnek eleget tenni. Ezt pedig oly módon eszközölte, hogy betért egy pillanatra ide, a hűs, baksörillatot lehellő árkádok alá és kegyeletesen elfogyasztott három, azaz három korsó sört, az ünnepelt tiszteletére és kontójára. Eme sörök kigyenlítése viszont most szintén kegyeleti kötelessége az ünnepeltnek.

Az ünnepelt ezek hallatára szintén igen kegyeletes szavakra fakadt. Megemlékezett az illető gyomrának sörbefogadóképességéről, ezt bizonyos lelki tulajdonságokkal hozta a legszorosabb kapcsolatba, végül pedig egy óhaját is kifejezte eme gyomorral összefüggően. Aztán sóhajtva fizetett. Százötven kemény filléreket. Fizetés közben még mellesleg árdrágító butiknak nevezte a helyiséget, ahol ötven fillért kérnek egy korsó sörért.

A tragikus helyzetfelismerés megrendítő pillanata azonban még hátra volt. Ezután derült ugyanis ki, hogy az ünnepelt nem fogyasztotta el a bemondott itókát, hanem ezután szándékozik azt behajtani. Csupán előre kifizettette, ismervén az ünnepelt alkoholellenes magatartását, aminélfogva ez később nehézségekbe ütközött volna.

Az ünnepeltnek ekkora körmönfontság láttára torkán akadt a szó. Bágyadt hangon mindössze azt rendelte el, hogy tisztelőjének csupán két, azaz két korsó italt szolgáltassanak ki. A harmadikat ő személyesen fogja meginni. Tekintettel azonban súlyos gyomorfájására, a megivást másnapra halasztotta el. Egyben a legszigorubban megtiltotta, hogy máskor bárkinek is italt szolgáltassanak ki az ő nevében. Mert hátha azonnal meg is issza az illető mind a három pohárral.

Sz. M. J.

EZ IS SZEMPONT

— Mondhatnak akármit a kis cipőkről, egy óriási előnyük mégis van.

— És pedig?

— Hogy az ember az összes többi gondjait elfelejti.

Dögökkel egy ládába zárta a tócóskertben összeszedett kutyákat a sintér

Az undoritó állatkinzás részletei — Torolja meg a szabálytalanságot s a közönség zaklatását az I. foku közigazgatósági hatóság

Olvasóink több panaszos levélben és több személyes látogatással hivták fel figyelmünket azokra a lehetetlen állapotokra, amelyek az elsőfoku közigazgatási hatóság tócóskerti kutyairtása során állanak elő.

A tócóskerti kutyák kiirtását az elsőfoku közigazgatási hatóság azért rendelte el, mert az állatorvosok jelentései szerint két év óta háromizben fordult elő veszettség a Tócóskert környékén és emiatt részben ki kell irtani, részben pedig megfigyelés alá kell venni a tócóskerti ebeket.

Amint a hatóságtól értesülünk, olyan helyeken, ahol gyepmesterség van, a kutyákat össze kell szedni és a gyepmesteri telepen kilencven napi megfigyelésben tartani. — Már az első nap kiderült azonban, hogy ez a kutyagyüjtés a hatóságot hozza nevetséges helyzetbe, mert a gyepmesteri telep nincsen ekkora kutyalétszámra berendezve. Tovább is gyüjtötték azonban a kutyákat, közben pedig azokat az állatokat, amelyeknek zárt helyen és láncon való tartásáról valamelyes garancia igérkezett, visszabocsátották a tulajdonosoknak.

Eddig az elöljáróság jelentése. — Az azonban nincs benn a jelentésben, hogy a kutyafogdosást páratlanul barbár és kegyetlen mód szerint foganatositották. Egy városi hajdu és a gyepmester segédei járták sorra a házakat. — Bementek olyan udvarokra is, amelyek teljesen el vannak keritve és a láncról leoldották a kutyákat, amihez pedig semmi joguk nem lett volna. Amikor aztán elfogták a kutyát, odavonszolták a kutyatartó kocsihoz és a sintér bedobta a szerencsétlen állatot. Egy olyan szekrényben, amelyben öt-hat kutya számára van hely, husz-huszonöt kutyát is összeszusolt a sintér és közéjük dobta azokat az elhullott állatokat, amelyeket utközben összeszedett.

Azóta magunk is nyomozást indítottunk a tócóskerti botrányos kutyagyüjtés ügyében és megállapitottuk, hogy a sintér a kutyákat ugyanabba a szekrénybe zárta, amelyikbe egy utfélen rothadó döglött kutyát az István-uton bedobott. — Ugyanezen az uccán hét döglött kutyakölyköt szedett össze a sintér és ezeket is bedobta a heringmódra egymáson nyüzsgő kutyák közé.

Olyan barbár és botrányos dolog ez, amely az állatkinzás fogalmát tökéletesen kimeriti. Követeljük, hogy a közigazgatási hatóság azonnal inditson fegyelmi eljárást a gyepmester ellen, vonja felelősségre és tanitsa meg a törvények tiszteletére. Szégyene Debrecennek, hogy a gyepmestert kisérő hajdu, sőt a tócóskerti mezőőr nem figyelmeztették a sintért, sőt megfenyegették azokat az embereket, akik láncon tartott kutyájukat nem akarták átadni, hogy a kutyákat a sintér a büzös dögökkel egy szekrénybe zárja.

Panaszok érkeztek hozzánk afelől is, hogy a sintértelepről csak nagy váltságdij ellenében bocsátják ki a kutyákat. Vannak olyan ebtulajdonosok, akik az állatorvosnak négy pengőt, két pengőt, egy pengőt és ilyen összegeket fizettek, a sintér viszont husz fillértől egy pengőig terjedő összeget szedett a kutyák után. Miután ugylátszik, hogy maguk a városi közegek sem tudják az erre vonatkozó szabályokat, tájékoztassa az elsőfoku közigazgatási hatóság ugy közegeit, mint a város közönségét arról, hogy az ilyen kutyairtások alkalmával mi az eljárás és mennyit kell fizetni a közönségnek, egyuttal gondoskodjék arról, hogy a sintér a jogtalanul felvett pénzeket adja visszsza és a közönség megsarcolásáért büntetését vegye el.

Örömmel üdvözlünk minden oly intézkedést, amely Debrecen közönségének közegészségügye érdekében tétetik, azonban, miután ugy látszik, hogy az elsőfoku közigazgatási hatóság nem tudja rendeleteit kellő gonddal és a polgárság egyéni érdekeinek szemmel tartásával végrehajtani, felvilágositást várunk abban a tekintetben is, hogy kellő okkal rendeltetett-e el ez a kutyairtás. Szünjék meg ez a tócóskerti kutyakomédia.

ASSZONYOKNAK

Irja: H. FARKAS ILONA.

Négyszemközt a sötétséggel...

Az elfinomodott kultúrélet átka, vagy talán a dicsősége éppen, az a különös jelenség, hogy az egyéniség — kevés kivétellel — elvész valahol, egy láthatatlan, ködös, megnevezhetetlen távlatban, a felnőttség kapuján, vagy valamivel később az első csalódások égető tüskéi között.

Az egyéniség tehát elvész! Minden megdöbbenés nélkül vegyük csak tudomásul, hogy az emberi lelkek rengetegjét, egyes korok sürjitett és finom rajzú s é m á j a építi egyformára.

Ez az egyformaság természetesen nem tünik rikitóan szembe, nem is tragikus. Jelentősége a nagy általánosságban nem ijesztően komoly és az értéke csupán annak a számára jelent valamit, a fontosságán túl inkább bizar lelki csemegét, akinek az a foglalkozása vagy csupán, mint érdeklődő intelligens embernek ráérő ideje van, hogy az emberi lélek vonaglő ráncait, fájó és tüzes sebhelyeit mikroszkopja alá tegye és figyelje.

Az emberi lélek örök idők óta állandó ritmussal ismétli önmagát. Örömök, bánatok tulajdonképpen nem is, mint uj érzés, szántja végig az idegeket és lelkeket.

A legtöbb ember kettéhasított lélekkel él. Nem is ujdonság ez ma már; a gyakorlat mutatja, hogy a kettéhasított lélek súlyos terhét, milyen maradéktalanul simitja, titkolja a mindennapi robot, vagy a mindenmindegy beletörődés.

A kettéhasított lélekhez — hogy más különösebb megrázkódtatást ne is említsek — az első lépcső egy értelmesebb gimnázistának, mondjuk a hittanóra és az azt rögtön nyomon követő természetrajzóra.

Tehát ez a mindenképpen mai lélek (jó és rosszal egyformán megáldott) éjjel szivdobogva ébred fel valami különös álomra. Mert a lélektani tudományoknak közepesen jó ismerője, magától értetődőn freudi recept szerint oldja meg álmát, természetesen azonnal, félálomban. Aztán oldalra fordul, hogy tovább aludjék. Különös, hogy ez nem sikerül. Enyhe szivdobogás. — Riadtan figyel. — Furcsa ismeretlen félelem a szív és a gyomor tájékán. Riadt szembenézés a mozdulatlan sötéttel. Négyszemközt a sötétséggel zsibbadt halántékkal és kihagyó lélegzettel úgy érzi villámszerüen hasít bele a tudásnak egy fénylővilágossága:

(Mint ahogyan előbb mondtam, elfelejtett hittanórák és négyesre felelt természetrajzórák és izgalmas fizikakísérletek felnőttkori eredménye...)

A világosságnak az a hajszálnyi felvillanó fénye, amiről azt hiszi, hogy az övé, hogy ő találta ki, hogy világraszóló felfedezés, hogy Nobel-díjjat érdemel legalább is, hogy ezen az éjjelen megoldotta az élet nagy titkát. Az élet nagy titkát, ami nem más: mint a halál!

(Ezen az éjjelen zöld pizsamában, vagy kék selyem hálóingben — aszerint, hogy milyen esztétikával készült az éjszakai nyugalomra — úgy érzi, hogy a sötétségben világosság hasadt a számára.)

A világosság, ami reszketve és gyáván fut át az agyán, hogy ez az elfutó riadt jelenés az élet, az egyedüli valóság. Hogy az emberi élet fájdalmasan rövid kaland csupán. A falevelek, fák, fűvek, virágok őszi halálával hasonlóan korán, túlságosan korán ér véget. Egy rövid sóhaj, egy remegő könny és az alkotó emberi elme elvész, belevész az elfutó Időbe.

Pontosan érzi a kínlódó gyötrelmet, az élethez való ragaszkodást és a tehetetlenségét ebben a furcsa négyszemközt a sötétséggel, a megsemmisülés gondolatával. Most fellázad a Sors napirendje ellen. A különben engedelmes hívő ebben a pillanatban bomlott atheista.

És nem tűnik fel, észre sem veszi, hogy a verejtékező félelem gyalázatos érzés, plágium csupán, mert bár igaz, de nem új, nem friss, nem most pattant ki ragyogó frissen idegei és érzései fáradt redői közül.

Most nem tudja, hogy előtte már milliók feküdtek így megsemmisülve, összeszorult szívvel, lehunyt szemmel az áttüzesedett párnán, álmatlanul egy rossz éjszakán, míg a megváltó hajnal elhozta a kábult álmot is.

...De mind az, ami a halálfélelemre vonatkozik, áthangolva az érzések orkeszterén, más színekben, más ízekben is megtalálható.

Egy régi nyári beszélgetésre emlékszem, este a csillagos ég alatt, egy penzió terraszán ültem valami fürdőhelyen — és a barátnőm beszélt, kis félmosollyal az arcán, ahogy asszonyok szoktak, csöndesen, meghitten. Inkább maguknak, mint a másiknak beszélni.

— Tizenhétéves koromban fanatikus arisztokrata voltam, osztálygőggel, képzeld, polgári középosztály kisasszony létemre. Ma mulatságos ez és majdnem érthetetlen, de akkor komolyan beteggé tett a gondolat, hogy a szerelem, amivel áhítatosan vettem körül a fiúmat, nem az én első, egyetlen, eredeti lázam és érzésem volt, de ugyan ez a láz és édes humbug dobogtatta századokon keresztül a lányok szívét egészen a bibliai Éváig.

— És ha nem szégyelném előtted bevallani, hányszor érzem ezt még ma is furcsa, érthetetlen önzéssel — folytatta cigarettaszippantások közt a csöndes beszédet —, hiszen, hogy mást ne mondjak, a szobalányom éppen olyan beteg és hisztériás és éppen úgy lecsapja a telefonkagylót, ha a fiúja komiszkodik vele, féltékennyé teszi, vagy mit tudom én — mint én, ha bármi okból buta, fárasztó harcokat kell megharcolni... szerelmileg. Kérlek, furcsa ilyet felnőtt embernek bevallani, de bizony így van.

— Vagy figyelj ide — folytatta rövid szünet után elgondolkozva —, mondok egy brutálisabb példát, ha nem tartassz azért profánnak. Sokszor gondolok arra, hogy leineztelenített állati fájdalmakkal, szanatóriumban, tanár és a modern higénia minden csodája közt hoztam világra a gyermekemet, éppen úgy, mint Maris cigánylány az árokszélen. A szívünket és a derekunkat egyformán tépte a gyermekünk születése.

— Dehiszen ez igy természetes. De mégis — folytatta tovább — van egy „de" és ez az: *hogy az Élet túlságosan plagizálja önmagát. Az örök érzéseket be kellene perelni a Teremtő Természet előtt.* Undorral gondolok arra, hogy az apró nüanszok kivételével a szivemben és az agyamban nincs új, friss, reszkető, visongó vagy újjongó érzés, ami itt ma, századok hulltával az enyém lenne először.

— Ez az önzés jogos! A szívem, az agyam, a lelkem csupán a Teremtés sokmillió gyári sorozatának egyik kópiája. Lehet, hogy egészen rossz kópia...

— De ha másképpen lenne, ha új, eddig soha nem létezett érzéseket produkálna a Természet bennem, már nem érezném ezt a kajánkodó hangya-érzést, ezt a csúfolódó hangot, hogy itt saját magamban üznek tréfát velem... Az örök érzések súlyosan sokszorozott egymásután mintegy szériákban élik a futószallag életüket. Nem is kell történelmi példákon törni a fejemet, csak beszélj tíz asszonnyal egymásután. — Milyen egyforma, mennyire közös, szinte egyszínű a sóhaj is, amivel sírnak, örülnek, panaszkodnak. Ahogyan szeretnek vagy megunnak valakit, ahogyan gyerek után vágyódnak, vagy tiltakoznak ellene.

*

Ime négyszemközt a sötétséggel a gyarló ember, perelni meri az életet, az érzéseket, a Teremtés alkotását. Elkínzottan tehetetlenségében, mert ember, mert gyarló és mert véges a munka, amit végez és az örökkévalóságból számára csupán a pillanat milliomod része létezik.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZUKSÉGLETEIT.

Vasárnapi terefere

KEVESEBB: TÖBB LENNE

Aki az idén megfordult a strandon s a napfény és a viz örömein felül a hölgytársadalom iránt is érzett némi érdeklődést, az első pillantásra megállapithatta, hogy ujabb forradalom zajlott le a fürdőtrikók világában. Ez a forradalom — az előző évekhez képest — nem annyira a trikó anyagát és szinét érintette, hanem a terjedelmet. Lehet, hogy csupán a trikógyárosok profitéhségéről van szó, hiszen a női trikók ára nem csökkent, de a felhasznált nyersanyag mennyisége annál inkább; ám az sem lehetetlen, hogy strand-dámái kényszerítik izlésükkel a gyárak trikótervezőit a legujabb kreációkra. Akár igy, akár úgy, a helyzet az, hogy az 1934-es modell abban a szellemben készült, hogy ne szégyeljük azt, amink van, sőt... A Természet alkotta szépségek szélesretárt kirakatai az új trikók, amelyek már-már semmit sem takarnak, s amit mégis takarnak, azt jobban kihangsúlyozzák, mintha leplezetlenül maradna. Képzeljék el, kérem, elől egy trikóanyagból készült melltartócska fedi a hölgyeket s hogy ez a szük kis szerkezet le ne essen, egy nyakraakasztott vékony pánt tartja. A két kis kebelfedő pajzs alatt a bársonyos bőr következik (saját bőr), jobbról-balról ugyanaz, hátúl a nyaktól a legalsó csigolyacsontig totál meztelenség és e bőr és hús özön megkoronázásaképen fedezhető fel alúl, a trikó mellvédtől teljesen függetlenül, egy félarasznyi hosszúságú nadrágocska, amely épen csak arra jó, hogy az örszemes rendőr ne telefonáljon a kényszerzubbonyos mentőkért.

* * *

Csak nyugalom, tisztelt közönség, nem minden hölgy hódolt be az új kreációnak. Számosan lemondtak róla s megmaradtak a tavalyi trikó mellett, mert nem volt pénzük a bevásárlásra. Akadt igen sok bejedt nyárspolgári nő is, aki még mindig nem érzi magát annyira felszabadultnak, hogy a keleti hastáncosnök jelmezében csillogtassa alakját egy nyilvános fürdőtelepen. Mondom, sok hölgy megtartóztatta magát ettől a paradicsomi trikókosztümtől és elismerem, hogy ezek vannak túlsúlyban, de azért szép számmal jelentkeztek a forradalom haszonélvezői is és ha ezekhez hozzáadom ama bakfisokat és delnőket, akik ilyen vagy olyan okból még nem rendelkeznek ezzel a hyperlenge trikóval, de szivük szerint szeretnének ők is benne feszelegni, akkor elsöprő többség alakulna ki ebből a gárdából.

* * *

Azzal magyarázgatják, hogy egészséges, hygiénikus. Azt is mondogatják, hogy jobban tudnak benne napfürdözni..(Érdekes, hogy a fürdőépület tetőteraszán elkerített külön női napozót, ahol Évakosztümben napozhatnának, következetesen elkerülik.) Csak azt nem vallják be, mintha titkolni kellene: „tetszeni akarok, jobban tetszeni, mégjobban, legjobban tetszeni!" Pedig ez a trikódivat ordító reklámja a hiuságnak, a feltünőségkeltésnek, a tetszenivágyásnak. Ez a trikódivat valóságos bájdömpinget kinál a férfiaknak, a női test intim vonalainak, hajlatainak, formáinak olyan majdnem maradéktalan teljességét, aminél többen nagyapáink sem igen részesülhettek nagyanyáink részéről annakidején húsz évi házasélet után sem. Ez a fügefalevél-trikó-divat nem árul zsákbamacskát, nem igér, nem hazudik, nem sejttet: a meztelenség mondatának végéről csak épen a pont hiányzik. És lehet, söt valószinű, hogy jövőre már csupán akkora lesz a trikó, hogy ha egy légy rászáll, hát eltakarja.

* * *

Megjelenik előttem a század elejének kifent bajuszú, kikent frizurájú, monoklis szoknyakergetője, aki a legforgalmasabb uccasarokra áll, ha esik az eső és huncut kiváncsisággal lesi a hosszú sleppel bajlódó nőket, akik ruhájukat kimélni akarván, kissé felemelik a szoknyát és igy a bő redők közül elő-elővillan egy ujjnyi az ingerlő bokákból. És látom a századeleji szoknyakergetőt, aki a villamosmegállónál strázsál és lesi, amint a csinosabb hölgyek fellépnek a lépcsőre, mert ilyenkor két ujjnyi is kilátszik a bokából. És látom magamat, a mutálóhangú hajdani kamaszt, amint a vidéki uszoda fakerítésén át lesem barátaimmal a női-osztályt és a vékonyka réseken keresztül égő szemekkel mustráljuk az úrasszonyokat és úrleányokat, akik a vádliig érő, böszoknyájú, nyakig felgombolt, fedettkarú fürdötoalettekben szórakoznak egymás között s nem is sejtik, hogy a pákosztos diákgyerekek forró lehelletei gurulnak feléjük.

* * *

Ma? A szoknyakergető gavallér elterpeszkedik a nádszékben, fújja a füstöt és ásit, ha egy-egy élő húskirakat eldeffiliroz előtte. És a diákkölykök? Úgy néznek keresztül a meztelen combok, hátak, karok, nyakak és hasak selymes fehér mezőin, mintha üvegből volnának. Az érdektelen, semleges blazirt férfiak tengerében egyre kisebbre zsugorodik a női trikó és szinte fatális, hogy még a legokosabb nők sem jöttek rá az elmúlt évek során arra, hogy a meztelenség kultuszával párhuzamosan csökken a sex-appeal hatása.

* * *

Véletlenség ez? Nem. Ez természetes. Ha a nő körül nem lengedez a misztikum opálos párája, ha a nő az utolsó ruhadarabokkal együtt leveti magáról az illuzióinkat is, akkor az új trikó-divatok bevezetésének első napjain felkelthetik ugyan a figyelmünket a merészség varázsával, de egy hét múlva az illuziókkal együtt elpárolog az érdeklődés is. A kiváncsiságban, a megkivánásban vagy épen a szerelemben — a férfiaknál — legalább akkora szerepe van a fantáziának, mint magának a nőnek. Már pedig a szerelmi fantázia rózsaszín vagy biborvörös játékai a meg nem ismerés szomjúságából bugyognak. Amig a férfi titkokat sejt a nőnél vagy a nőben, addig az érdeklődés horizontja szinte végtelen, de a nyilvános közszemlére kirakott titkok, a megismerés és a megunás hideg zuhanyával hütik le a legmegátalkodottabb szoknyakergetőt is.

* * *

Cochran, a világhirű revütársulat igazgatója, a földkerekség legszebb táncos-görljeinek rendezője mondta a multkor egy amerikai ujságirónőnek, hogy száz fiatal leány közül átlag ötnek jó az alakja, egynek nagyon jó és csak minden ezer lány közül egynek kifogástalan a figurája a mai szépségideál törvényei szerint. Ám a figurán kívül még sok minden szükséges ahhoz, hogy egy nő valóban elviselhesse a szépség pálmáját: hibátlan bőr, haj, fogak, szemek. Ha a hölgy mindezeknek a követelményeknek megfelel, akkor olyan kivételes esztétikai látványt nyujt a maga szoborszerű tökéletességében, hogy a legmerészebb fürdötrikó sem kevés rajta, mert külsejének szerencsés kivételes szépsége férfit és nőt egyaránt lebilincsel. Ám hazai strandfürdöinken napokig lehet távcsővel cserkészni, amíg egy ilyen kivételes beauty-ra akad az érdeklődő, ám közben nem kerülheti el a találkozást a tucat-megjelenésü vizi-szirének százaival, vagy még a tucatküllemü hölgyeknél is gyengébb benyomást keltő honleányok ezreivel. — Jó, jó, fogadjuk el, hogy a tenyérnyi divattrikók tulajdonosai csakugyan egészségügyi szempontból szellöztetik a nagyközönség előtt bájaik felületének kilencven százalékát, de vajjon elképzelik-e ezek az amazonok, hogy milyen érzéseket és gondolatokat kelt még a legszerényübb izlésü férfiban is például a pucér hát ballapockáján egy élénkvörös mitesszer, vagy egy túlságosan pelyhes nyak, vagy egy kissé görbülő gerinc, vagy a szörtelenitőszerek folytonos használata miatt a rövid, fekete tüskékkel pontozott felsőcomb és száz egyéb kisebb-nagyobb szépséghiba, az O és az X lábakról nem is szólván. A mollettségre hajlamos hölgyeken szabályos hurkákba tömörödik egyes tájakon a hús és zsirfelesleg, a túlsovány nőkön pedig olyan szeszélyes vonalakban ütköznek ki a csontok, hogy nemcsak diszkrétebb trikó, hanem egy földigérő bő hálóing is kevés lenne a takarnivalók elfedésére.

* * *

A tények rácáfoltak az erkölcscsőszökre, akik telsírták a világot, hogy a strandok a könnyelműség és az erkölcstelenség melegágyai lesznek. Bizonyos, hogy a strandokon is akadnak könnyelmü és erkölcstelen személyek, mint mindenhol, ahol emberek válogatás nélkül összejönnek, de a morálprédikátorok jóslatai sorra megbuktak a „ledér és szemérmetlen" testkultusszal kapcsolatban. A nök egyre jobban lemeztelenitik magukat, hogy tessenek, de a nudítással való operálás fordítva sikerült: a férfiak csömört kaptak a már-már teljes pucérságoktól. Legtöbb férfinek lázbaborul a képe, ha egy kapu alatt véletlenül felfedez a homályos sarokban egy akármilyen csámpás kis masamódlányt, aki beugrott a lecsuszott harisnyakötőjét megigazitani, de a strandon a szeme sem rebben már, ha a tomporukig kivágott trikójú hölgyek raja hemzseg körülötte.

Kevesebb: több lenne — tartja a régi, bölcs magyar mondás, amelyet ugyan nem épen a fürdötrikóval összefüggésben találtak ki öseink, de ez a mondás manapság semmivel kapcsolatosan sem lehet aktuálisabb, mint a fügefalevelet is alig-alig pótoló legmodernebb szabásu icipici trikócskácskákra vonatkoztatva.

FARKAS LAJOS

Mielőtt téli tüzelési
anyagszükségletét beszerzi,
kérjen ajánlatot
Prohászka és Társa
cégtől
Bethlen u. 44 és Eötvös u. 18. szám.
Telefon 11-61.

A julius 18-i nagyszabásu szabadtéri hangversenyre lázas sietséggel vásárolja a közönség a jegyeket

Páratlan attrakciót készit elő Debrecen közönsége számára a Zenekedvelők Köre. Megállapodást kötött Németország legnagyobb zenekarával, a 100 tagu müncheni Reichssymphonieorchesterrel, amelynek a modern, zseniális Franz *Adam* (a német Zsolt Nándor) az elnök-karnagya, hogy julius 18-án Debrecenben hangversenyt adnak. Ezt az alkalmat arra használta fel a Zenekedvelők Köre vezetősége, hogy megvalósitsa egy régi, szép elképzelését:

egy száztagu filharmonikus zenekart visz ki a Nagyerdő lombos fái közé és Isten szabad ege alatt, a legköltőibb környezetben fognak felcsendülni a hatalmas orkeszter hangszerein Brahms és Liszt melódiái.

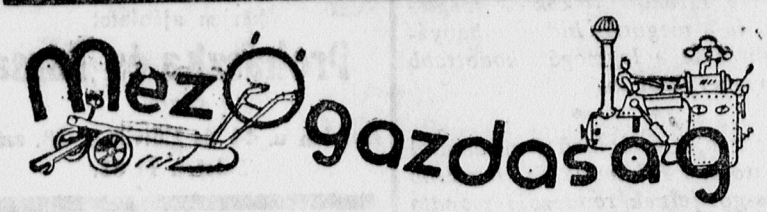
A Stadiont bérelték ki erre a célra és már folynak az akusztikai próbák, amelyeknek alapján a zenekart be fogják állitani a hanghatás szempontjából legalkalmasabb helyre. A közönség a tribünökön és páholyokban foglal helyet, mégpedig oly potom árért, amire nem volt példa a hangversenyek történetében:

már 30 fillérért ülőhelyet lehet váltani, 1 pengőért pedig a legjobb jegyeket adják. Ennek a sohanemvolt koncert-olcsóságnak első következménye: a közönség kapkodja a jegyeket.

Tekintve, hogy számozott ülőhelyek vannak, mindenki kellő időben kiván gondoskodni jegyéről, nehogy lemaradjon erről a páratlan élményt jelentő hangversenyről.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

Tiszántúli Közgazdaság

Agrárválság—agrárkultúra

Irta: zsarolyáni SZEKERES ENDRE dr.

Mottó:

Nem termékeny lapály, hegyek, ásványok, éghajlat teszik a közerőt, hanem az ész, mely azokat józanon használni tudja.

Széchenyi: Hitel, 178 old.

A világválság elemi erővel vetette fel a mezőgazdaság évek óta megoldásra váró súlyos problémáit. A föld és annak termékei és a gazdálkodásnak a termelésből eredő szükségletei adnak nyersanyagot és foglalkoztatást az iparnak, kereskedelemnek. A 100 kat. holdon aluli kisüzemek 9.7 millió kat. hold szántókból 6.2 millió kat. holdat tartanak kezeik között. A búzatermelésnek 70%-a, a marhatenyésztésnek 80%-a áll kisgazdák kezelése alatt. Világos tehát, hogy úgy nagyságára, mint fontos alapvető termelő munkájára nézve ez a legfontosabb néposztály és a legszámottevőbb birtokkategória. Hiszen a gazdaosztály szellemi és vagyoni előhaladásán nyugszik ma egész Magyarország jövője.

A magyar gazda azonban csak lassan ébredezik évszázados tespedéséből, csak üggyel-bajjal vetközi le régi, rossz szokásait. Most kezdi már látni nagy elmaradottságának kárát, csak most, amikor a súlyosbodó közterhek és az értékesítési nehézségek kérdései teljesen vállaira szakadtak és azok megoldása napjaink elodázhatatlan problémájává nőtt. Ma már a magyar gazda is sóvárog a jobb gazdasági állapotok és nagyobb gazdasági jövedelem után. A gazdatársadalom érzi tehát a fejlődés szükségét, habár kellő fogékonyságot a haladás eszközei iránt még most sem tud tanúsítani. Éppen ezért akarunk rávilágítani e közlemény keretében a gazdasági haladás, a gazdasági kultúra megszerzésének és terjesztésének eszközeire és intézményeire.

A gazdasági szakiskoláknak rendesen három fő csoportját szokás megkülönböztetni úgymint: alsófokú, középfokú és felsőfokú szakiskolát; ez utóbbiak lehetnek önálló gazdasági főiskolák, vagy egyetemi fakultások. A gazdasági szakiskola mindenik típusa hallgatóinak alapos kiképzésére törekszik; rendszerint azonban csak a fiatal gazdanemzedék használhatja és az is — a csekély számú szakiskola és kevés tanerő miatt — csak elenyésző számban. Mert csupán megemlítem, hogy amíg jelenleg az ipari szakiskolák tanulóinak száma: 80,000 és ezekkel 3000 tanerő foglalkozik, addig a többszázezer gazdaifjúság nevelését csak: 500 tanár látja el.

A gazdasági szakiskolák terén van azután egy nagyjelentőségű típus: a téli gazdasági iskola, amely kiválóan alkalmas a felnőtt, az idősebb gazdageneráció továbbképzésének megvalósítására is. — Jóllehet, hogy a gazdasági tömegnevelésnek és továbbképzésnek ezt a kitűnő iskoláját lelkes apostola, a mezőgazdasági tudományoknak hazánkban eddig legszélesebbkörű képviselője: id. Sporzon Pál, már 1869-ben szorgalmazta, mégis mindezideig, sem a gazdatársadalom, sem pedig az államhatalom nem helyezett kellő súlyt annak korszerű és széleskörű kiépítésére. — Bátran mondhatjuk azt is, hogy a magyar gazdatársadalom főleg a kisbirtokos és középbirtokos igényeinek legjobb és legszükségesebb szakiskoláit mindezideig nem eléggé támogatta.

A szakkönyveket is csak azok a gazdák tudják igazán méltányolni és kellő eredménnyel olvasni, akik megfelelő iskolai kiképzésben részesültek. Bár a szakirodalom terén is sok jeles és értékes munkával rendelkezünk, mégis azt tapasztaljuk, hogy éppen a természettudományos gazdasági ismeretek hiján a gazdatársadalom a szakirodalmat sem tudja eléggé méltányolni.

Ebből, valamint a gazdatársadalom szervezetlenségéből magyarázható tulajdonképen az a sajnálatos jelenség is, hogy gyakorlati gazdáink közül csak elvétve találkozunk olyanokkal, akik — pedig mint tudományosan képzett gazdák — elsősorban lennének hivatva arra, hogy tapasztalataik alapján az elmélet és gyakorlat együttműködését eredménnyel szolgálják.

A kiállítások és versenyek a mezőgazdaság jelen fejlettségi állapotát tárják fel s bár kétségtelenül nagymértékben buzdítók és tanulságosak, ebbeli hatásuk azonban mégis idő és tér szerint — korlátolt.

A mintagazdaságok tagadhatatlanúl nagyon tanulságosak azok részére, akik meglátogathatják s az ott látott dolgokat követni is hajlandók. De vajjon a kisbirtok tipusának megfelelő mintagazdaság hány van e csonka hazában? És az itt látottak megértéséhez is azonban megfelelő előképzésre, iskolázottságra van szükség.

Az utazás, kiváltkép a nyugati gazdag nemzetek mezőgazdálkodásának tanulmányozása végett, a mezőgazdának egyik hatalmas mívelődési eszköze. De vajjon leromlott gazdasági viszonyaink között a gazdák százezrei közül hányan vannak abban a kedvező helyzetben, hogy egy évet vagy legalább is néhány hónapot tanulás, megfigyelés céljából a külföldön tölthessenek?

Az egyesületi élet is egyike a leghatásosabb mivelődési tényezőknek a gazdák körében. Sajnálattal kell azonban bevallani, hogy nálunk az egyleti élet és tevékenység — annyi lelkes, hazafias és komoly felszólalás és felhívás dacára is — inkább névleg, mint tényleg van meg.

Kérdés ezek után, hogy a gazdák százezrei: hol, mikor és mi által nyerjék ama tájékozást, oktatást és buzdítást, amely nélkül pedig soha sem fogunk tudni mezőgazdálkodásunk mai meglevő hiányain és hibáin javítani, sem pedig gazdálkodásunk terén haladni és boldogulni. E tekintetben igen nagy hiányt tud pótolni: a jó szaklap, amely egyaránt szolgál fiatal és idős, kezdő és gyakorlott, kis és nagy, szegény és nagyvagyonú gazdának. A szaklap felkeresi a gazdát még a legmagányosabb tanyán is, simul viszonyaihoz, alkalmazkodik felfogásához; nem pedáns, mint valamely öreg professzor, nem száraz, mint valamely tankönyv, hanem népszerű, érthető s néha, ha kell nagyon is megmondja az igazat. A jó gazdasági szaklap tehát: önzetlen tanácsadó és valódi jó barát; pótol sok tankönyvet, figyelmeztet az újra és jóra; korholja a tespedést, a gazdák jogos törekvéseinek kifejzést ad, kiírtja az előítéleteket és apostola a korszerű haladásnak.

A súlyos agrárválság dacára karolja fel tehát a magyar gazda is művelődésének itt felsorolt főbb eszközeit, intézményeit és fordítsa hasznára azokat. Az idők változása folytán a gazdának is meg kell változnia, ha elbukni nem akar. Alkalmazkodjék minden időben a kor igényeihez és áramlataihoz. **Ne álmodjék tehát a gazdanyomor jótékony álmokat folytonos állami segítségről, de ha kell, érdemelje azt ki tudással párosult szorgalommal és produkálni tudó munkával. Ebből fakadjon a jólét, az előrehaladás és nemzeti életünk gazdasági megerősödése.**

A FÜGGETLEN UJSAG
hirdetései mindig eredményesek!

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK 1934.

„AZ EMBER TRAGÉDIAJA"

A SZEGEDI DÓM-TÉREN,

FŐRENDEZŐ: gróf BÁNFFY MIKLÓS.
ÁDÁM: SOMLAY ARTHUR
LUCIFER: CSORTOS GYULA
ÉVA: TŐKÉS ANNA

Felejthetetlen élmény, izgalmasan művészi esemény.
500 szereplő, mozgalmas látványosság, páratlan fényhatások, költői hangképek.

Augusztus 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15.

Jelentsék be a gazdák a növénybetegségeket

Minden néven nevezendő termelvényünknek rengeteg állati és növényi ellensége van s nem a kellő erélyel védekezünk a kártevők ellen, mely körülmény természetesen a termelvények rovására megy, — úgy mennyiségileg, mint minőségileg.

Mint már ismertettem, az ország 42 növényvédelmi körzetre van felosztva, — ezek között a debreceni a 10-ik körzet. A növényvédelmi szolgálat vezetőség, helyi megbizottak útján vesz tudomást, a kártevők kisebb vagy nagyobb fellépéséről és az okozott károkról, — ezért ha a megbizottak megjelennek a tanyákon és a földeken, felkérem a földbirtokos vagy bérlő gazdákat, — hogy ne ellenségesen, hanem szivélyesen fogadják a megbizottakat és őket fáradságos, önzetlen, fontos és közérdekű szolgálatukban mindenképen a legmesszebbmenőkig támogassák. Tárják fel és ne titkolják a bajokat, legyen az akár a mezőgazdaságban, szőlőben vagy gyümölcsösben. Közöljék a megbizottakkal minden a kértevőkkel kapcsolatos megfigyeléseiket, tapasztalataikat vagy kárszenvedésüket. Továbbá a tanyai kutyák támadásaitól védjék meg a megbizottakat, — nehogy kellemetlenségek és bajok származzanak ebből.

Azon reményben, hogy a gazdák meg fogják érteni a növényvédelmi szolgálat fontosságát és szükségességét, — úgy a saját, mint a közérdekében járuljanak hozzá ezen fontos növényvédelmi és nemzetvédelmi szolgálathoz, — olyformán ,hogy a megbizottaknak hozzák tudomásukra a fertőzéseket, bajokat és károkat.

NAGYLAKI KÁROLY
kertész.
növényvédelmi megbizott,
Dr. GULYÁS ANTAL
akad. növénytani tanár,
a 10. sz. növényvédelmi
körzet vezetője.

Földmüvelésügyi Minisztérium által engedélyezett
gyümöcsvédelmi
és
permetező-
szerek
gyári áron beszerezhetők
MAGYAR MEZŐGAZDÁK
SZÖVETKEZETE ÜZLETEBEN,
Debrecen, Hunyadi ucca 13.

— **A hortobágyi közlegelő ciframéneseiben legeltető gazdák figyelmébe!** A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is közli a hortobágyi ciframénesekben legeltető gazdákkal, hogy ez évben az állami mének julius 10-ig kinnmaradnak és fedeznek a Hortobágyon s julius 10-től a hó végéig a ciframénesi kancák a méntelepen fedeztethetők.

Görbe tükör

A GYENGÉDSÉG TETEJE

Kovácsné gyengélkedik. Természetes, hogy jöttek a látogatók, többek között egyik jóbarátnője is, a fején gyönyörű új kalappal. Kovács úr az előszobában útját állta a látogatónak:

— Ebben a kalapban nem mehet be.

— Miért?

— Mert az orvos minden izgalmat megtiltott a feleségemnek.

A NEMKIVÁNATOS LAKÓ

— Tegnap kivettem egy gyönyörű négyszobás lakást.

— És mennyit fizet érte?

— Azt majd annakidején a bíróság fogja megállapítani.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

Ősi módi homokbavájt lakásban, távol az autótülkös, benzinszagú világtól: Rigó-ucca 6. alatt

Rejtett robinsoni-lak a homokbányában — Csöndes élet, amelyet táplál: homokeladás feles ára, napszámosmunka, egy cseléd-fiú hatpengős bére, piaci hordárkodás, erdei galyszedés és az inségakció

A napokban a Rigó uccán jártam. Ez a hullámos, föl-le talajú, egysoros ucca a Homokkertet szegélyezi keleten s arról nevezetes, hogy annak leghomokosabb, legárvább része. Meg arról, hogy egyetlen zárt házsorának virágos kis ablakai, ritkán nyiló kis kapui Keletre néznek, valami kimondhatatlanul árva ámulattal...

Csöndes, szelid hangú ucca. Mégis milyen változatos: egyik háza fönt a dombon ,a másik meg lent a völgyben. Itt eperfa, ott meg alma, bólongató lombos fák... Néha itten, néha ottan vakkant párat a komondor, ha valaki arra jár...

Idegen itt ritka vendég. Szekér napokon át egy-kettő...

A régi trágyagyár mögött huzódik el az Igricz ucca: az utóbbi évek települései hozták létre. Az alacsony fekvésű Rigó útból indúl ki és emelkedve fut fel a Rigó ucca egyik magaslatára. Közben áttör egy dombvonulatot, mely észak-nyugat, dél-keleti irányban huzódik s a két uccával háromszöget alkot.

Bárki észre veheti, aki itt elmegy, hogy a dombvonulat részén homokbánya van, uccára nyiló külön ki és bejárattal. Látni kereknyomokat a sárga homokban, meg azt, hogy a domb egyik helyen alaposan le van nyirva: öblösödő mély karély nyúlik be a közepére.

Mitől pipál a domb?

Ennyit az uccáról magam is láttam. És még valamit, egy kis semmiséget. Ez a semmiség vékony, szürke füstcsík alakjában mutatkozott s a domb egy magas karélya mögül zsinórozott az égre...

— Ni-ni! — gondoltam meglepődve — a domb pipál... Gyerünk csak beljebb, nézzük: milyen dohányt szív...?

És mentem befelé a kereknyomokon... Gödrök, kupacok, sáncok, kelet felé egyre emelkedő, meredek, sárga homokfal: benne tenyérnyi rozsda-vörös csíkok. Párhuzamosan futó, vízszintes erek vörös-homokból.

Homok, — homok, — sárga-homok mindenütt: itt-ott fücsomó zöld foltja...

Balra embermagas zeg-zugosan haladó homoksánc: a domb elhordott testének meghagyott taréja. Egy helyen át van törve: ez itt a bejárat. A réstől balra száraz fagyökér barna halmaza.

— Aha... a dohány: ebből pipál a domb...

A bejárón át fúrcsa, hosszúkás, dobozforma udvarra lépek: magas homokfalak kerítik. Jobbra a végében alacsony, sima padka — négy-öt négyzetméternyi, — balra magas homokfalon áttört bejárat: nyitott kapu. Egy alacsony, kopott, foltos ruhájú asszony jön ki rajta éppen — mezítláb. Lehet harmincöt éves... A csodálkozástól megáll:

— Kit tetszik keresni...?

— Nem keresek én, jó asszony, senkit, csak meg akarom nézni ezt a furcsa dombot közelebbről: — hogyan pipál...?

Egy kicsit körülnéz, azután szeliden mosolyogva tessékel maga elé és belépünk a belső udvarra. Ez ugyanolyan skatulyaszerű,mint amaz, csak kisebb és több benne a látnivaló.

Közvetlenül a bejárattól balra ócska vasdarabokból összeállított szabad tűzhely: négy nyurga lába kormos, — hamú fehérlik alatta. Arrébb, — a sánc mentén gyökércsomó és pár keshedt tuskó heverész szana-széjjel. És lim-lomok, papirfoszlányok itt-ott, a sárga homokban.

Az udvar végében a sánc fölmagasodik és félkörívesen hanyarítja körül azt a kicsi kunyhót, amely itt hallgat hosszú hónapok óta a földbe süllyesztve, eldugva a világ elől.

Innen az udvarról is csak deszkabejárata, parányi homloka, és leföldelt, prizmaszerű sárga teteje látszik, melynek gerincénél a védősánc-karély legalább félméterrel magasabb.

Maga a kunyhó? Az bent van a földben, a domb testében.

A földlakás előtt kutyaól. Mellette barna kuvasz heverész. A nyakában rozsdás lánc csörren, amint fölkapja fejét és csodálkozva rámemeli okosan csillanó, szelid szemeit.

Az ámulattól meg se mukkan. „Hol jár itt ez az idegen, hova a madár is ritkán téved...?" — kérdi két okos szemével.

Egy homokvár ősi egyszerüségü berendezése

A földlakás belseje meglehetősen világos — a nyitott ajtón s a tető délre néző felén beépített, vastag üvegcserepekből összetákolt, két, kis ablakon hatol be a fény. — Levegője tiszta és száraz.

A tető vázát deszkadarabok, ócska lécek, száraz napraforgókórok képezik. A borítása: ócska pléh és kátránypapir darabok. Erre jön a 20 centiméternyi földréteg. Az egész tetőzet így támaszkodik két szárnya szegélyével a domb testéből kimetszett földfal peremére. Kivülről alaposan le van földelve, úgyhogy a víz levezetése is biztosítva van.

Most nézzük e robinsoni romantikájú kunyhó berendezését.

Az ajtótól balra találjuk a „pipát", azaz, hogy a tűzhelyet. Ez egy kis repedtoldalú, vörösre égett, araszny vaskályha. A tetején egy kislábosban leves rotyog. Krumplileves: benne árván úszkál egy-két tésztadarabka... A kályha csöve a földbe ásva vezeti ki a füstöt a felszínre s az vidoran kigyózik az égre a vastag földbástya mögül.

Im, így pipál a domb.

A kályhán túl apró lábú, alacsony deszkaasztal statisztál. Rajta: semmi. Mégis milyen beszédes, tiszta, sápadt arcával...

A kunyhó végében alacsony padka: földből. Lehet ülő- és lehet fekvőhely is, ahogy tetszik.

Jobboldalon a fal mellett két deszkából összerótt ágy egyvégtében: pokróccal és zsákdarabokkal leterítve.

A földfalba vert fafogasokon kopottas, foltozott ruhák lógnak.

A tető napraforgókóró bordázata közül pár fényesre súrolt kés, kanál és villa kandikál alá a padka melletti kis ládikóba, melyben nyolc csibe sürög-forog csipogva.

Lent, a sárga pamalyon három gyerek játszadozik: két kislány és egy fiucska.

Körülöttük három kis pelyhes kacsa lézeng furcsán tipegve. Időnként előrenyujtott nyakkal startolnak a földre szálló legyekre: persze azok pont az utolsó minutában szállnak fel a villámgyorsan csattanó fürge csörök elöl, csúfondárosan döngicsélve.

A kis-kacsák azonban lankadatlan szorgalommal folytatják ezt a szerintük bizonyára hasznos és szórakoztató vadászatot s diadalmas fecsegéssel kürtölik világgá, ha sikerül egy-egy legyecskének elcsipni a frakkját.

Ime Varga Sándor napszámos boldog családi fészke egy homokbányában.

Ő maga jelenleg a fancsikai faiskolában kapál napi 80 fillérért kenyéren és szalonnán. Néha a pénz helyett gyökeret, tuskót adnak neki napszámba s azt haza is szállítják a Rigó uccai homokvárba.

Tavaly nyáron jöttek ide — mindezt az asszony meséli — Botos és Stark mérnök urak homokbányájába felügyelőnek. Akkor építették ezt a romantikus lakot: két fia, ő és az ura, akit őszintén szeret is, mert jóravaló, dolgos ember. (Ezt ha nem mondta volna is el kellett volna ismernem, hiszen urának eme két jótulajdonságáról tanuskodott nemcsak ez a nagyszerű vár-kunyhó, — hanem az orrán párhuzamosan lefutó frisskeletű karmolás két kiáltó jele is...)

Miből él a homokvár ura, ha nem veszik a homokot

Harminc fillérért adnak egy szekér prima sárga-homokot s a bevétel fele az övéké. De az idén — ő nem is tudja mért — alig vittek egy pár szekérrel. Azért csak megvannak szerényen: az ura keres valami keveset, ő és 13 éves fia a piacra járnak ki délelőttönként csomagot hordani... az inségakció a téli nehéz hónapokon átmenti őket... Húsz éves fia cselédnek állott ellátásért s 6 pengőért havonta.

A tél bizony, bizony nehéz volt: inségmunka, népkonyhai koszt, fahordás a Fancsikáról hóban, hidegben... éjszakánként metsző hideg szél fütyörészett felettök, besüvítve a legkisebb hasadékon is, ilyenkor dideregve bújtak össze... összebújtak és melengették kegymást. És egyszercsak jött a tavasz: elolvadt a hó, kiszabadultak... és összetett kezekkel adtak hálát Istennek, hogy a telet így is átélhették — betegség nélkül...

Igy szakadozottan mondja el mindezt az asszony, akinek minden szava félig panasz és félig hála, egy kicsit sírás és egy kicsit öröm. De ez a kis öröm feledteti, bearanyozza a sírást, a szenvedést... és érzem, hogy szeret, hogy szeretnek élni — igy is...

Igy beszél... Nézem: öt éves, barnapirosarcú kislánya, hogyan játszadozik két szomszédgyerekkel a vár-kunyhó földjén napsugaras derűvel, „apást-anyást", — meg a kiskacsákkal, — a csibékkel...

Nézem, — nézem őket s valami névtelen, személytelen öröm kacag fel a szivemből... Látom az apát, az anyát s a tizenhárom éves fiut, amint jönnek hazafelé a lucskos, havas országúton... A hátukon villás kákóba rakott fával... Hazafelé az erdőről... Félnapig szedegetett gallyfa alatt görnyedve..., kimelegedve is fázós tagokkal... Este van, mire hazaérnek, csöndes, sötét este...

... Begyújtanak a kicsi, repedezett kályhába, az pillanatok alatt vigan dorombol, — világit is. — Négyen köréje kuporodnak melegedni s mialatt lassan majszolnak egy-egy darab kenyeret vacsorára ,kicsit fájó, kicsit boldog szívvel gondolnak a távollevő, a harmadik gyerekre, aki idegen gazdánál dolgozik havonta hat pengőért... Él a maga munkája után... Ó, milyen nagy dolog!

Igy látom őket — s így látom magamat is, mert valamikor így hordtam én is a fát a Fancsikáról, valamikor keserves-boldog diákkoromban hosszú éveken át...

... Azóta mást hordok, — a szivemben. Amint mindenki hordoz valamit önmagában..., ki könnyebbet, ki nehezebbet...

— Mielőtt elbúcsúznék, fölszaladok a homokbánya legmagasabb pontjára s onnan nézem meg mégegyszer, onnan fotografálom a lelkembe ezt a zeg-zugos sáncú, sokudvarú, meseszerű homokvárat a kedves, robinsoni kunyhájával, a magas, félköríves bástya-karélyával, mely eltakarja, — ezt az egész képet eltakarja a világ szemei elől...

... De a füst felszáll, felszáll a sáncok mögül... pipál a domb... és hírt ad... A világnak, amely különösen, hihetetlenül távol, de mégis megvan ettől a furcsa homokvártól.

Nagy Ferenc.

Nagysikerünek ígérkezik a Révész Bálint cserkészcsapat nagyerdei ünnepélye

Még élénken emlékezetében él Debrecen társadalmának az a nagyszabású, a társadalom minden rétegét megmozgató zászlóavató ünnepség, melyet mult év május havában a 967. sz. Révész Bálint cserkészcsapat rendezett.

Éppen ezért felkéri a csapat parancsnoksága mind azon koszorusleányokat és hozzátartozóikat akik tavaly a zászlóavatási ünnepélyükön részt vettek hogy most is teljes számban jelenjenek meg a csapat ünnepélyén.

Jegyek a Rózsa uccai Hangya fogy. szöv. üzletében válthatók oly minimális árért aemly lehetővé teszi, hogy a családok teljes számmal résztvegyenek.

Belépőjegy 30—20 fillér. Ebédjegy 80 fillér, szalonnasütés 50 fillér. Kombinált jegy melyben minden benne foglaltatik 1.20 P, gyermekeknek 60 fillér. Büffé. — Fonatos. — Zene. — Tombola és sok más érdekes lesz. Este külön villamos fog a vendégek rendelkezésére állni. Az ünnepély 8-án, vasárnap lesz s a klinika végétől a pallagi uton cserkészek fogják az utat mutatni, mely a kirándulás helyére vezeti el a résztvevőket.

KÖNYVESHÁZ

MUSSOLINI:
A FASIZMUS ALAPELVEI.

Fordította Csobán Endre. A Monti Kör kiadása.

A Monti Kör kiadásában megjelent Mussolininek az a kis munkája, amely először foglalja össze egységesen a fasizmus legfontosabb gondolatait. A Monti Kör vállalkozásának az értékét az adja meg, hogy eddig még nem jelent meg magyar nyelven olyan könyv, amely a fasizmus elméletét tárgyalta volna. A magyar közönség most Mussolini fogalmazásában olvashatja, hogy mi a fasizmus. — Maga a munka két részre oszlik. Az első rész filozófiai, szociológiai és politikai alapon tárgyalja a fasizmus alapvető eszméit. A második rész főképpen a fasiszta politikai és társadalmi rend vezető gondolatait ismerteti. Külön harmadik részül csatlakoznak ehhez a két részhez azok a jegyzetek, amelyeket Mussolini a tanulmány első részéhez írt. Ez a huszonkét jegyzet a maga meglepően változatos témájával maga is érdekes olvasmány. Minden könyvkereskedésben kapható. Ára egy pengő.

* * *

A GRÓFKISASSZONY
Irta: Edgar Wallance.
Fordította: Fekete Oszkár dr.

A bűnügyi regénynek és a romantikus szerelmi regénynek elemei keverednek egészen különös, eredeti ízzel és tarkasággal ebben a mindjárt kezdetben megragadó, érdekes regényben. Az író az emberi érzések leghatalmasabbjának, az anyai szeretetnek heroikus önmegtagadását vetíti elénk az írásművészet legtisztább eszközeivel és oly lebilincselő közvetlenséggel ,amit csak humorának kifogyhatatlan szellemessége tud felülmúlni, úgy, hogy változatos hangulataival újra meg újra bámulatba ejti az olvasót. Nem tudjuk, hogy a meseszövés könnyed frissesége, az eseményekben lüktető drámai erő, vagy az egymás után felvonuló regényalakok mesteri rajza fogja-e meg inkább a fantáziánkat; csak azt érezzük mindvégig, változatlanul, hogy igazán rendkívüli író páratlan zsenijének a rabjai lettünk. Az élvezetes és felemelő hatású regény a Palladis Félpengős Regényeinek sorozatában jelent meg és Fekete Oszkár dr. fordította.

—

A KACAGÓ ARC.
Irta: H. L. Gates.
Fordította: Kosáryné Réz Lola.

„Uristen! Megőrültem...?! — kiáltja Farley rekedten, amint meglátja az ördögi arcú, vigyorgó szobrocskát íróasztalán, ott, ahol imént még a tintatartóba mártotta be tollát. Ugyanez az arc volt, amely már hetek óta üldözi őt lidércnyomásos, nehéz álmaiból! És ő, aki a kábítószerek ellen küzdő nemzetközi liga megbizásából két, veszedelemekkel teli, nehéz esztendőt töltött kinn Ázsiában, egyszerre úgy érzi, hogy ismeretlen veszedelmek titokzatos hálója veszi körül. San-Francisco közepén, a saját jól védett kényelmes otthonában, az íróasztalánál, de még álmaiban sincsen biztonságban... A regény elejétől végig izgalmasan, rohanó tempóban emelkedik a fantasztikus és mégis meggyőzően ható végkifejlés felé. „A kacagó arc" egyik legérdekesebb kötete a „Palladis Félpengős Regények" című sorozatnak. A kiváló gonddal végzett fordításért Kosáryné Réz Lolát illeti elismerés.

—

ÉDESANYÁM, HOL VAGY?...
Irta: B. Czeke Vilma.

Legtöbb gyermek épp oly magától értetődőnek veszi, hogy van édesanyja, mint ahogy van levegő, meg nap és nem is gondol arra, hogy ez lehetne másképpen is. Ezért aztán nem is jut eszébe, hogy boldog örömet és hálát érezzen e boldogító csodáért — Isten és az édes anyja iránt. B. Czeke Vilma regénye olyan kisfiú sorsát rajzolja, aki elszakad az édesanyjától és hosszas megfeszített küzdelmet kell vívnia, hogy megtalálhassa. Emberi és bájosan gyermeki szívvel irott könyv ez: olyan édesanya írta, aki a gyermekségből teljesen meg tudta menteni mindazt a lelki kincset amivel Krisztus szava szerint a „gyermekekhez hasonlatosoknak" kell maradnunk. Az ízléses kiállítású, keménykötésű könyv Márton Lajos művészi illusztrációival jelent meg. Az ára 2 pengő.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

ABBAZIA
PALACE HOTEL BELLEVUE

Közvetlenül a tengerparton a strandfürdő átellenében. — Leszállított pensió árak. Hosszabb tartózkodásnál és családoknál kedvezmény. — Teljes pensió összes mellékköltségekkel már napi 11 pengőtől. — Pengőbefizetés. — Felvilágositás és szobarendelés Budapesten, az állandó irodában, Carlton szálló. (Telefon 889—70.)

Két pályadíjnyertes amerikai gyerek Debrecenben

Érdekes vendégek érkeznek 11-én, szerdán délben a budapesti gyorsvonattal Debrecenbe. Az amerikai magyar ifjuság képviselői, *Bencze* Erzsébet és ifj. *Kovács* Andor jönnek el Debrecen városának megtekintésére Nagy Józsefnek, a Külföldi Magyarok Világkongresszusa titkárának képviseletében.

Az Amerikai Magyar Népszava a tél folyamán pályázatot hirdetett az Egyesült Államokban született magyar ifjuság körében olyan irásbeli dolgozatra, melyben azt kellett megirni, mit tudnak szüleik szülőföldjéről, Magyarországról. A legjobb dolgozatok pályadija: hajójegy Magyarországba és az itt tartózkodás alatt minden költség fedezése.

A két legjobb dolgoztot Bencze Erzsébet Trenton, N. Y. hivatalnoknő és ifj. Kovács Andor, Brownsville, Pennsylvania tanitójelölt irták. Ifj. Kovács Andor édesapja Brownsvilleban a magyar bányászok református lelkésze és az ő dolgozatában csendül fel az a kivánság, hogy szeretne Debrecenbe eljönni, mely városról annyit hallott mesélni az édesapjától.

A két pályadijnyertes ifjut vendégül látó Külföldi Magyarok Szövetsége teljesiti ifj. Kovács Andor kivánságát és elhozza két napra őket Debrecenbe.

Két boldog fiatal emberrel ismerkedik meg Debrecen közönsége: akik eljöttek az „óhazába", amit eddig csak szüleik elképzeléséből ismertek.

A körtegyémánt

Amerikai bűnügyi regény. Vécsey Leo fordítása. | **Irta: RICHARD E. ENRIGHT, Newyork volt rendőrfőnöke.**

(25)

Isabel küldöncért telefonált, akit autóba ültetett s kezébe adott egy összehajtogatott sürgönyt, aztán elrobogott vele együtt Green-Good Annie lakása elé. A küldönc beesengetett s azalatt Isabel a falhoz simulva várt tettre készen.

Mint előre látható volt, az ajtót nem nyitották ki. Többszöri csengetésre szólalt meg csak belülről egy halk, óvatos hang:

— Ki az? Mit akar?

— Sürgönyt hoztam Hayley Anna asszonynak.

— Dugja be az ajtón alul! — mondta a rekedt hang suttogva.

— Nem lehet, kérem. Alá kell írni.

Rövid dörmögés után kinyílt az ajtó egy ujjnyira. Isabel nem volt látható.

— Adja hát ide! — mondta az öreg asszony.

— Először tessék aláírni és fizetni két centet — mondta a jól megfizetett küldönc. — Csak aztán adhatom át a sürgönyt.

Az ajtó még egy kicsit jobban kinyílt, mire a küldöncfiú a lábát a küszöbön belül szorította. Isabel odaugrott és ketten teljesen kinyitották az ajtót.

Mire Green-Good Annie magához tért meglepetéséből, már benn volt Isabel.

— Annyért jöttem — mondta egyszerűen.

— Nincs itt. Ki innen a házamból! — rikácsolta a vénasszony izgatottan, miközben szürke haja szanaszét fo[illegible] ködött. — Ki fogom dobni innen!!

— Anny nélkül nem megyek el! — felelte nyugodtan Isabel.

— Rendőrt hivatok! Ugy vitetem el innen! — toporzékolt az öreg nő.

— Helyes. Én csak azért nem jöttem rendőrrel, mert azt hittem, inkább ideadja a gyermeket, semmint börtönbe kerüljön. Hát csak hívja azt a rendőrt!!

— Mit akar tőlem?

— A gyermeket.

— Rám bízta az apja.

— Csak hívja a rendőrt, kérem. Cadmise bizonyára szívesen jön el tanuskodni ön mellett, mert én be fogom vádolni gyermekrablás címén.

— Cadmise szökésben van...

— Akkor talán van valami írása arról, hogy a gyermek apja magára bízta a kis lányt? Mert nekem van!

— De, ha mondom, hogy nincs itt a gyermek. Könnyen megtalálhatja... Csak a... testvéremnél van a külvárosban.

A vénasszony hangja remegett a visszafojtott izgalomtól, körmei belevésődtek ráncos kezébe.

— Remélem, tudja, hogy nem hiszem el, amit mond — volt Isabel hűvös válasza.

— Mondom, hogy nincs itt. Menjen haza szépen, inkább elküldöm önhöz. Esküszöm a szent Bibliára, hogy nincs itt, csak menjen el!!

— Ha igazat mond, akkor nem fogja ellenezni, hogy átkutassam a lakást — mondta Isabel és már meg is indult az egyik ajtó felé.

Az öreg nő odaugrott melléje és megragadta a kilincset.

— Ne merészelje! — ordította magából kikelve. — Nincs joga betörni a lakásomba és itt kezdve garázdálkodni. Micsoda eljárás ez?

Isabel minden fiatal életereje ellenére sem bírt a vén asszonnyal, aki nőstény majomhoz hasonló dühvel és erővel küzdött, hogy a kilincsről eltávolítsa a lány kezét. Szinte félelmes volt, Isabel arra gondolt, ha sokáig ellenáll neki, csontos ujjait az ő fiatal nyakába mélyeszti majd. Rémülten nézte, a kilincset elengedte.

Pár pillanatig dermesztő csönd volt, majd apró, mezítlábas lépések közeledtek az ajtó túloldalán és egy kedves, panaszos hangocska szólalt meg:

— Anny éhes! Hol vagy Annie?

Az ajtót párnás gyermekkéz kopogtatta meg... Isabel bámulva látta a pillanat alatt végbement változást az öreg asszonyon. Arcáról eltünt a borzalmas kifejezés, el a düh és áradó anyai szeretet ömlött el rajta. Szeme, mely az előbb még szikrát szórt, most maga lett az odaadó lágyság.

Green-Good Annie kisimította kócos haját a homlokából és mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, olyan kedvesen fordult oda a fiatal lányhoz:

— Hallja ezt? Hát nem angyal ez a gyerek? Éhes! És én adhatok neki enni!!

És édes, gügyögő hangon folytatta az ajtó felé fordulva:

— Jön már Annie, szivecském! Hoz neked valami nagyon finomat, amit szeretsz!!

Odafordult megint Isabelhez és könyörgön mondta:

— Ne veszekedjünk az ártatlan kis lélek előtt! Később egy csésze tea mellett majd úgyis megegyezünk.

— Igaza van — bólintott Isabel.

Most kinyílt az ajtó és belépett rajta a drága kis lány, akit mindketten oly nagyon szerettek.

Isabel kénytelen volt megállapítani, hogy a gyermek ruhája tiszta, arcocskája rózsás s haja ápolt és rendes. Cuppanó csókot nyomott előbb az öreg nő ráncos arcára, majd Isabelhez futott kitárt karokkal.

Annie féltékenyen nézte ezt és ösztönszerűleg az előszobaajtó elé állt, hogy ne menekülhessen ki azon a fiatal leány a gyermekkel. Ám úgy látszott, erre nem volt szükség. Isabel gyöngéden megölelte, csókolta a kis Annyt, de eszébe sem volt újra harcot kezdeni.

— Menjünk a konyhába — mondta az öreg asszony. — Van jó kínai teám és friss teasüteményem. Anny tejecskét kap mazsolás kaláccsal. Mindig pasztőrizált tejet veszek ám a kicsinek, drága, de jobb, mint a másik.

Isabel leült egy székre a tiszta konyhában és közben arra gondolt, hogy milyen furcsa az élet. Itt ez az öreg nő, aki élete javarészét börtönben töltötte, ha szabadlábon volt, csalt és lopott s most pasztőrizált tejet vesz a gyermeknek és meghalna érte, úgy szereti...

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Nősülne
két intelligens önálló iparos hozománnyal. Leveleket kiadóban, Jelige 37-32. 531

Levelezés

Napfényfürdő
— ruganyosságot, szépülést eredményez, napégés — ránckképződést, szeplősödést szavatoltan megakadályozhatja „Vitamenthoillal". Földes vegyész, Bika-épület, Vígmozinál. 529

Margit-
szálloda (pensio) megnyúlt a Halász-féle vendéglőben (Margit-fürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezás. Nyaralóknak, üdülőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz. Stadionhoz villamos megállónál. Telefon 10-24. 373

Kedves igazgató úr!
Vasárnap délután 5 és 6 között a Templomkertben várom, egy szál rózsa lesz nálam, eső esetén a Kollégium feljáratánál várom. 3150

Betöltendő állás

Kifutófiú
felvétetik, ki nyomdában volt előnyben. Merkur, Hatvan ucca 29. 29

Orth.
izr. családból való szerény igényű tanítónőt keresek szeptemberre, aki két leányomat az első polgáriba előkészítené. — Német nyelvet bírók előnyben. Ungár Ignác, Földes. 480

Jó
kézimunkás szabósegéd felvétetik, rGóf Leiningen ucca 6.

Jó családból
való tanulólányt felvesz Frici kalapszalon. 506

Hetes,
tisztességes, nős, gyermektelen, ki házmesterséget vállal, felvétetik. Cím kiadóban.

Kifutófiú
azonnalra felvétetik. Fischer, Degenfeldtér 2. sz. 3144

Szikvízgyáramba
munkásfiút vagy leányt azonnal felveszek, Csokonai u. 28. 36

Fiatal
csinos bejárónő étkezdébe felvétetik. Wesselényi u. 1. szám. Jelentkezés vasárnap és hétfőn d. u. 3—5 óráig. 696

Kifutófiú
felvétetik Müasztalosok Szövetkezetében. Jelentkezés Nyiri műasztalosnál, Piac u. 7. 1004

Bejárónő
heti kétnapi munkára felvétetik. Kölcsey 15., második ajtó. 687

Csizmadiasegéd
zsíros munkára fölvétetik. — Pesti u. 53. sz. 533

Konfekció-szabósághoz
kézilány és szabósegéd felvétetik. Széchenyi u. 26.

Fiatal
leány, jó erkölcsű, megbízható, szorgalmas, tisztaság- és rendkedvelő, mindenesnek jelentkezzék. Búsi 19. szám. 3140

Kézilány
férfiszabósághoz fölvétetik. — Piac u. 60. 539

Jó munkás
fodrászsegéd felvétetik Forgácsnál, Arany János u. 2. 3102

Állást keresők

Gyermekszerető
jobbleány szerény dijazásért bejárni ajánlkozik. Homok u. 117. 525

Alkalmazást
keresek megbizható, szorgalmas felelősséggel, hosszú bizonyítványnyal, biztosítékkal. Móric u. 34. 522

Izraelita
bejárófőzőnő éves bizonyítványokkal kisebb háztartáshoz ajánlkozik. Bethlen ucca 8. sz. 515

Ingatlan

Részletre házat
vehet tisztviselő kevés előleggel, többit tetszés szerint fizetheti. Maróthy 24. délután. 518

Ondódon,
Fáy-dülőn C. 35. számú huszonöt és fél katasztrális hold és a Fancsikán 46. számú huszonnégy és fél hold tanyásbirtok haszonbérbe kiadó. Értekezni vasárnap délelőtt 8-tól. Pereces u. 26. 3087

Eladó
ondódi föld, 5 hold a Péterfia dülőben, a látóképi csárda mellett. Értekezni dr. Hódy ügyvéd, Széchenyi ucca 1. 3096

Erzsébet ucca 17.
sz. ház vagyonmegosztás miatt jutányosan eladó. — Bővebbet hétköznap bármikor. Pesti u. 7. 691

2 hold
szőlő, 40 és 20 hl. hordók eladók. Rákóczi u. 16. sz. 3123

Ondódi
állomásnál 14 hold föld bérbeadó szeptemberre. Nap ucca 1. sz. Vassnál. 3098

Modern
4 szobás kertes ház eladó. Széchenyi ucca 100. 688

2700 pengőt
jövedelmező ház Hajnal u. 27. eladó. Értekezni: Csapó 67. 3093

Kiadó
33 kat. hold tanyásbirtok, — szemben a nagycserei vasútállomással, kövesút mellett. Magoss György tér 30. 3101

Eladó
családi ház részletre, Kerekestelepen, gyümölcsös, országos méhcsaládok. Érdeklődni Téglaskert, Basahalom u. 5. 3110

Ebesen
62 hold elsőminőségű fekete föld sok épülettel kiadó. Bárczi ucca 3-B. 3111

Gyönyörű
fekvésű házhely szőlővel, őszi barackkal beültetve, családi okok miatt olcsón eladó. Csapókert, Mátyás király ucca 14. 3104

Elepen
81 hold föld kiadó. Értekezni József kir. herceg ucca 61. sz. 3114

Parcellák
Monostorpályi uti Lengyel telepből harmincpengős részletre kaphatók Julow ügyvédi irodában. Szent Szent Anna 10. 3116

2700 pengőt
jövedelmező ház, Hajnal u. 27. eladó. Értekezni: Csapó u. 67. sz. 3094

Kiadó
33 kat. hold tanyásbirtok, — szemben a nagycserei vasúti állomással, kövesút mellett. — Magoss György tér 30. 3101

Eladó ház
Magoss György tér 13. alatt, egyemeletes, kétrendbeli 6 szobás lakással, minden komforttal, masszív épület, igen előnyös vétel! Értekezhetni dr. Hódy ügyvédnél, Széchenyi 1. 3095

Gyönyörű
virágos udvaros uri családiház huszonkettőezerért eladó. — Nyolcezerrel átvehető. Eötvös 9. Péterfiából. 3115

Ajtó u. 41.
számú ház minden elfogadható áron eladó. 673

Eladó ház
Magoss György tér 13. alatt, egyemeletes, kétrendbeli 6 szobás lakással, minden komforttal, masszív épület, igen előnyös vétel. Értekezni dr. Hódy ügyvédnél, Széchenyi 1. 3095

Kiadó lakás

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari lakás a város központjában, — Bethlen ucca 50. szám alatt kiadó. 484

Háromszobás,
esetleg kétszobás fürdőszobás úrilakás augusztusra kiadó. Simonffy ucca 10. 503

Háromszobás
udvari lakás, 1 szobás mellékhelyiségekkel azonnalra vagy augusztus 1-re kiadó. Arany János 45. 482

Csinosan
bútorozott szoba szép fenyves udvarban, teljesen különbejáratú, kiadó. Esetleg nyaralóknak is. Cím Független Ujságnál. 516

Piac 44. alatt
szép butorozott szoba kiadó. 31

Kiadó
azonnal szoba, konyha, kamara, mellékhelyiségek. Külön udvar, fürdő közelében. Csapókert ucca 3. sz. 3146

Kiadó
augusztusra háromszobás hallos kertes villa mellékhelyiségekkel. Ugyanott villatelek eladó. Felvilágosítás délután Kardos ucca 21. 680

Szoba,
konyha, speiz, villanyvilágítással, jószágtartással azonnal kiadó. Monostorpályi ut 26. 28

Különbejáratú
nagyon szépen bútorozott uccai szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., I. jobboldal. 594

Augusztus
egyre két szoba mellékhelyiséggel kiadó. Deák Ferenc ucca 22. szám. 541

Négy-,
három-, kettőszobás modern parkettes lakások kiadók. Széchenyi u. 23. 486

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba kiadó. Deák Ferenc ucca 22. 540

Kiadó
különbejáratú tiszta szoba esetleg két személynek, más célra is alkalmas. Csapó ucca 19. sz. 507

Kiadó
augusztus 1-re egy szoba, konyha, kamra külön nyárikonyha és pince fáskamara. Nyil 13.

Bútorozott
szoba előszobával 15-re kiadó. Magoss György tér 28. sz. 3143

Különbejáratú
igen szépen berendezett uccai szoba kiadó. József kir. herceg 35., I. jobbra.

Két
szoba, konyha, fürdőszoba s mellékhelyiségekkel ellátott udvari lakás augusztus 1-re kiadó. Boldogfalva u. 11. Megnézhető délelőtt 10—12 és délután 2—5 óra között. 3138

Elegánsan
bútorozott uccai szoba kiadó fürdőszoba használattal. Püspöki palota, I. kapu, II. 50.

Két
szoba, konyha, speiz, fáskamara olcsón kiadó. Péterfia u. 55. 672

Penzió,
Simonyi út 11., szobák ellátással, strandhoz közel, kiadók. 526

Uccai
különbejáratú szoba üresen — vagy egyszerűen bútorozva kiadó. Kölcsey 18. 3141

Bútorozott
szoba kiadó. Kálvintér 5. Keresztépület. 530

Ujonnan
kifestett modern komfortos három- és kettőszobás lakások azonnalra jutányosan kiadók. Hatvan u. 70. sz.

Háromszobás
abszolut komplett lakás augusztusra nagytemplom melleltt kiadó. Érdeklődni dr. Pokolynál Bethlen u. 40. 3118

Kétszobás
udvari lakás (féregmentes) — mellékhelyiségekkel csendes, virágos udvarban kiadó. Szent Anna u. 34. sz. 694

Olcsó lakás,
egy szoba, konyhából álló, azonnal kiadó. Meszena ucca 2. szám alatt. Értekezni dr. Papp Endre zárgondnoknál, — Batthyány ucca 14. sz. alatt. 3051

Kettőszobás
csinos lakást keresek augusztus 1-re Hortobágy malom környékén. Kepes, Nagyvárad u. 13. szám. 34

Egy
uccai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha szép fás udvarban kiadó. Apaffy ucca 20. Apaffy ucca 20. 106

Különbejáratú
szép, világos butorozott szoba kiadó. Piac u. 73. emelte. 527

2 szoba,
fürdőszobás lakás augusztus hó 1-re kiadó. Hatvan ucca 37. sz. jobbra. 500

Háromszobás
komfortos lakás augusztus hó 1-re kiadó. Bethlen ucca 40. 537

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai szoba kiadó. Széchenyi lcca 12. 527

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba azonnalra kiadó. Simonffy ucca 9. 536

Háromszobás
modern lakás kiadó. Cím: Szent Anna u. 22. 2998

Uccai
három szoba, elő-, fürdőszoba, minden mellékhelyiség, szép virágos udvar, jutányos lakbér, aug. 1-re kiadó. Csokonai ucca 44. 692

Háromszobás
uccai lakás mellékhelyiségeivel augusztusra kiadó. Rákóczi ucca 36. sz. alatt. 675

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz, mosókonyha. Ebédlőkredenc eladó. Teleki u. 32. 3137

Egészséges
szoba, konyha, speiz azonnal kiadó, disznótartás megengedve. Szondi u. 6. Tócóskert. 3103

Kiadó
2 nagyobb szobás urilakás és 2 kisebb szobás külön mellékhelyiségekkel augusztusra Varga ucca 41. 3105

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fütés, lift. Szent Anna és Varga ucca sarok. 3089

Kétszobás
kisebb lakás parkirozott, napsugaras, csendes udvarban kiadó. Lorántffy u. 13. 3106

Kiadó
augusztusra négyszobás, fürdőszobás lakás. József királyi herceg ucca 38.

Kiadó
két szoba, konyha, speiz azonnal. Késes ucca 86. sz. 677

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó, esetleg fürdőzőknek is. Rákóczi 35. 532

Garzon
nagyszoba, előszobával kiadó tisztviselőnek. Maróthy 24. sz. délután. 517

2 szoba,
előszoba, pincekonyha augusztus 1-re kiadó. Domb ucca 22-a. 524

Különbejáratú
uccai csinosan bútorozott szoba fürdőszoba használattal — azonnalra kiadó. Gr. Degenfeld tér 1C., I em. Króh Vilmos. 527

Egy
nagy pinceszoba 15-re kiadó. — Irinyi u. 7. szám. Uj csendőrpalotánál. gyanott alig használt női ruhák eladók. 682

Lakást keresők

Keresek
egy szoba, konyhás lakást a Piac ucca közelében. Címeket a kiadóba „Pontos fizető" jeligére 32

Kétszobás
mellékhelyiséges lakást keresek a Piac uccán, vagy közelében. Címet a Független Ujsághoz kérem leadni. 5

Üzletrész
műhelynek, irodának olcsón — azonnal kiadó. Kontz üzletében, Kálvintér 5. 528

Üzletek

Sütőde
házzal együtt olcsón eladó, esetleg kiadó. Cim a kiadóban. 523

Üzlethelyiség
azonnalra is kiadó. Széchenyi ucca 23. 487

Üzlethelyiség
elsejére kiadó Csapó u. 72. sz. 502

Forgalmas
helyen bevezetett fűszerüzlet kiadó. Ugyanott egy szoba, előszoba, konyhás lakás. Cím a kiadóban. 693

Egy
jóforgalmu üzlet házzal együtt és teljes berendezéssel azonnal eladó. Az üzlet, füszer, trafik és italmérés iengedéllyel rendelkezik. Cim a kiadóban. 498

Bégán-csárdát
átadnám berendezéssel és kuglizóval együtt. Mikepércsi út 5. szám. 671

Tisza-palotában
Rózsa uccai fronton hentesbolt más célra is azonnal kiadó. — Házgondnok d. u. 4—5-ig. 3003

Üzlethelyiség
Rákóczi piacnál kirakattal, — Csapó u. 41., Értekezhetni: Szent Anna 7. sz. 3112

Eladás

Singer varrógép
pályaasztal (komót), női ruhák eladók. Megtekinthetők: 9—11 Werbőczy ucca 2., III. 1. 535

Eladó
elköltözés miatt háromajtós előszoba gardrob szekrény, — széntartó, üvegek, deszkák, éléskamrapolc, Arany János u. 2., II. em. 9. 25

500-as
kitűnő Méray-motorkerékpár eladó Bartha késesnél, Széchenyi 1. 532

Tégla és cserép
legjobb minőségben kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából, Fürdő u. 2. Telefon 26-10.

Sírkőeladás
a Debreceni Műkőgyárban. — Fürdő ucca 2. Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-93. Rendkívüli árleszállítás. 280

Eladó
egy négyhengeres motorkerékpár. Miklós u. 23.

Félháló
világos tölgy (garzonnak), — konyhakredenc és asztal, függönyrudak, edények, mosókatlan üsttel eladók. Kishegyesi út 29. 562

Csipkék
divatgombok, összes rövidáruk legolcsóbban óriási választék — Csipkeszaküzlet, Püspöki palota 302

Ujlétai
sajátterméső kellemes ízű fajboraimat cséplésre 44 fillértől árusitom. Árpádtér 33. (Homok ucca sarok.) 499

Cserkészkalap,
nyakkendő, használt fiúruhák eladók. Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 629

Cséplésre
Ia. hazai darabos szén legolcsóbban Vágó fatelep, Híd ucca 12. Telefon 21-31. 475

Függönyök,
ágyteritő, díszpárna eladó. Csapó ucca 31. Függönyvarroda. 513

Eladó
egy porcellán mosdókészlet és filz, szőnyegek, Kishegyesi út 29. 1

Használt
butorok, komondor kutya eladó. Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő ucca 2. 516

Tűzifa,
száraz, cser-, tölgy-, akác-, nyár hasábból aprítva, 100 kg-ot már haza szállítva, míg a készlet tart, 3.20-ért számít Halász Bertalan tűzifa- és szénkereskedése, a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4295

Perzsaszőnyegek
barokk ebédlő, fürdőkád kályhával, amerikai iróasztal eladó. Pereces 13. délután. 519

Egy
háromajtós barna előszobaszekrény és teljes diófa ebédlő eladó. Széchenyi u. 100. 689

Érdekes csigagyüjtemény,
kb. 800 darab, egészben eladó. Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

Csepel
motor alkatrészek Tóth Gyula vasüzletében kaphatók. 3142.

Földieperpalánta
eladó. Kertészt feles munkára jövőre felveszek. Homok ucca 72. szám. 678

Egy
sárga daxli patkányfogó kutya eladó. Dugovits Titusz u. 12. sz. 695

Szalongarnitúra,
vitrin és tálaló eladó. Szent Anna ucca 22. 3079

Szürke
férfiöltöny használt állapotban olcsón eladó. Rákóczi u. 50., balra 3. ajtó. 2998

Egy
jókarban levő oldalkocsis motorkerékpár eladó. Diószegi u. 20. sz. 3107

Chevrolet-autó,
üzemképes, eladó. Kellő garanciával esetleg részletre is. — Csapó ucca 10., az udvarban. 8

Eladó
egy rózsafa tárogató, keményfaágyak és szekrények. Csapó u. 49. szám. 3091

Motalko
literje 40, könnyű benzin 54 fillér. Padlóolaj kilója 48, speciális autó- és motorkerékpárolajok, valamint felszerelési cikkek legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében Debrecen (Halköz). Telefon: 16-09. Az angol Dunlop pneumatik lerakata. 433

Cipőszükségletét
szerezze be Nagy Béla cipőüzemében. Raktáron tartok kizárólag saját készítményü divatcipőket nagy választékban, állandó kész raktár. Degenfeld tér 11. Király fűszeres mellett. 33

Fajgalambok
túlszaporodás és — helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladó. Apaffy ucca 20. 144

Egy
balkaros és egy Stanz-gép olcsón eladó. Thury András u. 16. szám. 538

Fürdőkádak,
vendég- és nyugágyak, tűzhelyek, üstök, üstházak, gumicsövek Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 3061

Építési
állványanyagok, gépek, szerszámok telekeladás miatt minden elfogadható áron sürgősen eladók. — Érdeklődni: Telefon 31-30. 534

Kerékpárok,
motorkerékpárok, autószerelés, műszaki cikkek, kenőolajok, — üzemanyagok nagy raktára Királynál, Royal-épület. 396

Olcsó
keppasztott baromfi, új liba, új ruca kilója 1 P és 1 P 10, naponta friss. Csapó u. 33. sz. Ipariskola-épület. 364

Csépléshez
bor, jóízű, nem savanyú, 5 liter vételnél 40 fillér. Pálinka legolcsóbban Dénesnél, Cegléd ucca 22. sz. 3149

Foxi,
tiszta faj, eladó. Pereces ucca 20. szám. 697

Árverésen
vett női téli, tavaszi kabátok, ruhák, gyermekbundák, fekete, rövid körpáncélos zongora eladó. Domb u. 20. sz. 701

Garzon hálóbútor,
mahagóni komplett ebédlő, — ebédlőszőnyeg, konyhaberendezés, beszélő papagály olcsón eladók. Teleki u. 94., keresztépület.

Eladó
egy keményfa, 5 mázsáig mérhető mázsa. Dembinszky ucca 12. sz. 700

Vétel

Motorkerékpárt
jó állapotban levőt keresek megvételre. Kiss „Hortobágy" malom. 514

Kényszerköcsönt"
legmagasabb árban veszek. — Miklós u. 13. 472

Ülőkád
jókarban levő megvételre keresetik Schwartz, Szepességi u. 43. szám. 30

Tankönyvet
zsidó gimnázium III. osztályába megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 3

Patkányfogó
kutyát veszek. Mező Ármin fatelep. 542

Szinházi Élet
1932—4. évit, Pesti Hirlap könyveket 250, számtól veszek. Aczél antiquarium, Széchenyi u. 2. 504

Anyarozsot
és kőrisbogarat szárított állapotban legmagasabb napi árban vesz „Tisza" gyógyszertár, — Debrecen, Magoss György tér 9. sz. 2672

Faj kölyökkutyát
veszek. Cím a kiadóban. 3152

Keresek
megvételre 130x250 cm. kamarában használható stelázsit. Címet kérem a kiadóba „Augusztus 1." jeligére. 69

Dóczi
polgárista I. osztályos könyvek eladók. II. oszt. veszek. Munkás u. 11. sz. 676

Pénz

Házra,
földre kölcsönt azonnal folyósíttatik. „Volt igazgató" jeligére levelet kérek. 3113

ELŐNYÖS SZEMÉLYKÖLCSÖNT
kaphatnak állami, városi bank, magánalkalmazottak (tisztviselők) iparosok kereskedők és nyugdíjasok lakbértörlesztéssel is.
JELZÁLOGKÖLCSÖNÖK
olcsó kamattal; privátpénzt, bankpénzt, egy-tíz évig bárminő ingatlanra, birtokra, telkekre, házrészekre másodhelyre is folyósítok.
HARRACH OTTÓ Budapest, Baross u. 19. (Válaszbélyeg.)

Bútor

Gyermekkocsit
csak a debreceni Vasbútorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmányát vegyük. Beszerezhető közvetlen a gyártelepen és a városi mintalerakatban, Piac ucca 70. 4339

Butorok
komplett hálószobaberendezés, konyha, háztartási cikkek, edények, elköltözés miatt igen olcsón eladók. Megtekinthető Simonffy u. 7. III. e. 2. ajtó, lehetőleg délután 2—4 óráig. 566

Rádió

Rádió,
hálózati, háromlámpás, egybeépített hangszóróval, nagy hangerejű, 45 pengőért eladó. Csapó 86., műszerész. 3145

Oktatás

Szünidei
német nyelvtanfolyam. Gyermekeknek, csoportos tanítás. Olcsó tandíj. Garantáltan biztos eredmény. Jelentkezés elsejéig. Kigyó ucca 34. 570

Naményi
gyorsíró és gépíróiskolában nyári tanfolyam kezdődik kedvezményes tandíjjal. Állandó beiratkozás Miklós ucca 8. sz. 3021

Okleveles
tanár javító vagy magánvizsgára előkészít. Vígkedvű Mihály ucca 14. szám. 3151

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nippek, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. Kiégett villanyégőket vásárlásnál beszámítok 24—30 fillérbe. — Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 4383

Garantáltan
jó tejet házhoz szállítok. Bethlen u. 40. szám, házmester. 3119

Kilós maradékok
krepdesin és bembergek ruhákravalók, megérkeztek. Tiszapalota, Degenfeld-tér. 194

Fehérneműt
legolcsóbban csak nálam varrasson. Kifogástalan munka. — Kelengyét részletre is. Dózsáné, Kút u. 62. 3083

Nyolcas magánjáró
s négyes huzatós gőzgépre jutányosan vállalok cséplést. Arany János ucca 10. Keresztépület.

Úriszabóság
Piac u. 56. Menetjegyiroda mellett. Tropical öltönyök 55 pengő. 328

Kádfürdő 24 fillér,
tyúkszemvágás, masszirozás állandóan. József kir. herceg u. 15. Hajdufölddel szemben. 491

Bútor
mázolást legmodernebb kivitelben legolcsóbban vállal Schuller Hatvan u. 23. Telefon 32-06. 405

Illatszertárhoz
fiatal szakember társat keresek „Illatsezr" jeilgére kiadóba. 521

Függönyeit,
ágyterítőjét meghímezi összeállítja olcsón, ízlésesen Nagy Gyula műhimző, Debrecen, — Püspöki palota. 267

Kézimunkaüzlethez
fiatal szakember társat keresek „szakember" jeligére kiadóba. 520

Varroda
angol és francia munkát a legszebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít. Barta Ferencné (Gizi vezetésével). Péterfia 31. 76

A köntösgáti
legelő északi részére szóló 1 drb tehén hajtási engedélye eladó. Tóth és Sebestyén, Fürdő ucca 2. 501

Mérlegek,
súlyok, takaréktüzhelyek olcsón beszerezhetők. Kígyó ucca 57. Javításokat felelősséggel. 309

Visszaköltöztem
Batthyány u. 2. szám alá. — Pauló vésnök és bélyegző készítő. Telefon: 13-65. 2822

Villany-, rádió-
szerelést, javítást, átépítést legjutányosabban készít Tóth István, Hatvan u. 17. 481

Egy
daru madár elveszett, megtaláló vagy nyomravezető kellő jutalomban részesül. Apaffy ucca 20. 549

Paplant
varrni házhoz megyek, hívásra megjelenek. Szilágyiné, Szabó Kálmán ucca 6. 3136

Hofher-Schrantz
traktoros cséplőgarnitúrámmal jutányos áron cséplést vállalok. Rákóczi 15. sz. 3147

Elveszett
egy arany női karóra. Megtaláló jutalmat kap. Rothermere 46. 3091

Búza-,
rozs-kölcsönt legalább egy éves lekötésre — jelzálogbiztosíték mellett keresek, száz mázsán felüli tételekben ügyfeleim részére. Dr. Hódy ügyvéd. 3094

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debrecen Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt.